@236 བློ་སྦྱོང་ཚོགས་བཤད་མ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །ཀུན་མཁྱེན་ཐུགས་ནི་བརྩེ་བའི་དབང་གྱུར་ཅིང་། །གཞན་དོན་རོ་གཅིག་ཐུབ་དབང་སྲས་ཀྱི་གཙོ། །བྱམས་མགོན་ནས་བརྒྱུད་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་ལ༔ ༔རབ་དད་དགའ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། །ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །བདག་གཞན་བརྗེ་བ་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་། །བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་དགེ་བའི་གཏེར་ཆེན་པོ། །ཁ་འབྱེད་གནད་ཀྱི་གདམས་པ་འདིར་བསྟན་བྱ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་

འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས། །སྡེ་སྣོད་

རིམ་པ་གསུམ། །ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་། ཆེན་པོ་ལ་སྔགས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་

ཀྱི་ཉིད་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ལམ་བྱཱ་རྗེས་གཞན་ལ་གསུངས་པས་ལེགས་པར་གསུངས་

པའི་བཀའ་ཡིན་ལ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པས་དེའི་དགོངས་པ་བཀྲལ་

བ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ན། །བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མདོར་

བསྡུས་པ་ནི། ང་ཟད་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པ་གཉིས་

སུ་འདུས་སོ། ཐེག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དང་པོ་ཉན་རང་གི་ཐེག་པས་བསྡུས་

ལ༑ གཉིས་པས་ཐེག་ཆེན་བསྡུས་སོ། །དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་སྤྱགས་ལ་

བརྟེན་པ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལུགས་གཉིས་ལས། ཕྱི་མ་ཉམས་སུ་ལེན་

པ་ལ་ཇོ་བོ་ལ་ལུགས་གསུམ་མངའ་སྟེ། དང་པོ་རྣམ་རྣྀ་ཏ་ལ་ཞུས། འདི་

ཏེན་དགེ་རྩལ་དུ་བཞུགས། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བས་སྐུ་ཤ་བཙད་ནས་བཏང་། རིག

པའི་གདམས་ངག་སློབ་དཔོན་ཧྲ་དབྱངས་ཀྱིས་མཛད་པའི་མདོ་སྡེ་བརྒྱན་གྱི་རྗེས་སུ

@237 འབྲངས། ལུང་དབྱིག་པ་གསུམ་གྱི་ཕྲེང་བ་ལ་བརྟེན། དེ་གཉིས་ཀ་བོད་དུ

མ་འགྱུར་གསུང་། འཇུག་ལུགས་བདེན་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་འཇུག །ལྟ་བ་

ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་མཐུན། སྒོམ་ལུགས་དང་པོ་ནས་བདག་གཞན་མཉམ་

པ་ནས་བསྒོམ་གསུང་། འདི་ལ་དང་པོའི་བརྒྱུད་པ་མི་གསུང་། གཉིས་

པ་འཛམ་དཔལ་ནས་བརྒྱུད། བླ་མ་བྱམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་ཞུས། བྱམས་

པ་ཁོན་བསྒོམ་པས་དེ་ལྟར་གྲགས། ཀུས་ལི་ཆུང་བ་ཡིན། ཁྲི་ལ་དབྱུག

པ་རྒྱབ་པའི་རྗེས་བྱུང་བའི་གཏམ་རྒྱུད་ཅན་ཡིན། ལུང་ནམ་མཁའ་སྙིང་པོའི་

མདོ་ལ་བརྟེན། རིག་པའི་མན་ངག་བསླབ་བཏུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས། འཇུག
ལུགས་མདོ་སྡེ་གཞན་གྱི་སྐོར་འཇུག་པ། ལྟ་བ་ཉན་ཐོས་མདོ་སྡེ་པ་དང་མཐུན།
སྒོམ་ལུགས་གོང་དང་འདྲ། གསུམ་པ་བྱམས་པ་ནས་བརྒྱུད། བླ་མ་གསེར་
གླིང་པ་ལ་ཞུས། ལུང་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པའི་མདོ་ལ་བརྟེན། རིག་པའི་
མན་ངག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྗེ་སུ་འབྲངས། ལྟ་བ་མུ་སྟེགས་པ་དང་ཡང་
མཐུན་མོང་བ། འཇུག་ལུགས་ཕར་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྐོར་འཇུག །སྒོམ་ལུགས་
དང་པོ་ནས་བརྗེ་བ་ནས་བསྒོམ། དེ་ལྟར་བརྒྱུད་པའི་ལུགས་གསུམ་ལས། འདི་

བྱམས་པ་ནས་བརྒྱུད་པ་སྟེ། བྱམས་པ། ཐོགས་མེད། དབྱིག་གཉེན།

ཀློ་གྲོས་བརྟན་པ་ནས་གསེར་གླིང་པའི་བར་དུ་བརྒྱུད་པའོ། །འདི་ལུང་དྲི་མ་མེད་

པར་གྲགས་པའི་མདོ་ལས། འཇིག་རྟོགས་ལ་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

གདུང་ཞེས་པ་དང་། འཇིག་རྟོགས་ལ་ལྟ་བ་རི་རབ་དང་མཉམ་པ་བསྐྱེད་ཀྱང་།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ། །

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། རིག་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས། བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་གནས་དབེན་པར་སོང་ནས། བསམ་པ་དག་ཅིང་སྙིང་ཐག་པ་

@238 ནས་དང་བས་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དག་གིས་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་རྒྱ་

ཆེན་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་ལ་མོས་ཤིང་སེམས་ཅན་ལ་སྦྱིན་པ་དག་སྟོབ་པར་བྱེད་ན།

དེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོགས་ཆུང་ངུས་ཚོར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་

རོ༔ ༔དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་པ་

ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། གྲུབ་མཐའ་ཕྱི་རོལ་པ་དང་མཐུན་པ་ནི། ཀུན་

ཏུ་བཏགས་པའི་བདག་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདག་ལ་བརྟེན་

ནས་བདག་འཁོར་བར་སྡུག་གི་དོགས་པ་དང་། བདག་གི་མ་དྲིན་ཆེ་བ་ལ་སོགས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་གཞིར་
པའི་གདུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཇོ་བོ་བླ་མ་དྲན་གསུངས་ནས་བཞུགས་པའི་
རྒྱུ་མཚན་ཡང་། ཁོ་བོའི་སེམས་བཟང་པོ་དུམ་ཙམ་འདི་བླ་མ་དེའི་དྲིན་ཡིན་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འཇུག་ལུགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྦྱོར་འཇུག
པ་ནི། དང་པོ་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་གོམས་པར་བྱས་

ནས། དེ་བརྟན་པ་ན་ཤེས་རབ་བསྒོམ་པ་སྟེ། ཇོ་བོའི་ལམ་སྒྲོན་ལས། ཐབས་

གོམས་དབང་གིས་བདག་ཉིད་ཀྱི། །གང་གིས་ཤེས་རབ་རྣམ་བསྒོམ་པ། དེས་ནི་

བྱང་ཆུབ་མྱུར་དུ་ཐོབ། །བདག་ཉིད་གཅིག་པུ་བསྒོམ་པ་མིན། །ཞེས་པའི་ཤེས་

རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྲིད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གསུངས།

འདི་ལ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་སྦྱོར་ལམ་ནས་ཡོད་གསུངས། འདི་ཇོ་བོས་དགེ་

བཤེས་སྟོན་པ་མིན་པ་ལ་མ་གནང་། སྟོན་པས་ཁུ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདི་དང་འདི་

གནང་ནས། ཁོ་བོ་ལ་འདི་གནང་བ་ཟེ་ལྟར་ལགས་ཞུས་པས། ངས་ཁྲིད་

མ་ཡིན་པ་ལ་བསྟན་ས་མ་རྙེད་པ་ཡིན་གསུངས་སྐད། དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་ཀྱང་

པོ་ཏ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་མ་གནང་། པོ་ཏོ་བས་ཀྱང་། ཤར་བ་དང་། གླང་རི་

@239 ཐང་པ་ལས་གཞན་ལ་གནང་བ་མེད། དགེ་བཤེས་ཆེན་པོ་འཆད་དཀའ་བ་བྱེས་

པ་ནས་ཆོས་ལ་མོས་པས་མི་སྐྱའི་དུས་ནས་ཆོས་མང་དུ་ཞུས། གཉལ་དུ་དགེ་

བཤེས་ཆོས་འབར་གྱི་གྲྭ་སར་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཆོས་ཀྱང་མང་དུ་གསན། ཡར་ལུངས་

སུ་སློགས་མཆེད་གཉིས་ལ་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ཚར་བདུན་ཙམ་གསན། དགེ་

བཞེས་སློགས་དང་འགྲོགས་ནས། ཡ་གད་པ་ལ་བེའུ་འབུམ་ཚར་གཅིག་ཕྱིས་

གཅིག་གསན་ཏེ་འདི་རྩད་མ་གཅད། དེ་ནས་གླང་རི་ཐང་པའི་སློབ་མ་གཉལ་པ་

ཡོན་ཏན་ཤེས་རབ་ལ། ཁྲིད་ཀྱི་དགེ་བཤེས་ལ་ཡོན་ཏན་ཇི་འདྲ་ཡོད་དྲིས་པས།

གློ་སྦྲིང་ཡོད་པར་ཐོས། ཁོ་རང་སློབ་མ་ཡིན་ཡང་འདི་མི་བཞུགས་པར་གདའ།

དེར་ཉང་ལྷུགས་ཤིང་པ་ལ་གླང་རི་ཐང་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཚིག་བརྒྱད་པོ་དེ་གསན།

བཀའ་གདམས་པ་ལ་དད་པའི་རྒྱུ་ཡང་དེས་བྱས་གསུང་། དེ་ནས་དོལ་པ་དང་

ལུང་སྨད་པ་དང་མཇལ་ནས་དེར་ལོ་བཞི་བཞུགས། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་བཞེས་ཀྱི་

བར་ལ་བརྟེན། དེ་ནས་གྲྭའི་སོ་ཐང་པ་དེའི་ཞལ་ནས། ངའི་མཆོད་གནས་བླ་

གསུངས་པ་ལ་སྤྱར་གྱི་ཚིག་བརྒྱད་པོ་དེ་གསན་པས་བཀའ་གདམས་པ་ལ་མོས་པས་

མཆི་བར་ཞུས། དེར་ཁོང་གིས་གཏོར་མ་གཅིག་མཛད་ནས། ད་ཁྱོད་མནར་

མེད་ཀྱི་མེ་གསེང་དུ་བསྲེག་ཀྱང་བར་ཆད་མེད་པར་བླམ་གཅིག་དང་མ་མཇལ་ན།

ངལ་བྱིན་རླབས་མེད་པ་ཡིན་གྱི་གསུངས། དེ་ནས་སུམ་ཅུ་སོ་གཅིག་གི་ལོ་ལ་

དབུ་རྩར་བྱོན། གླང་ཐང་པ་ལ་དད་དེ་འདས། ཁོང་གི་ཤུལ་ན་རྒྱུད་སུམ་ཐོ་

དྲིས་པས། མཉན་མཐོ་ཟེར། དེར་གླང་ཐང་དུ་བཞུད་པར་བཞེད་ནས། གཡོག

པོ་གསུམ་སྔོན་ལ་དཔེ་ཆ་སྐྱེལ་དུ་བཏང་བས། གཉན་དང་། བ་ལྷ་འདུལ་

བ་འཛིན་པ་དང་། མདོ་སྨེ་དང་གསུམ། གླང་ཐང་འཛིན་པ་ལམ་མཐུན་

པར་འདུག་ཟེར་ནས་ལོག་ནས་བྱུང་། འོན་མི་འོང་བར་འདུག། ཁྲིད་གསུམ་

@240 བཤོར་ཤ་ར་བ་ཅན་དུ་སོང་། ང་ཞང་བྲག་དམར་བ་ཅན་དུ་ལྷར་འགྲོ་གསུང་ནས་

འབྲོམ་པ་ནས་གྱེས་ནས་སེར་བ་ཁར་བྱོན། སེར་ཐོག་པའི་གཉེར་བ་ལ་སྨམ་བུ་

གཅིག་བཙོངས་ཏེ། དགུན་ཟླ་བ་གཉིས་དེར་བཞུགས། དཔྱིད་འཇོད་མོར་བྱོན།

མཚར་སྣར་དཀྲུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་བསད་སློམས་མཛད། དེ་ནས་འཇོད་མོ་ཀེ་ཧུར་

འབྱོན་པར་བཞེད་ནས་བྱོན་ཙ་ན། ཤ་ར་བའི་གྲྭ་བ་ལྷོ་གཉེལ་བ་ཟོང་ཚོང་བ་མང་པོ་

བྱུང་། ཕྱག་རྟེན་བྱས་ནས་འདི་ཙུག་མཛད་པས་ག་ན་མཆི། གཞོར་ག་ཤེགས་

ཟེར་ནས་དྲིའུ་རབ་དགོན་པར་ནས་ཁལ་གཅིག་ཕོག་ནས་དེར་བཞུགས་སུ་བཅུག །ཁོང་

རྣམས་ཟོང་སྐྱོར་ལ་སོང་། དེར་ལོག་ནས་གཞོར་བྱོན། དབྱར་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་

གསུང་ཞིང་འདུག །གསན་པས་བྱིངས་ཉོག་གེ་བ་གཅིག་ལས་བློ་འཁྲུལ་བ་ཁོ་ན་

མ་བྱུང་། འདི་ཀུན་གྱི་ཟུར་དང་ཡེ་མ་བྱུང་བས་མེད་སླམ་ནས་རྒྱུགས་སྐྱིལ་བ་གཅིག
ཡོད་པ་ལ་ང་གལ་ཏེ་དོན་གཉེར་དུ་འགྲོ་བས་མ་སྐྱིལ་ཅིག་བྱས། ཆོས་འདི་འདུག
ན་བསྡད། མི་འདུག་ན་འགྲོ་དགོས། ཁྱི་ལུད་བཞིན་ཕུང་པོ་གང་ཁྱེར་བསྡད་
པས་མི་ཡོང་དགོངས། ཞུ་བའི་སྐབས་མ་བྱུང་། ཉིན་གཅིག་གྲྭ་བ་རྣམས་
སྟོན་མོ་ལ་ཞུགས། དགེ་བཤེས་པ་ཁོ་རང་གིས་བཞེངས་པའི་འབུམ་པ་ལ་བསྐོར་བ་
མཛད་ཅིང་བཞུད་པའི་སར་འཛིགས་སེ་གཅིག་གིས་ཕྱིན་ནས་ཕྱག་བྱས་ཅམ་སེ་གཏིང་
ནས་འདིར་བཞུགས་པར་ཞུ་དང་། ཞུ་རྒྱུ་གཅིག་བདོག་ཞུས་པས། བོ་རྫི་

རྫིའི་ཕྲེང་བ་གཅིག་བསྒྲང་གིན་སྟོན་པ་ལ་གྲོས་མ་ཆོད་པ་ཅི་དོག །དགེ་བཤེས་པོ་

ཏོ་བ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བློ་སྦྱོང་བྱ་བ་བདོག་སྐད་པ་ཞེས་གླེང་ནས། ཁོ་བོ་དེ་ལ་

མོས། ཆོས་ལུགས་འདི་འདྲ་བ་ཡང་གདའ་ན། ཁང་པ་མ་རྙིད་པ་ལ་སོགས་

པ་ལ་རེས་ཕན་པར་བྱུང་། རེས་བཏུབ་གྲགས་པ་ཡང་མ་བྱུང་། ལམ་དུ་

འགྲོའམ་མི་འགྲོ་ལགས་ཞུས་པས། ཕྲེང་བ་རྡོག་ཅིང་སྟོན་པ་ལ་བཏུབ་མ་བཏུབ་

@241 ཀྱི་ལམ་ན་མེད། སངས་རྒྱས་མི་འདོད་ན་མི་འདོད། འདོད་ཕན་ཆད་ལམ་དེར་

མ་ཞུགས་པར་འཚང་རྒྱ་མི་སྲིད་གསུངས། འདི་ཙམ་པས་ཆོག་གསུངས་ཆོད་

ཀྱི་ནང་ན་ཉམས་མྱོང་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་ངེས་སྙམ་པ་ཅིག་བྱུང་གསུངས། འོན་

ལུང་ཆོས་པ་ལ་ལུང་དགོས་ན་བདོག་གམ་ཞུས་པས། སྤྱོད་འཇུག་གི །འགྲོ་

བའི་སྡུག་བསྔལ་གང་ཅིའང་རུང་། །ཞེས་པ་དེ་ཡོང་ངམ་སྙམ་ཙ་ན། སློབ་

དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ལ་ཚད་མར་མི་བྱེད་པ་སུ་བདོག །དེའི་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ན་མར་ལ།

བདག་ལ་དེ་དག་སྡིག་སྨིན་ཅིང་། བདག་དགེ་མ་ལུས་དེར་སྨིན་ཤོག །ཟེར་བ་

གདའ་གསུང་། དེར་ཕྱག་གསུམ་འཚལ་ཡོང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ཡོད་དམ་

ཐྲིས་པས་ཡོད་ཟེར། ཞལ་ཕྱེ་ལྷས་པས་འདུག་སྟེ། སྤུར་ཨེན་རེས་ལྷས་

པ་ལ་མ་ཟིན་པར་འདུག་གསུང་སྐད། དེར་དགའ་ནས་རྒྱུགས་སྐྱོལ་ཅིག་བྱས་ནས་

གཞོན་ལོ་གཉིས་ཙམ། དགེ་གོང་དུ་ལོ་དྲུག་ཙམ་ལོ་ངོ་དགུ་འདི་ཤ་སྟག་རྟད་གཅད།

གན་དམར་དགེ་ལ་ཟོངས་འདོགས་ཟེར་བ་བཞིན་དུ་བྱས་གསུངས་སྐད། ཤར་

བར་འཕོས་ནས་སྣང་མ་སྒྲི་ཐོག་ཏུ་སོང་གསུང་། དེ་ཙམ་གཅིག་བཞུགས་ཀྱང་ལྷོག

ཏུ་རྟད་གཅོད་པ་ལས་ཚོགས་སུ་ས་བོན་གཅིག་ཡོད་པའི་སར་བཏུབ་ན་དེ་ཙུག་ཀྱང་

མཛོད་ཨང་གསུང་བ་ཟུར་ས་གཅིག་ལས་མ་བྱུང་། དེ་ཡང་འཕྲིག་ཡོད་པས་གོང་

རྩུང་། གཞན་གྱི་དེ་ཡང་མི་གོ་བ་གཅིག་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། དེས་ཐུགས་ཆུང་

ཡང་དཀྱིལ་ཆེ་གྲགས། གྲྭ་བ་ཉིས་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ཙམ་རེ་དུས་རེ་ལ་འཚོགས་པ་ལ།

སློབ་དཔོན་གཅིག་པུ་ལས་གཞན་ལ་འཕྲིག་ཚད་མ་བྱུང་། སྐབས་ཀ་བ་ཙམ་ལ་

ཡང་སྐྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མདོ་ལ་བརྟེན་པ་གཅིག་ལས་མ་གནང་བར་འདུག

གསུང་། དེ་བས་མང་བ་གཅག་ལ་གནང་ན་ཕན་ཆེ་བ་གཅིག་ཡོང་བར་འདུག་པ་

ལ་གསུང་སྐད། དེ་ནས་འཆད་དཀའ་བ་ཁོང་དག་ལ་ཡང་དང་པོ་སུས་ཀྱང་རྩད་

@242 མ་ཚོད། ཕྱིས་མཛེ་བོ་ཁ་ཡར་ལ་གནང་བ་ལ་དག་སྣང་ཆེ་ཆེ་ཁ་ཡར་གྱི་ཚོར་ནས་

གཅིག་གིས་གཅིག་སྨྲན་ཅིང་ཞུས་པས། མིང་མཛེ་ཚོས་སུ་གྲགས། བྱིན་གྱིས་

སྐྱོར་ལུང་ན་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་གཙུང་པོ་དང་། འབལ་བོ་ཆེས་ཞབས་ཏོག

བྱས་ནས་མཛེ་མོ་རྐང་ལག་ཆད་པ་གཅིག་ཁྱེར་ནས་བཟའ་བྱིན་ཚོས་གསུངས་པ་དང་།

ལྷ་སྡིངས་སུ་ཐོས་པ་དཀའ་དང་། གཉིས་པོ་དེ་ལ་ཙམ་ཆེ་སྐྱོན། སྐྱུ་རྒྱབ་ཏུ་

བཞག་ནས་མཛད་པ་དང་། ཡང་མཛེ་ཕོ་གསོས་ཕམ་ཕབས་དང་གདམས་ངག

གནང་བས་མཛེ་ཆོས་ཟེར། ཕྱིས་འདྲིས་སུ་བྱོན་ནས་འདི་ཚོགས་སུ་གསུངས་པའི་

ཆོས་མིན། བརྟུབ་པ་ཁ་ཡར་ལ་ལྐོག་ཏུ་ཁྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། སུ་ལ་ཡོད་བ་དང་།

སུ་ལ་མི་ཡོད་ཡང་མི་ཤེས་པར་འདུག །ལྐོག་ཏུ་ཁྲིད་པས་མི་ལང་བར་འདུག

པས། ད་ཐམས་ཅད་ལ་ཚོགས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་གསུངས་ནས་ཚོགས་སུ་གསུངས་

པ་ཡིན། དེས་ན་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་

པའི་ལམ་ཡིན། ཆོས་གཅིག་ལ་འདི་ལས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེབ་མེད། དགེ་

བཤེས་ཆེན་པོ་འཆད་དཀའ་བས་ཀྱང་ཞར་བ་ལ་འདི་རྩད་མ་ཆོད་ཀྱི་རིང་ལ་བླ་མ་

བརྒྱད་ཅུར་ཉེ་ཙམ་བསྙེན། ཇི་ཙམ་པའི་ཆོས་དང་གདམས་ངག་ཐོབ་ཀྱང་སངས་

རྒྱས་སྒྲུབ་པ་ལ་ད་དུང་འདང་ཙུག་མིན་པ་ཅིག་ག་ཞེས་ན་ཡོང་དེ་ཡོད་དམ་སྙམ་པ་ལས་

ཁོ་ཐག་ཆད་པ་གཅིག་མ་བྱུང་བ་ལ། ཤར་བལ་འདི་རྫད་ཆོས་པ་དང་། ད་ཡོང་

འདི་ལས་ལྷག་པ་གང་ན་ཡང་མེད་སྙམ་ནས་ཐག་ཆོད། འགྲམ་ཆུ་མི་ལྡང་། ཉན་

སྙིང་མི་འདོད་པ། ལྟོད་པ་གཅིག་བྱུང་གསུངས་སྐད། འདི་བྱུང་ན་མིས་ལྟུས་

ན་ཐ་མལ་བ་འདྲ་བ་ལ། རང་ཅི་བྱེད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱུ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་

བ་ཅིག་ཡོང་། དེ་ཡང་རླབས་ཅན་ཤ་སྟག་ཏུ་འགྲོ་བ་ཅིག་ཡོང་། འདི་ཤ་སྟག

ཏུ་ཐུགས་དམ་དུ་མཛད་པས་འདའ་དཀའ་ཙམ་ན་ཡང་འཇིག་རྟེན་ན་སྒྲ་གཅིག་ཐོས་

@243 པ་ལ་བློ་སྦྱོང་གི་སྒྲ་ལས་སྐན་པ་མེད་པས། ཁྱེད་ཀྱིས་ངའི་རྣ་བར་སྒྲོགས་ཞེས་པ་

དང་། བྱིས་པ་བརྡའ་ཕྲད་ནས་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལེན་པ་ལ་གད་ངམ་མེ།

དགའ་ཡལ་ལེ་གཅིག་ཡིན་པ་ལ། ད་རེས་ནི་འདོད་པ་ཚུག་མ་བྱུང་། བདེ་བ་

ཅན་གྱི་སྣང་བ་ཅིག་ཁོ་ན་བྱུང་གསུངས་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཁོང་ལ་སྤྱངས་

པར་བཞེད་པ་དང་། གཅུང་པོས་སྐུ་ཁམས་ཞན་པར་གདའ་བས་ཐུགས་དམ་

མཇོད་ཅིག་ཅེས་ཞུས་པས། བློ་སྦྱོང་གི་ཚིག་ཁ་ཡར་གསུངས་ནས་སྐུ་ཁམས་

ཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་མིན་པ་ཚམ་ཚོམ་གྱིས་ཆོད་པར་མ་མཐོང་གསུངས་སྐད། དེས་

ན་འདི་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་ཕྱུང་བའོ།། །།

༄ དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྤྱིལ་བས་ཀྱང་དང་པོ་གྲྱིན་གྱི་ལྷ་སྡིངས་

སུ་སློབས། འདི་ཡང་དང་པོ་དེར་གསན་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་བསྟེན། དེའི་

བར་ལ་འདི་ཤ་སྟག་དྲིས་པ་འདྲ་བ་ཅིག་བྱུས། ཐུགས་དམ་ཡང་དང་པོ་འདི་ཤ་

སྡིག་མཛད་པས་ཡིངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཅི་བྱུང་ཡང་གནོད་པ་མི་མངའ། སྤྱིལ་བུ་
ཡང་མཆོད་ཁང་རང་ཡང་མེད་པར་འདི་ཤ་སྡིག་སྦྲུང་སླམ་པ་ཡིན་པ་ལ་གསུངས།
རྟོག་པ་ཡང་ཚིག་གི་སྦྲང་བའི་སྐབས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་གསུངས་སྐད། ཕྱིས་
ཚོགས་བསྡུས་ནས་ཀྱང་འཆད་ཀ་དང་ལྷ་སྲིངས་པ་ལ་སོགས་པར་མང་དུ་གསུངས།
ཕྱིས་གྲེན་ན་བཞུགས་པའི་དུས་ན་སྤྱིལ་དུ་འཕོ་དཀར་དགེ་སྦྱོང་སྐྱེའུ་ཆུང་ན་རེ། དགེ་
བཤེས་ཆེན་པོའི་སློབ་མ་མང་པོ་ཅིག་བྱོན་པ་ལ་སྐྱུ་ཆོ་ཐུང་བར་བྱུང་། དེ་ཅིས་ལན་
ན༔ ངའི་བསམ་པ་ལ་སྔགས་ཕར་ཕྱིན་གཉིས་ལ་བློ་སྦྱོང་འདི་ལས་ཟབ་པ་མི་

འདུག་པ་ལ། དེ་ཚོགས་བཤད་བྱས་པས་ལན་སླམ་པ་ཅིག་བྱུང་ཟེར་བས། དགེ་

བའི་བཤེས་གཉེན་པའི་ཞལ་ནས། དེ་བདེན། འདི་ལས་ཟབ་པ་མེད་དེ།

@244 ཚོགས་སུ་བཤད་པའི་འོས་མིན་ཡང་སློབ་དཔོན་ཁོང་ཐག་རིང་དུ་གཤེགས་པ་དང་།

ལྐོག་ཏུ་ཁྲིད་ཀྱི་མ་ལང་བས་ཚོགས་སུ་གསུངས་པས་དེའི་སྐྱོལ་དུ་སོང་བ་ཡིན་གསུངས།

དེ་ནས་སྤྱིལ་གྱི་རིང་ལ་ཡང་སློབ་དཔོན་མཉེས་པ་གཅིག་དང་། ལྷག་མ་ཞིབ་

ཚོགས་བྲིག་གསུམ་པས་ཞུས་པ་གཅིག་དང་། སྟོན་གྲྭ་བ་ཤུལ་མ་ལའང་དེ་ལས་

མ་གནང་། དེ་རྣམས་ལ་ཡང་འདི་ཚོགས་ཀྱི་འོས་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོང་མི་ཆེན་

གྱི་ངོ་མ་ཕྱོགས་པ་ཡིན། ང་ཚོགས་སུ་འདི་ལས་ཉན་པ་མི་ཡོང་བས་ཁྱེད་རང་

ཐམས་ཅད་ནན་ཆགས་ཀྱིས་ཞིག་གསུངས། དེས་ན་རང་ཅག་ཐམས་ཅད་ཀུང་གོང་

མ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སློབ་ཅིང་། ཅི་བྱེད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱུ་ལས་གཞན་

དུ་མི་འགྲོ་བར་འདོད་པས་གདམས་ངག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་ལ་ངེས་པར་ཐོབ་

པར་བྱས་ལ་བློ་སྦྱོང་ངོ།། །།

༈ འོན་འདི་སངས་རྒྱས་གང་གིས་སྦྱོངས་ལུགས་ཡིན། དུས་

གང་དུ། ཇི་ལྟར་སྦྱོང་སྙམ་ན། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་སྦྱོང་ལུགས་ཡིན་

ཏེ༑ སྙིང་རྗེ་པད་དཀར་ལས། སྟོན་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གཉྫའི་བྱེ་མ་སྙེད་

འདས་པ་ན་བསྐལ་པ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་

པོ་རྩིབས་ཀྱི་མུ་འཁྱུད་ཞེས་བྱ་བའི་མདུན་ན་འདོན་བྲམ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་རྡུལ་ཞེས་བྱ་བ་

ལ་སྲས་མཚན་དང་ལྡན་པ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་སྟེ། དེ་སངས་

རྒྱས་པའི་མཚན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་དྲུང་དུ། བྲམ་

ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་གྱིས་བསྐུལ་ནས་རྒྱལ་པོ་དང་། རྒྱལ་པོའི་སྲས་སྟོང་དང་།

རྒྱལ་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དང་། བྲམ་ཟེའི་བུ་བདེ་གཤེགས་རིན་ཆེན་སྙིང་པོའི་

མཆེད་བརྒྱད་ཅུ་དང་། བྲམ་ཟེའི་སློབ་མ་བྱེ་བ་ཕྲག་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་

@245 ལས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཞིང་དག་པར་སེམས་བསྐྱེད། བྲམ་ཟེ་གཞན་ཐམས་ཅད་

ཀྱིས་སྤྱངས་པའི་སྙིགས་མའི་སེམས་ཅན་ཕ་ལ་ཕར་མི་འཛིན། མ་ལ་མར་མི་འཛིན།

དགེ་སློང་དང་བྲམ་ཟེ་དང་། རྒན་རབས་ལ་དེ་དག་ཏུ་མི་འཛིན་པའི་འདུལ་དཀའ་

བའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་ནས་འདུལ་བར་ཞོག་ཅིག་པའི་སྨོན་ལམ་བཏབ། རམ་

པོ་བའི་ཞལ་ནས། སངས་རྒྱས་བྱིན་པོ་སྤྱངས་པ་ལྟར་བྱས་ནས་བཀུམས་སོ་སྐད།

དེས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྲམ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་རྟུལ་དུ་སྐྱེ་བ་ཞེས་པ་ནས་ཀྱི་སྦྱོངས་ལུགས་

ཡིན། དེ་ནས་མིའི་ཤིང་རྟ་འདྲེན་པ་དང་། བྱམས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་

དང་། སྟག་གི་སྐྱེས་རབས་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཇི་ལྟར་

སྦྱངས་པ་མདོ་ན་བཞུགས་པ་ཡིན། མགོན་པོ་བྱམས་པ། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་

བས་སེམས་བསྐྱེད་པ་བསྐལ་བ་བཞི་བཅུ་རྩ་གཉིས་པས་སྔ་བ་ལ། སྔོན་དུ་ཤཱཀྱ་

ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཡང་བརྩོན་འགྲུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་འདི་ལ་བསླབ་པས་སོ།།

དེ་ལྟ་བུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ནི། དངོས་གཞི་ལུས་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་

ཡན་ལག་ལྟ་བུ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་བ་དང་། དངོས་

གཞི་དང་། རྗེས་ལ་བློ་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་སྔོན་འགྲོ་དག་ལ་བསླབ།

ཅེས་པ་ནི། དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་བ་དང་། འཆི་མི་བརྟག་པ་དང་། འཁོར་

བའི་ཉེས་པ་བསམ་པའོ། །འདི་དག་དོང་འཁྲིད་པ་དེ་ནས་ སེམས་པ་ལ་

འཇུག་པ། སེམས་དེ་ནས་ སྙིང་མི་འདོད་པ། ཡིངས་དེ་ནས་ པ་ལ་

སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདི་དག་གིས་བསྐུལ་ལྟག་གིས ནས་སེམས་པའོ།།

དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་བསམ་པ་ལ། དལ་བ་ལ་མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱད་སྤངས་
ནས་ཆོས་བྱར་ཁོམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱད་ནི། ངན་
སོང་གསུམ་དང་། ལྷ་ཚེ་རིང་པོ་དེ་མི་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བ་བཞི་དང་། ཡུལ་
@246 མཐའ་འཁོབ་པ་དང་། དབང་པོ་མ་ཚང་བ་དང་། ལོག་ལྟ་ཅན་དང་། སངས་
རྒྱས་མ་བྱོན་པའི་ཞིང་དུ་སྐྱེས་པ་སྟེ། མིའི་འགྲོ་བ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །དེ་ལྟར་

ཡང་། དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་དང་། ཚེ་རིང་ལྷ་དང་ཀླ་ཀློ་དང་། སངས་

རྒྱས་འབྱུང་མིན་ལོག་ལྟ་དང་། །ལྐུག་པ་འདི་དག་མི་ཁོམ་བརྒྱད། །ཅེས་སོ།།

འབྱོར་བ་ནི། ཆོས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་འབྱོར་བ་སྟེ། རང་འབྱོར་ལྔ་དང་། གཞན་

འབྱོར་ལྔ་ཚང་བའོ། །དེ་ལ་རང་འབྱོར་ལྔ་ནི། མིར་སྐྱེས་པ་དང་། ཡུལ་

དབུས་སུ་སྐྱེས་པ་དང་། དབང་པོ་ཚང་བ་དང་། གནས་ལ་དད་པ་དང་།

ལས་ཀྱི་མཐའ་མ་ལོག་པའོ། །གཞན་འབྱོར་ལྔ་ནི། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་

དུ་བྱོན་པ་དང་། དེས་ཆོས་གསུངས་པ་དང་། བསྟན་པ་གནས་པ་དང་།

བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་གཞན་ཡོད་པ་དང་། ཞུགས་པའི་ཕྱིར་སློང་བཅུ་བའོ།།

ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བཞིའམ། ཐོགས་མེད་ཀྱི་སྨིན་པ་བརྒྱད་དམ། དབྱིག

གཉེན་གྱི་ཡོན་ཏན་བདུན་ཡང་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་པར་དཀའ་བ་སེམས་

པ་ནི། ངོ་བ་དང་། རྒྱུ་དང་། དཔེའི་སྒོ་ནས་སེམས་པའོ། །དང་

པོ་ནི། འཛམ་བུ་གླིང་གི་མི་བས་ཡོབ་ཕྱེ་རྫིང་གང་ངམ། མཚོ་མཐའ་གཅིག

གི་སྣང་མ་མང་བས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་རྩུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་

ཡིན་ཏེ། དེ་བསྒྲུང་བ་ཞིན་ཏུ་ཉུང་བས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། མི་ཏོག་གི་

ཚོགས་ལ་སོགས་པའི་མདོ་དང་། ཀླུ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས།

ཞིང་བུ་གཅིག་པར་རྣམ་སྨྲལ་གྱི་མགྲིན་པ་རྒྱུད་པ་ལ་སོགས་པ་དཔེ་མང་དུ་གསུངས་

པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚོ་བཞེས་སྨྲུངས་ལས། ཆེར་གཡེངས་གཉའ་ཞིང་བུག

དང་། །རྣམ་སྨྲལ་ཕྲད་པ་བས་ཀྱང་དུད་འགྲོ་ལས། །མི་ཉིད་ཆེས་ཐོབ་དཀའ་

བས་མི་དབང་གིས། །དམ་ཆོས་སྒྲུད་པས་དེ་འབྲས་མཆིས་པར་མཛོད། །ཅེས་

@247 དང་། དེ་ཉིད་སྤྱོད་འཇུག་ལས ཕྱིར་ན་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། །རྒྱ་མཚོ་ཆེར་

གཡེངས་གཉའ་ཤིང་གི །ཁྱུ་གར་རྡུས་སྤྲལ་མགྲིན་རྒྱུད་ལྷུར། །མི་ཉིད་ཤིན་

ཏུ་ཐོབ་དཀར་གསུངས། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་།

དད་དང་མི་ལུས་ཐོབ་པ་དང་། །དགེ་གོམས་རྡུང་བ་འདི་ལྟ་བུ། །དཀོན་ན་ནམ་

ཞིག་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བདེ་སློབ་སྦྱིངས་ལས། གཤེགས་

ལམ་སྟོན་འགྲོ་བ་འདྲེན་པར་ཆས་གྱུར་པ། །སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེན་མི་ཡི་རྟེད་པ་

གང་ཡིན་པའི། །ལམ་དེ་ལྷ་དང་ཀླུ་ཡིས་རྟེད་མིན་ལྷ་མིན་དང་། །མཁའ་ལྡིང་དྲི་ཟ་

མིའམ་ཅི་དང་ལྟོ་འཕྱེས་མིན། །ཞེས་དང་། དལ་སྤྱོད་འཇུག་ལས།

འབྱོར་འདི་ནི་རྙེད་པར་ཤིན་ཏུ་དཀའ། །སྐྱེས་བུའི་དོན་སྒྲུབ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ལ། །

གལ་ཏེ་འདི་ལ་ཕན་པ་མ་བསྒྲུབ་ན། །ཕྱིས་འདི་ཡང་དག་འབྱོར་བར་ག་ལ་འགྱུར།།

ཞེས་དང་། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ལས་ལོག་པའང་རྙེད་པར་དཀའ། མི་སྡོང་

པོ་བཀོད་པ་ལས། འགྱུར་བའང་རྙེད་པར་དཀའ། །དལ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་

པ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ཡང་རྙེད་པར་དཀའ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་བསྟན་བཅོས་

དུ་མ་ལས་གསུངས་པ་ལས་རྙེད་པར་དཀའ་བ་འདི་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་ཆོས་མ་བྱས་ན་

དལ་འབྱོར་རྒྱུད་གསན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་སྐྱོད་འཇུག་ལས། འདྲའི་དལ་བ་

རྙེད་གྱུར་ནས། །བདག་གིས་དགེ་གོམས་མ་བྱས་ན། །འདི་ལས་བསླུས་པ་

གཞན་མེད་ཅིང་། །འདི་ལས་རྨོངས་པའང་གཞན་མེད་དོ། །ཅེས་དང་གང་

ཚེ་དགེ་སྤྱོད་སྐལ་ལྡན་ཡང་། །བདག་གིས་དགེ་བ་མ་སྤྱད་ན། །ངན་སོང་

སྡུག་བསྔལ་ཀུན་རྨོངས་པ། །དེ་ཚེ་བདག་གིས་ཅི་བྱར་ཡོད། །ཅེས་པ་ལ་

སོགས་པ་གསུངས་པས་ཆོས་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། མི་སློབ་སྤྲིང་ལས ཡི་

དངོས་པོ་ཞིན་ཏུ་དཀའ་རྙེད་ནས། །དོན་དུ་བརྟག་པ་གང་ཡིན་དེ་ནི་བསྟན་ཏེ་བསྒྲུབས།།

@248 ཅེས་དང་། གང་ཞིག་ཐོབ་ནས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚོ་མཐར་འབྱིན་ཅིང་། །བྱང་ཆུབ་

མཆོག་གིས་བོན་དགེ་བའང་འདེབས་གྱུར་པ། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་བས་ཀྱང་ཡོན་

ཏན་ལྷག་པ་ཡི། །མི་ཉིད་དེ་ནི་འབྲས་བུ་མེད་པར་སུ་ཞིག་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་

ཤིང་། ཆོས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་བཟང་བ་མེད་པས་འདི་བསྒོམ་པ་ལ་འབད་

པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ངེས་པར་

འཆི་བ་དང་། ནམ་འཆི་ཆ་མེད་པ་དང་། འཆི་བ་ལ་ཅིས་ཀྱང་མི་ཕན་པའོ།།

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྔར་སྐྱེས་པ་ལ་མ་ཞི་བ་མེད་པ་དང་། ཆོ་འདྲུས་བྱུས་

ཡིན་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་ངེས་པར་འཆི་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་

ལྟར་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། མདུན་ན་གནས་པ་འཆི་བ་སྟེ། །ཞེས་དང་། སའམ་

སྤྱང་འདས་གསལ་བ་ལས། འོན་ཏེ་མཐོ་རིས་ན། །སྐྱེས་ནས་ལ་ལ་མི་འཆི་བ།།

འགའ་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་ངམ་ཅི། །ཐོས་སམ་འོན་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་ཟ། ཞེས་དང་།

ཅེ་སྟེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ། །མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། །རྡོ་རྗེའི་

སྐུ་ཡང་མ་ཏྟག་ན། །ཆུ་ཤིང་སྙིང་པོ་འདྲ་བ་ཡི། །ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་སྨོས་

ཅི་དགོས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ཚེ་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་ངེས་པར་

འཆི་བ་ནི། འདུས་བྱས་བསགས་པའང་སྐད་ཅིག་འཇིག་འགྱུར་ཏེ། །སྐྱེ་ལ་

སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཉོན་མོངས་ལྡན། །ཞེས་དང་། འདུས་འདུལ་བ་

ལུང་ལས། བྱས་རྟག་པར་འགྱུར་བ་ཡི། །གནས་དེ་གང་ནའང་ཡོད་མ་ཡིན།།

འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་གིས། །མྱང་ངན་མ་བྱེད་ཀུན་དགའ་བོ། །ཞེས་དང་།

ཀྱེ་མ་འདུས་བྱས་རྣམས་མི་རྟག །སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན། །སྐྱེས་

ནས་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །དེ་བས་ཉེ་བར་ཞི་བ་བདེ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ།།

གསུམ་པ་ནི། ཚེ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་ངེས་པར་འཆི་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག

@249 ལས་ ནད་མེད་ཉི་མ་འདི་ལྟ་བུ། །ཟས་བཅས་འཚོ་བ་མེད་ཀྱང་ནི། །ཚེ་ནི་

སྐད་ཅིག་བསླུ་བ་སྟེ། །ལུས་ནི་ཐང་ཅིག་བརྙན་པོ་ཡིན། །ཞེས་དང་། མར་

སློབ་སྤྲིངས་ལས། མི་ཤུགས་དྲག་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པ་ལྟ་བུ་ཡི། །ཚེ་ནི་སྐད་ཅིག

གནས་པའི་ངེས་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ངེས་པར་འཆི་

ཡང་ད་དུང་ལོང་ཡོད་སྙམ་ན། དེའི་གཉེན་པོར་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་པ་བསྒོམ་པ་ལ་

གསུམ་སྟེ། ལུས་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པ་དང་། ཚེ་ལ་དུས་བཏབ་མེད་པ་དང་།

འཆི་བའི་རྐྱེན་མང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྟག་པ་དང་གཙང་བ་ལ་སོགས་

པའི་སྙིང་པོ་མེད་པས་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་དེ། ལུས་སློབ་སྤྱིངས་ལས། མཐའ་ཐལ་

བ་མཐར་སྐམ་མཐར་འགྱུལ་ཞིང་། །ཐ་མར་མི་གཙང་སྙིང་པོ་མ་མཆིས་པས།།

རྣམ་པར་འཇིག་སྡེ་སྨྱུགས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །སོ་སོར་འགྱེས་ཆོས་ཅན་དུ་མཁྱེན་

པར་མཛོད། །ཅེས་དང་། ས་དང་ལྷུན་པོ་རྒྱ་མཚོ་ཉི་མ་བདུན། །འབར་བས་

བསྲེགས་པའི་ལུས་ཅན་འདི་དག་ཀྱང་། །ཐལ་བ་ཡང་ནི་ལུས་པར་མི་འགྱུར་ན།།

ཤིན་ཏུ་ཉམས་ཆུང་མི་ལྷ་སྨྲོས་ཅི་འཚལ། །ཚེ་ནི་གནོད་མང་རླུང་གིས་བཏབ་པ་ཡི།།

ཆུ་ཡི་ཆུ་བུར་བས་ཀྱང་མི་རྟག་ན། །དབུགས་འབྱུང་དབུགས་རྔུབས་གཉིད་ཀྱིས

ཡོག་པ་ལས། །སད་ཁོམ་གང་ལགས་དེ་ནི་ངོ་མཚར་ལགས། །ཞེས་དང་།

འདོར་གཞོན་ནུ་མ་བདུན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་ལས། བར་འགྱུར་བའི་ལུས་སྒྲོག་ལ།།

རྩྭ་དང་ཆུ་ཡི་ཟིལ་པ་ལྟར། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་

པ་ཚེ་ལ་དུས་བཏབ་པ་མེད་པས་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། སྒྲ་མི་

སྙན་ན་ཚེ་སྟོང་སྟེ། །གཉིས་ན་ཕྱུད་ཕྱེད་སླངས་པའོ། །འདི་ན་མ་ངེས་ཐ་མར་ནི།།

ལོ་བཅུ་དང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་འཆི་བའི་རྐྱེན་

མང་བས་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་དེ། འཆི་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། བའི་རྐྱེན་དུ་མ་

@250 གྱུར་པའི། །དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། འཆི་བའི་

རྐྱེན་ནི་མང་བ་སྟེ། །གསོན་པའི་རྐྱེན་ནི་ཉུང་ཟད་ཅིག །དེ་དག་ཉིད་ཀྱང་

འཆི་རྐྱེན་ཏེ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཆོས་མཛོད་ཅིག །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་

ན་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་པས་ཆོས་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། སང་མཚན་མོ་བཟང་པོའི་

མདོ་ལས། ཙམ་འཆི་བར་སུས་ཤེས་ཀྱི། །དེ་རིང་ཉིད་ནས་བསྟུན་ཏེ་བྱ། །འཆི་

བདག་བདེ་ཆེན་ཉིད་དང་ནི། །ཁྱེད་ཅག་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཡིད་

སྤྱོད་འཇུག། ལས། བརྟན་མི་རུང་འཆི་བདག་འདི། །བྱས་དང་མ་བྱས་མི་སྡོད་པས།།

ན་དང་མིན་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་། །གློ་བུར་ཚེ་ལ་ཡིད་མི་བརྟན། །ཞེས་སོ། །གསུམ་

པ་འཆི་བ་ལ་ཅིས་ཀྱང་མི་ཕན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཉེན་བཤེས་ཀྱིས་མི་ཕན་པ་དང་།

རྫས་དང་ལོ་བྱད་ཀྱིས་མི་ཕན་པ་དང་། རང་གི་ལུས་ཀྱས་མི་ཕན་པའོ། །དང་

པོ་ནི། བདག སྤྱོད་འཇུག་ལས། ནི་མལ་ན་འདུག་བཞིན་དུ། །གཉེན་བཤེས

མང་པོས་མཐའ་བསྐོར་ཀྱང་། །སྲོག་ཆད་པ་ཡི་ཚོར་བདག་བདག་ཉིད་

གཅིག་བུས་མྱོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་སྙིང་པས་མི་

ཕན་པ་ནི། སྙིང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། པ་མང་པོ་ཐོབ་གྱུར་ཏེ། །ཡུན་རིང་

དུས་སུ་བདེ་སྤྱད་ཀྱང་། །ཆོམ་པོས་ཕྲོགས་པ་ཇི་བཞིན་དུ། །སྒྲེན་མོ་ལག་པ་

སྟོང་པར་འགྲོ་ཞེས་དང་། གཞོན་ནུ་མ་བདུན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་ལས

ས་ཡི་བདག་པོ་འབད་པ་སྟོང་དག་གིས། །ཁྲིམ་དུ་རྫས་རྣམས་བསགས་པར་བྱས་

པ་དང་། །མི་ཡི་སྐད་ཅིག་གིས་ནི་འདོར་འགྱུར་ཏེ། །དགེ་ལེགས་གཅིག་པུ་

འདི་ཉིད་ལམ་དུ་བསྟན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། གསུམ་པ་ལུས་ཀྱིས་མི་ཕན་ཏེ།

སྤྱོད་འཇུག་ལས། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཤ་རུས་ཀྱང་། །ཞིག་སྟེ་སོ་སོར་འགྱེས་

འགྱུར་ན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་མི་རྟག་པར་མ་ཤེས་ན། སྤྱོད་འཇུག

@251 འཇུག་ལས། ཐམས་ཅད་བོར་ཏེ་ཆ་དགོས་པར། །བདག་གིས་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པས།།

མཛའ་དང་མི་མཛའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །སྡིག་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱས། །ཞེས་

པ་ལྟར་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་མི་རྟག་པར་ཤེས་ན་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་

ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་འབའ་ཞིག་མགོན་དང་སྐྱབས་དང་དཔུང་གཉེན་དུ་ཤེས་

ནས་ཆོས་ལ་འབད་པ་གཅིག་བྱུང་ཞིང་། ཆོས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་བཟང་བ་
མེད་པས་དེ་བསྒོམ་པ་ལ་འབད་པ་གཅིག་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་འཁོར་
བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་ནི། །འགྲོ་དྲུག་སོ་སོའི་ཉེས་པ་དང་།སྤྱིའི་ཉེས་པའོ།
དང་པོ་ལ་དམྱལ་བར་སྐྱེས་ནས་དེའི་སྡུག་བསྔལ་སྤྱོད་པ་ནི། ལས་མི་དགེ་བ་སྤྱད་
པའི་འབྲས་བུ་ཏེ། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། སེམས་ཅན་ཉེས་པ་སྤྱད་པ་སྤྱོད་རྣམས་ལ།།
ཡང་སོས་ཐིག་ནག་རབ་ཏུ་ཚ་བ་དང་། །བསྡུས་འཇོམས་ངུ་འབོད་མནར་མེད་ལ་

སོགས་པའི། །དམྱལ་བ་རྣམས་སུ་རྟག་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
པས། དེའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། འདི་ན་ཉིན་གཅིག་མདུང་ཐུང་སུམ་བརྒྱ་ཡིས།།
རབ་ཏུ་དྲག་བཏབ་སྡུག་བསྔལ་གང་ལགས་པ། །དེས་ནི་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་
ཆུང་ངུ་ལའང་། །འོལ་ཡང་མི་ཕོད་ཆར་ཡང་མི་ཕོད་དོ། །ཞེས་དང་། དམྱལ་
བ་བྲིས་པ་མཐོང་དང་ཐོས་པ་དང་། །དྲན་དང་བཀླགས་དང་གཟུགས་སུ་བགྱིས་
རྣམས་ཀྱང་། འཇིགས་པ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ན་མི་བཟད་པའི། །རྣམ་སྨིན་
ཉམས་སུ་མྱོང་རྣམས་སྨོས་ཅི་འཚལ། ཞེས་སྡུག་བསྔལ་དུ་མས་ཉམ་ཐག་ཅིང་། ཡི་

དགས་ན་ཡང་འདོད་པས་ཕོངས་པ་ཡིན། །སྐྱིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུན་ཆགས་མི་

འཆོས་པ། །བཀྲེས་སྐོམ་གྲང་དྲོ་ངལ་དང་འཇིགས་པ་ཡིས། །བསྐྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་

མི་བཟད་བསྙེན་འཆལ་ལོ། །ཞེས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་གསུངས་ཤིང་། དུད་

འགྲར་སྐྱེས་ན་དེའི་སྡུག་བསྔལ་ལས། དུད་འགྲོའི་སྐྱེས་གནས་ན་ཡང་གསོད་པ་

@252 དང་། བཅིང་དང་བརྡེག་སོགས་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་པ། །ཞི་འགྱུར་དགེ་

བ་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་ནི། །གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། མིར་སྐྱེས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ལས་མ་འདས་པས། མི་
ནི་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མི་བདེ་ཞིང་། །མི་རྟག་བདག་མེད་མི་གཙང་རིག་པར་བགྱི།།
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཤིང་། ལྷར་སྐྱེས་ན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ལས་མ་འདས་
པས། མཐོ་རིས་ན་ཡང་བདེ་ཆེན་དེ་དག་གིས། །འཆི་འཕོ་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་
ནི་དེ་བས་ཆེ། །དེ་ལྟར་བསམས་ནས་ཡ་རབས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །ཟད་འགྱུར་
མཐོ་རིས་སླད་དུ་སྲིད་མི་བགྱི། །ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་མི་སྡུག་འགྱུར་བ་དང་། །སྟན་
ལ་མི་དགའ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྙིང་དང་། །གོས་ལ་དྲི་མ་ཆགས་དང་ལུས་ལས་ནི།།

སྟོན་ཆད་མེད་པའི་རྟུལ་འབྱུང་ཞེས་བགྱི་བ། །མཐོ་རིས་འཆི་འཕོ་སྔོན་བྱེད་འཆི་

ལྟས་ལྔ། །ལྷ་ཡུལ་གནས་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་འབྱུང་སྟེ། །ས་སྟེང་མི་རྣམས་

འཆི་བར་འགྱུར་བ་དག །སྔོན་པར་བྱེད་པའ་འཆི་ལྟས་དག་དང་འདྲ། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྷ་མ་ཡིན་དུ་སྐྱེས་ན་དེའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། ལྷ་མིན་དག

ནའང་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷ་ཡི། །དཔལ་ལ་སྡང་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཆེ། །དེ་དག

བློ་དང་ལྡན་ཡང་འགྲོ་བ་ཡི། །སྒྲིབ་པས་བདེན་པ་མཐོང་བ་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་

པ་ལྷ་བུའོ། །དེས་ན་རིགས་དྲུག་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་བ་ནི། འཁོར་

བ་དེ་འདྲ་ལགས་པས་ལྷ་མི་དང་། །དམྱལ་བ་དུད་འགྲོ་ཡི་དྭགས་རྣམས་སུ་ནི།།

སྐྱེ་བ་བཟང་པོ་མ་ལགས་སྐྱེ་བ་ནི། །གནོད་པ་དུ་མའི་སྣོད་འགྱུར་མཁྱེན་པར་

མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འཁོར་བ་སྤྱིའི་ཉེས་པ་ནི།

རྒྱས་པར་བྱས་ན་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་སྟེ། ངེས་པ་འདོད་པས་ཕོངས་དང་འཆི་བ་

དང་། །ན་རྒ་ལ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་དུ་མ་ཡི། །འབྱུང་གནས་འཁོར་བ་ལ་

@253 ནི་སྐྱོ་མཛད་ཅིང་། །འདི་ཡི་ཉེས་པའི་ཞལ་ཀྱང་གསན་པར་མཛོད། །ཅེས་

གསུངས་པ་ལྟར། སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་དེ་ལས་རགས་བསྡུས་

པ་འགག་ཙམ་བརྗོད་ན། འཁོར་བ་མཐོ་དམན་གྱི་ཉེས་པ་དང་། ངེས་པ་

མེད་པའི་ཉེས་པ་དང་། ལུས་གྲངས་མེད་པ་བླངས་པའི་ཉེས་པ་དང་། འདོད་

པ་ལ་ངོམས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་དང་། གཅིག་པུ་གྲོགས་མེད་པའི་ཉེས་པ་ལ་

སོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་མཐོ་དམན་གྱི་ཉེས་པ་ནི། བརྒྱ་བྱིན་མཆོད་

འོས་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་ནི། །ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཕྱིར་ཡང་ས་སྟེང་ལྷུང་། །འཁོར་

ཡོས་བསྒྱུར་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་ཀྱང་། །འཁོར་བ་དག་ཏུ་ཡང་བྲན་ཉིད་དུ་འགྱུར་

ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ངེས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་ནི། ཕ་ཉིད་བུ་ཉིད་དེ་བཞིན་

ཆུང་མ་ཉིད། །སྐྱེ་བོ་དགྲར་གྱུར་པ་ནི་ཉེས་ཉིད་དང་། །བཟློག་པ་ཉིད་དུ་

མཆིས་པས་དེའི་སླད་དུ། །འཁོར་བ་དག་ན་ངེས་པ་འགའ་མ་མཆིས། །ཞེས་

པ་དང་། ལུས་གྲངས་མེད་པ་བླངས་པའི་ཉེས་པ་ནི། རེ་རེའི་བདག་ཉིད་རུས་

པའི་ཕུང་པོ་ནི། །ལྷུན་པོར་མཉམ་པ་སླེབ་ཅིག་འདས་གྱུར་ཏེ། །ཞེས་དང་།

སྐྱང་འདས་གསལ་བ་ལས། ཕན་ཚུན་དག་ཏུ་རྟོད་པའི་ཕྱིར། །མགོ་བོ་བཅད་

པ་གང་ཡིན་པ། །སྤྱངས་ན་དེ་ལྟར་མཐོ་བ་ནི། །ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་

ཐལ་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདོད་པ་ལ་ངོམས་པ་མེད་

པའི་ཉེས་པ་ན། རེ་རེས་རྒྱ་མཚོ་བཞི་བས་ལྷག་པ་ཡི། །འོ་མ་འཐུངས་ཏེ་ད་

དུང་སོ་སོ་ཡི། །སྐྱེ་བོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཁོར་བ་བས། །དེ་བས་ཆེས་

མང་ཉིད་དུ་བཏུང་འཚལ་ལོ། །ཞེས་དང་། གར་ཤ་པ་ཎའི་ཆར་ཕབ་ཀྱང་།།

འདོད་ལྡན་རྣམས་ལ་ངོམས་པ་མེད། །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

གཅིག་པུ་གྲོགས་མེད་པའི་ཉེས་པ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སྐྱེ་ནའང་གཅིག་པུ་

@254 སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། །འཆི་ནའང་དེ་ཉིད་གཅིག་འཆི་སྟེ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཉེས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། མ་ཡི་ཐུག་མཐའ་

རྒྱ་ཤུག་ཚིག་གུ་ཙམ། །རིལ་བུའི་གྲངས་ཀྱང་ས་ཡིས་ལང་མི་འགྱུར། ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་འཁོར་བ་འདིར་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་འབའ་

ཞིག་ལས་མེད་པས། དེ་ལྟར་འདི་ཀུན་མི་རྟག་བདག་མེད་དེ། །སྐྱབས་མེད་

མགོན་མེད་གནས་མེད་དེ་སླད་དུ། །འཁོར་བ་རྒྱ་ཤིང་སྙིང་པོ་མེད་པ་ལ། །མི་

མཆོག་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ནི་འབྱུང་བར་མཛོད། །ཅེས་པ་ལྟར་བསམ་ཞིང་གོ་ན། སྲིད་

གསུམ་དག་ལ་སྐྱི་ལམ་ན་ཡང་མི་འདོད་ཅིང་། །ཞེས་པའམ། ཕྲ་མེན་མའི་

བུ་མོ་ལ་ཞེན་པ་ལོག་པའམ། ཚལ་ཅིག་པའི་བྱའམ། སྲིན་མོའི་གླིང་གི་

ཚོང་པ་ལྔ་བརྒྱའི་བློ་སྐྱེས་ན། དེ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་བྱེད་དགོས། ཆོས་

མ་བྱས་པར་རང་ཐར་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་།གཞན་གྱི་བྱས་པས་ཀྱང་མི་ཕན། དེས་

ན་ཐར་པ་བདག་ལ་རག་ལས་འདི་ལ་ནི། །གཞན་གྱི་གྲོགས་བགྱིར་ཅ་ཡང་མ་

མཆིས་པས། །ཐོས་དང་བསམ་དང་སྒོམ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། །བདེན་པ་རྣམ་

པ་བཞི་ལ་བག་ཡོད་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ཁོ་ནས་བྱ་དགོས། ཆོས་མང་

པོ་ཅིག་ཡོད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་བཟང་བ་མེད་པས། སྤྱོད་འཇུག་ལས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེས་གྱུར་ན་སྐད་ཅིག་གིས། །འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྡམས་པའི་

ཉམ་ཐག་རྣམས། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྲས་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། །འཇིག་རྟེན་

ལྷ་མིར་བཅས་པའི་ཕྱག་བྱར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སེམས་འགྲེལ་ལས། སྐྱེས་བུ་

གང་ཞིག་སྐད་ཅིག་ཙམ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་སྒོམ་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་བསོད་ནམས་

ཕུང་པོ་ནི། །རྒྱལ་བ་ཡིས་ཀྱང་བགྲང་མི་སྤྱོད། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། ཁྱད་

པར་དུ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གང་ཞིག་བདག་དང་གཞན་རྣམས་ནི།།

@255 མྱུར་དུ་སྐྱབས་པར་འདོད་པ་དེས། །བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བྱ་བ། །གསང་བའི་

དམ་པ་སྤྱད་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་ལས་བཟང་བ་མེད། འོ་ན་

དགྲེས་རྫོར་རམ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའམ། སྟོང་པ་ཉིད་བཟང་བ་མ་ཡིན་ནམ་

སྙམ་ན། རྒྱ་གར་དུ་དགྲེས་རྫོར་བསྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཅིག་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཐོབ་

པ་ཅིག་བྱུང་བ་ལ། ཇོ་བོའི་ཞལ་ནས། དེ་སྔངས་བཟང་བ་ཡིན། མ་ལེགས་

ན་འཆུགས་ཏེ་ཆ་བ་ཡིན་གསུངས་སྐད། པོ་ཏོ་བས་ཀྱང་དེ་སྐད་གསུངས་པ་ལ་གཞན་

མ་རངས་ནས། སྤྱན་སྔ་བ་ལ་ཇོ་བོ་འདི་སྐད་གསུང་ཟེར་ཞུས་པས། དེ་ཨ་ཙང་།

དེ་བས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མེད་ན། ཧེ་བཛྲ་བསྒོམ་པ་དམྱལ་བར་ཡང་འགྲོ། ཡི་

དྭགས་སུ་ཡང་འགྲོ། དུད་འགྲོར་ཡང་འགྲོ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་

མེད་ན་དེ་དག་གི་རྒྱུར་ཡང་འགྱུར་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་

བས་སོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་དམྱལ་བ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་མན་ཆད་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཡིན་

ལ༔ བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཕའི་ས་བོན་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་
པས་གཞན་དུ་འགྱུར་མི་སྲིད་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་བྱེད་པས་
ས་བོན་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཕན་ཡོན་མང་དུ་གསུངས་པས་འདི་ལས་
བཟང་བའི་ཆོས་མེད། ཆོས་གཞན་བསམ་སྟེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་གཉེན་པོར་འགྲོ།
འདིའི་ཚིག་དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་གཉེན་པོར་འགྲོ། བདེ་ལྡན་གྱིས་འགྲོ། ཉན་
རང་དུ་ཡང་མི་གོལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་རླབས་ཅན་དུ་འགྲོ། དེས་

སྔོན་འགྲོའི་ཆོས་དག་མ་བསམ་པར་འདི་སེམས་སྙིང་འདོད་པ་དང་། བསྐུལ་བ་
དང་། བླང་རྒྱུ་མི་ཡོང་བས། དང་པོར་དལ་འབྱོར་རྙེད་པར་དཀའ་བ་གོ་ཞིང་།
འཇིག་པར་སླ་བས་མི་རྟག་པར་ཤེས་ལ། ཤི་ནས་མེད་པར་མི་འགྲོ་བར་སྐྱེ་དགོས་
ལ༔ དེ་ཡང་ལས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཞིང་ལས་ངན་པས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་ནས་དེའི་སྡུག་བསྔལ་
@256 ཐམས་ཅད་འབྱུང་ཞིང་། ལས་བཟང་པོས་ལྷ་མི་ཐོབ་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ལས་མ་འདས་
ཤིང་། འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཀྱི་མ་རྒན་དྲིན་ཅན་
ཡིན་པ་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པ་མི་བཟོད་པས་ཀུན་ནས་བླངས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་འབྱུང་བས་ལམ་རིམ་འོག་མ་ཐམས་ཅད་འདིའི་སྔོན་འགྲོ་ཡིན་ནོ། །དངོས་

གཞི་གང་བསྒོམ་སྐབས་ན། དངོས་གཞི་གཏོང་ལེན་སྦྱོང་མར་སྦྱོང་། །ཞེས་བྱ་

བ་སྟེ། ལེན་པ་མེད་ན་བརྗེ་བར་མི་འགྲོ་ལ། གཏོང་བ་མེད་པར་ཚོགས་མི་རྫོགས་

པས་གཏོང་ལེན་གཉིས་ཡིན་ནོ། །བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བྱ་བ། །གསང་བའི་

དམ་པ་སྤྱད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ཡང་གོང་དུ་བསྟན་པ་

ལྟར་སྔོན་དུ་བདག་མེད་གཉིས་བསྒོམ་ནས་འདི་སྒོམ་པའི་ལུགས་ཀྱང་ཡོད་པ་ལས་

འདིར་བླ་མ་གསེར་གླིང་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་བཅས་པའི་དུས་ནས་བསྒོམ་

པའི་ལུགས་ཡིན། གཏོང་ལེན་གཉིས་ཀྱང་སྔོན་དུ་ལེན་པ་བསྒོམ། དེའི་དམིགས་

པའི་ယུལ་ཡང་ཁ་ཅིག་གྲུད་སྟོབས་པོ་ཆེ་ཐུབ་ན་ཐམས་ཅད་ཐུབ་པའི་དཔེས་དགྲའམ་

མི་སྡུག་པ་ལ་བསྒོམ་ཟེར་བ་ཡང་ཡོད། སློབ་དཔོན་ཀཱ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་ཐ་མལ་བ་

ནས་བསྒོམ་ཟེར་བ་ཡོད་ཀྱང་། ཇོ་བོས་སྐྱེ་སླ་བས་རྩ་བའི་མ་ནས་བསྒོམ་པར་

བཞེད། ཀུན་སློང་གི་བསམ་པ་ཚད་མེད་པའི་བསམ་པ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་

ལ་ཤཱི་ལས་ཐང་མཉམ་པའི་རྒྱ་དང་སླ་བ་ལྟར་བཏང་སྒོམས་ནས་སེམས་པ་ཡང་ཡོད།

དཔལ་བསྐལ་བ་བཟང་པོའི་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་རྩ་བ་ཡིན་པས་སྙིང་རྗེ་ནས་བསྒོམ་
པ་ཡང་ཡོད། ཇོ་བོས་བྱམས་པ་ནས་བསྒོམ་པར་བཞེད། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་བསམ་
པར་བྱ་སྟེ། ཐོག་མ་ཉིད་དུ་རང་གི་རྩ་བའི་མ་གང་ཡིན་པ་དེ། མ་ཤི་བར་ཡོད་
ན་གང་ན་ཡོད་པའི་ས་དེར་གསལ་བར་ཡོང་བས་དེར་དམིགས། ཤི་ནས་མེད་ན་མདུན་
དུ་དམིགས་ལ་མ་དེའི་སྐྱེ་བ་འདི་དང་གཞན་གྱི་དྲིན་དྲན་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་སྙིང་དུ་
@257 སྡུག་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་ནས་མ་རྒན་འདི་

བདེ་བ་དང་ལྡན་ན་ཅི་མ་རུང་། བདག་གིས་བདེ་བ་ལ་འགོད་པར་བྱ། ཕན་
པ་དང་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་
བྱམས་པའི་སེམས་གསལ་སིང་བ་བསྒོམ་པར་བྱ། འདོད་པ་བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་
ངོ་བོ་སྡུག་བསྔལ་ལས་མ་འདས་པས་མ་རྟན་འདིའི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་
ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་། བདག་གིས་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ལས་བྲལ་
བར་བྱ་སྙམ་དུ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་མ་མི་དྲན་
ན་ཞང་པོ་ལ་སོགས་པ་གང་དྲིན་ཆེ་བ་ནས་བསྒོམ་ཞེས་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་གསུངས་

སྐད། སྙེ་ཐུར་པས་དགེ་བཤེས་མངའ་རིས་པ་ཨ་ནེ་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་སུ

བཙུག་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁམས་པ་དེས་ཀུན་ནས་བླངས་ནས་མའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་

སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་ལེན་པ་སྟེ། འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་པ་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆིའི་

སྡུག་བསྔལ་ནས། གྲང་བ་དང་། བཙོ་བསྲེག་དང་། བཀྲེས་སྐོམ་ལ་སོགས་

པའི་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་དམ། གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གེགས་སུ

གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་མའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་གྲིས་བཞར་བ་བཞིན་སངས་ཀྱིས་བླངས་ནས་རང་གི་

སྙིང་གི་དཀྱིལ་དུ་ལེན། བླངས་ནས་ཀྱང་རང་ལ་མི་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་དེ་བླངས་ནས་རྟར་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྙང་གི་ནང་དུ་ལེན་པ་ཡིན་གྱི། ཡན་ལག་གཞན་ལ་འཛོག་པ་ཙམ་མ་ཡིན། དེ་བླངས་པས་རང་ལ་ཕན་དུ་རེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྷོས་པ་གང་ཡང་མེད་པ་ལེན་པའོ། དེའི་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་ལས། ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་མི་དགེ་བ་བཅུ། མཚམས་མེད་པ་ལྔ། དེ་དང་ཉེ་བ་ལྔ། ཁས་བླངས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གསུམ་འགལ་ན་དམྱལ་བར་མདའ་འཕངས་པ་བཞིན་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་བཞི་ལ་སོགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་དུག་གསུམ་

@258 མམ་དྲུག་རྩ་བ། ཉེ་ཤུ་ཉེ་བའི་མོངས་པའམ། ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་
སྟོང་ངམ། སྐྱབས་བྱེ་བ་གསུངས་པའམ། མཐོང་སྤང་དང་། སྒོམ་སྤང་སྟེ།
རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་སྤང་བྱ་མན་ཆད་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་སྟེ་
སྤང་བྱ་མ་ལུས་པ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བྲལ་ནས་སངས་རྒྱས་པར་
སེམས་པའོ། །དེ་ནས་ཕ་དང་སྤྱན་ཟླ་ལ་སོགས་པ་ནས། ཉེ་འབྲེལ། ཡུལ་
མི་ཁྲིམ་མཆོས་ནས། སྟོང་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སེམས་པའོ། །ས་མཚམས་ལྐོག

ཆོས་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས་གཡུལ་ཡུངས་ཀར་དྲངས་པས་བསྐྱེད་ཅེས་

པ་ལྟར། སྟོང་གསུམ་ཡུངས་ཀར་གྱིས་བཀང་ནས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོང་གསུམ་རེ་རེ་

ཡུངས་ཀར་རེ་བཞག་པས་ཡུངས་ཀར་ཟད་ཀྱང་ཤར་ཕྱོགས་ལ་འབྲི་བ་མེད་པ་ལྟར།

ཕྱོགས་བཅུ་ཀུན་ལ་སྦྱར་ཏེ། ནམ་མཁའི་མཐའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་བསྒོམ་པའོ།།

དེ་ནས་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་ཡང་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མེ་ལས་གྱུར་པ་དང་། མཚོན་

ཆ་ལས་གྱུར་པ་དང་། ནད་ལས་གྱུར་པ་དང་། སེམས་ལས་གྱུར་པ་དང་། རྒྱུ་

བྱུར་ཅན་ནས་པདྨ་ལྟར་ཆེར་གས་པའི་བར་དང་། རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་

པའི་ཉོན་མོངས་པའི་བར་དང་། མི་དགེ་བ་ཆེར་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལེན། ཡི་

དྭགས་ཀྱི་ཡང་བཀྲེས་སྐོམ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་

སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། མི་དགེ་བ་འབྲིང་དུ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལེན།

དུད་འགྲོ་གཅིག་གིས་གཅིག་ཟ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། གཏི་མུག

ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། མི་དགེ་བ་ཆུང་ངུ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལེན།

མཐོ་རིས་ཀྱི་ཡང་མིའི་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི་ལ་སོགས་པ། འདོད་ལྷའི་འཆི་ལྟུས་ལ་སོགས་

པ༔ ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་དང་ལྷུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལེན།

རེས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། རེས་རེ་རེ་དང་དེའི་ཡང་སེམས་ཅན་རེ་རེ་ནས་

@259 སེམས། དེ་མེད་ན་ཁ་ལ་ཡི་ནས་དོན་ཐོག་ཏུ་མི་སྐྱོལ། རེས་ནམ་མཁའི་

མཐས་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་ལ་དུས་གཅིག་ལ་སེམས། དེ་མེད་ན་བློའི་

འབྲལ་མི་ཡོང་། རེས་དམྱལ་བ་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་རྩར་རང་གི་ལུས་རེ་བསམས་

ནས་ལེན། རེས་ལུས་འདི་གཅིག་པུ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལེན། རེས་རགས་

རིམ་ནས་ལེན། རེས་གང་སྣང་བའི་ལེན། རེས་འདི་ཀུན་ལ་སྦྱོང་མི་དགོས་

སླམ་པ་མི་གནང་བའི་ཡིན། ཞེས་དམྱལ་པའི་སྣང་ངས། སངས་རྒྱས་པ་ནས་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྣང་ངས། སངས་རྒྱས་པའི་བར་དུ་སེམས་ཞེས་དམྱལ་བའི་སྣང་ངས།

ཡི་དྭགས་སུ་དྲངས། དེ་ནས་གྲངས། དུད་འགྲོ། དེ་ནས་མི། དེ་ནས་འདོད་

ལྷ་རིགས་དྲུག །དེ་ནས་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིས་བཅུ་བདུན། དེ་ནས་

གཟུགས་མེད་མུ་བཞི། དེ་ནས་ཉན་རང་། བྱང་སེམས་ས་བཅུའི་བར་དུ་རིམ་པས་

ཡིན། ཞེས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཕྱེ་ནས་ཡིན། ཞེས་ལས། ཞེས་སྡུག་བསྔལ་

རྣམས་ཕྱེ་ནས་ཡིན། རེས་མི་རྟག་པ་ནས་དངོས་འཛིན་གྱི་བར་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་

རྣམས་ཡིན། རེས་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་མི་མཐུན་པའི་

ཕྱོགས་རྣམས་ཡིན། རེས་གཙང་བར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་

ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན། རེས་སུ་བཅུའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན། རེས་

ངན་རྟོག་སྣ་ཚོགས་ནས་མཐོང་ཡང་སྒོམ་སྤང་གི་བར་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་ཡིན།

རེས་རྟག་པ་དགུ་བཞི་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་ནས་རྟོག་པ་ཕྲ་མོའི་བར་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་

ཅད་ཡིན། དེ་ལྟར་སེམས་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་པས་མི་སྐྱོ། ངེས་ཤིང་དོན་

ཐོག་ཏུ་སྐྱོལ། བློ་འབྱོངས་རྐྱེན། ཞེས་བྱ་ལ་སྦྱངས་པ་ཆེ། ཞར་ལ་ཆོས་

གཞན་གྱི་གྲངས་ཡན་ཆད་ཚང་། སྡིག་པ་མང་པོ་དག ། ཚོགས་མང་པོ་

བསོག་པའི་རྐྱེན་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའོ། །དེ་ཡང་དགྲ་དང་ཐམལ་དུ་བྱས་པ་

@260 ལ་མི་སྐྱེ་བས་མ་དྲིན་ཅན་དུ་བྱས་ནས་སེམས་པའོ། །དེ་ཡང་མ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་

པར་སེམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཀྱི་མ་དྲིན་ཅན་ཡིན་པས་ཡིན་པ་ལ་

ཡིན་པར་སེམས་པའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱང་བྱམས་སྙིང་རྗེ་གསལ་སིང་བ་རེས་ཀུན་ནས་

བླངས་ཤིང་ལེན་པའོ། །འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དེ་གཉིས་ལ་

བླངས་རྒྱུ་མེད་དམ་སྙམ་ན། ཡོད་དེ། ལྡོས་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྡུག

བསྔལ་ཡིན་ལ། ཁོང་འཁོར་བ་ལ་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཕུང་པོའང་

སྡུག་བསྔལ་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་ཕུང་པོ་མ་

གཏོགས་པ་སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་ཁྱབ་མཉམ་དུ་འདོད་པས་སོ། །ཡང་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ་ཞེས་པས། གོང་མས་རྟོག

པ་ཉོན་མོངས་པར་འདོད་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཁམ་འཕྲི་བར་ཡོད་པ་དང་།

ཡང་སྦྱང་བྱའི་ལྷག་མ་ཚོགས་ལམ་ན་ཕལ་ཆེར་ཡོད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ས་བཅུ་ལ་

བརྩོན་ལུགས་སྒྲོག་ལས་གྲོལ་བའི་ལུགས་འགྲོས་ལྟར་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཕྲ་མོ་ཡོད་པའི་

བར་ལེན་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་ལམ་ལྔ། ས་བཅུ། འབྲས་བུ་བཞི་རིམ་

པས་ལེན་པ་དང་། རེ་རེ་ནས་ལེན་པ་དང་། དུས་གཅིག་ཏུ་ལེན་པ་སྔར་ལྟར་

རོ༔ ༔འོན་དེ་དག་གིས་བླངས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འཇོག་པ་སྐྱུ་གཉེར་ཆེས་པ་མ་

ཡིན་ནམ། རང་འཆང་བ་མཐའ་དག་དང་མ་བྲལ་བས་དེ་སྒྲུབ་པར་མི་ནུས་སོ་སླམ་ན་

རང་གིས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚེ་ཁས་བླངས་པས་མི་བྱ་བ་མེད། ཇི་ལྟར་ཁས་བླངས་ན་

བདག་གིས་སེམས་ཅན་མ་བསྒྲལ་བ་བསྒྲལ། ཞེས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་བསྒྲལ་ནས་ས་དང་པོ་ལ་འགོད་པར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན།

མ་གྲོལ་བ་དགྲོལ་ཞེས་པས་མཚན་མའི་འཆིང་བ་ལས་དགྲོལ། ས་བདུན་པ་ལ་

འགོད་པ་ཡིན། དབུགས་མ་ཕྱིན་པ་དབུགས་དབྱུང་ཞེས་པས་རྒྱ་མཚོ་ལ་གྲུ་བོ་ཆེ་

@261 བཏང་བ་ལྟར་ས་བརྒྱད་པ་ནས་རྩོལ་བ་དང་བྲལ་བ་འབྲས་བུ་གསུམ་ལ་འགོད་པ་ཡིན།

ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ཞེས་པས་ས་བཅུ་

རྒྱུན་གྱི་ཐ་མ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱང་། སྔ་དྲན་ཞེས་པ་དངོས་འཛིན་

གྱི་བག་ཆགས་ཙུང་ཟད་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པས་དེ་ལས་འདས་པར་ཁས་

བླངས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་གསུངས། སྤྱིར་ལེན་ཚུལ་དེ་ལྟར་

ཡིན་པ་ལ། བྱེ་བྲག་ད་ལྟ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་འབྲུར་

པ་བྱས་ནས་མི་བཟད་ནོར་འཛད་ལ་སོགས་པ་དང་། རིམས་ལ་སོགས་པ་ནད་

ཚབ་ཆེན་གྱིས་ན་བ་དང་། མཛེ་བྱུང་བ་དང་། ཁ་འདོད་པས་རྐོང་བྱས་ནས་

མཛོ་ཡན་ཞི་ནས་གླང་ཞི་བྲག་ཟད་ལ་སོང་བ་དང་། རྒྱས་པས་སྤྱོར་མི་བཟོད་པར་

སོང་བ་དང་། རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་ཤོར་ནས་ཁྱི་རོ་རྡུལ་བ་ལྟར་སོང་བ་དང་། མ་

འཛོམ་པ་དང་། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པས་གནོད་པ་སྐྱེལ་བ་དང་། ངད་པ་དང་

ཞེས་རབ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཇི་ཙམ་ཉན་ཡང་ཆོས་མི་གོ་བ་དང་། བསམ་

དུ་མ་བཏུབ་པ་དང་། ཆགས་སྡང་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པ་དང་། དབང་ཆུང་

བས་ཕ་སྤུན་ལ་སོགས་པ་མཉམ་པོས་རྩོག་ཉེད་དང་བརྙས་བཙོས་ལ་སོགས་མི་འདོད་

པའི་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་རང་ལ་ལེན་པའོ། རང་ལ་དེ་དག་བྱུང་བ་དང་བྱུང་གིས་

དོགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཆགས་ཆེ་བ་དང་། ཡུལ་ས་གཉན་པ་དང་།

རོ་བག་དང་། མི་གཙང་བ་བྱུང་གིས་དོགས་པ་དང་། རྨི་ལམ་ངན་པ་དང་།

རྟགས་དང་མཚན་མ་ངན་པ་དང་། གཞན་གྱི་གདོད་ཁྲམ་དང་རྦོད་གཏོང་དང་།

འདྲེ་འགྲས་ལ་སོགས་པ་བྱུང་གིས་དོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དེ་ཐམས་

ཅད་རང་ལ་ལེན། བླངས་པས་ཀྱང་རང་ལ་ཕན་དུ་རེ་བའི་ལྡོས་པ་གང་ཡང་མི་བྱེད་

པའོ། །དེ་ནས་ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་ངམ་གྲོག་གམ། གཡང་སའམ། ཆོ་ར་མ་

@262 དང་ཡུལ་ངན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བླངས་ཏེ་བློ་སྦྱོང་བས་སོ། །གཟུགས་

མི་སྡུག་པ་དང་། སྣ་མི་སླན་པ་དང་། དྲི་མི་ཞིམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་

བླངས་ནས་གཟུགས་སྡུག་པ་ལ་སོགས་པར་སེམས་པའོ། །མདོར་ན་སངས་རྒྱས་

དང་བླ་མ་མ་གཏོགས་པ་ཕྱི་ནང་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ལེན་པའོ། །སངས་

རྒྱས་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཤིང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པ་ཡིན། བླ་མ་ལ་བབས་

ལ་བླང་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་བློ་ངོར་ན་བསྙེས་པ་དང་སྐུ་ཁམས་ཞན་པ་ལ་སོ་ར་

པ་བླང་དུ་རུང་ངམ་ཞུས་པས། དེ་འདྲ་བསམ་དུ་མི་རུང་གསུང་། དེས་ན་ཆོས་

གང་ནས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དང་ཁྱད་མེད་པར་བཤད་པས་བླང་དུ་མི་རུང་གསུང་སྐད།

དེ་དག་ནི་ཡིན་པའོ། །དེ་གཏོང་བ་འདི་མེད་པར་ཚོགས་མི་རྫོགས། ཡིན་པ་

བས་ཀྱང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་པ་ལས་སྤྱིར་ནི། བདག་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་།།

དུས་གསུམ་དགེ་བ་སྐྱེས་པ་རྣམས། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་ཕྱིར། །འཕངས་

པ་མེད་པར་བཏང་བར་བྱ། །ཅེས་པས་འདི་གསུམ་བཏང་བ་དང་། བདག

གཞན་བརྗེ་བའ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་དམྱལ་བར་འགྲོ་བ་

ཆོས་ཕལ་དུ་བཤད་ཀྱང་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་པ་དང་། འདིའི་དུས་སུ་འདི་བསྒོམ་

ལ་སོགས་པ་མཐའ་རྒྱ་ཆོད་པ་གང་ཡང་མེད་པ་ཡིན། ད་གཏང་བའི་དུས་སུ་ལུས་

ཡོངས་སྨོན་དགེ་རྩ་གསུམ་བཏང་བས། དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་མ་

ལུས་པར་བྱུང་ནས་སངས་རྒྱས་པར་སེམས་པའོ། དེ་ལ་ལུས་གཏོང་བའི་ཆོ་འདས་

པ་བཏང་རྒྱུ་མེད། ད་ལྟར་གྱི་ལས་དང་མ་འོངས་པའི་ལུས་ལེན་ཚད་གཏོང་། དེ་

ལ་དགག་པ་གསུམ་སྟེ། ལྟ་བསྒོམ་ཞིང་གཏང་བ་དང་། ཤ་ཁྲག་ཏུ་གཏོང་

པ་དང་། བཏང་བས་ཟད་པར་སེམས་པའོ། །དང་པ་ལྷ་བསྒོམ་ཞིང་གཏོང་བ།

ལྷ་ལ་མ་གུས་པར་འགྲོ། ཕྲ་བའི་ལྟུང་བ་ཡང་འབྱུང་། རབ་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་

@263 ལྷར་ཞེས་པའི་ལྷ་ལ་ལྷ་ཐིམ་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད། གཉིས་པ་ཁ་ཅིག་ཤ་འདད་ཤ་ཁྲེར་

ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། དེས་སྒྲིར་ཡང་མི་བཏུབ། ལ་ལ་དེ་

ལ་མི་དགའ་བ་ཡང་ཡོད་པས་སོ། །དུག་དང་མཚོན་ལ་སོགས་པར་བྱས་ནས་

ཀྱང་མི་རུང་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པས་སོ། ཤ་ཁྲག་དང་མཚོན་དུག།

དེ་དག་གཉིས་ཀྱིས་ཕན་བདེའི་རྒྱུར་འགྲོ་བ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་བྱས་

ནས་གཏོང་སླམ་ན། སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། བདག་ཉིད་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་

ཀྱི་ཉེ་བར་འཚོ་བའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལུས་སུ་བསྒྱུར། ཞེས་པའམ། རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་

གྱི་བསྔོ་བ་ལས། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་སྣ་སྣ་ཚོགས་དང་། རྩྭ་སྣ་ཚོགས་དང་།

རྣམ་གྲངས་སྣ་ཚོགས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་བར་འཚོ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་ཉེ་བར་འཚོ་བའི་གཞིར་

བསྒྱུར། ཞེས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སེམས་ཅན་ཀུན་

གྱི་དོན་བསྒྲུབ་ཕྱིར། །ཡིད་བཞིན་གྱི་ནི་ལུས་སུ་བསྒྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིད་བཞིན་

གྱི་ལུས་སུ་བྱས་ནས་གཏོང་བའོ། རང་གི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་བ་རྣམས་ཡིད་

བཞིན་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་ལྟར་བསམས་ནས། དེ་ཡང་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་

པ་བསམ་མི་དགོས། ཅི་དགོས་དང་ཅི་འདོད་འབྱུང་བ་ལ་ཐེར། གཏོང་བའི་

རིམ་པ་ཡང་དང་པོ་རྩ་བའི་མ་མདུན་དུ་དམིགས་ནས་དེ་ལ་བཏང་བས། མ་དེའི་

འཚང་རྒྱ་བའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་དད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་ཤེས་རབ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་ལ་སོགས་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་རྐྱེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་

དང་། དཔེ་ཆ། ཕྱི་ནང་གི་མཐུན་རྐྱེན། ཟས་གོས་ལ་སོགས་པ་གང་

དགོས་སྒྲུབ་པ་སྙེ་སངས་རྒྱས་པར་སེམས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕ་ལ་སོགས་པ་

ནས་ནམ་མཁའི་མཐས་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་དང་། ངན་སོང་གསུམ་དང་།

@264 ཉན་རང་དང་། ས་བཅུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བར་ལ་བཏང་པས་སྨྲ་མ་ལྷ་བུར་

གྱུར་ནས་སངས་རྒྱས་པར་སེམས་པའོ། །ཡང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལས་ཟས་

གོས་ལ་སོགས་པ་གང་འདོད་པ་འབྱུང་བ་ལྟར་རང་གི་ལུས་འདི་ལས་ཀྱང་ནམ་མཁའི་

མཐས་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཟས་གོས་གནས་མལ། ཡུལ་ཞིང་།

ཉེ་འབྲེལ་འཁོར་འབངས། ཞིན་པ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་།

མཁན་སློབ་དང་། དཔེ་ཆ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། དད་པ་དང་ཚུལ་

ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བའི་རྒྱུ་འབྲས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་

བར་སེམས་པའོ། །ཡང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་

སེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་ལུས་འདི་ཡང་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་

མདུན་ན་ཡོད་པར་བསམ་ནས་སྤྱི་མ་ལྷར་རོ། །གང་ལ་གང་དགོས་བྱུང་ན་སངས་

རྒྱས། ཡང་རང་གི་ལུས་ཞིམ་པོའི་རྣམ་པ་དང་། ཆུ་ལ་སོགས་པ་སེམས་

ཅན་རེ་རེའི་མདུན་དུ་གནས་ནས་ཀྱང་སྡུ་མ་ལྟར་རོ། །ཡང་རེས་རིལ་པོའི་རྣམ་པ་

དང་། རེས་མགོ་ལ་སོགས་པ་གསེད་ནས་གཏོང་བའོ། །ཡང་སྤྲུག་བསྡུལ་གྱིས་

ཉམས་ཐག་པ་དང་མཚན་མ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་གོང་ལྟར་བླངས་ནས་ལུས་བཏང་བས་

བདེ་བ་དང་མཚན་མ་བཟང་བ་ལ་སོགས་པར་སེམས་པའོ། །དེ་ཡང་བསམ་པ་

དེ་ལྟར་བློ་སྦྱོང་བ་ལས་བདུད་གཅོད་པ་བཞིན་ཐོ་ཅོར་མ་སོང་བ་དང་། ཐོག་ཏུ་ཟུར་

ས་མེད་པ་བྱུང་བ་ཡང་ཉམ་ང་བ་དང་། འཇིགས་པ་དང་། བག་ཚ་བ་མེད་པར་

རང་གིས་རྒྱུངས་ཀྱིས་སོང་བར་སྦྱོང་བའོ། །ཕྱི་སྣོད་ལ་བཏང་བས་ཀྱང་གསེར་གྱིས་

གཞི་ལ་བཻ་ཌཱུར◌ྱས་མིག་མངས་རིས་སུ་བྲིས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་བདེ་བ་ཅན་ནམ། པདྨོ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལྟར་སྒྱུར་པར་སེམས་པ་སྟེ། ཆོས་
ནས་ཞིང་སྦྱོང་བར་བཤད་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་གསུངས། གཏང་བ་ནི་བླ་མ་དང་སངས་
@265 རྒྱས་ལ་ཡང་གཏོང་བ་སྟེ། ཕལ་པོ་ཆེའི་གླིང་གཞི་ནས་བྱུང་བ་ལྟར་མཆོད་པའི་སྤྲིན་
རབ་འབྱམས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བྱས་ནས་ཕུལ་བས་ཐུགས་དགོངས་ཐམས་ཅད་
རྫོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དར་བ་དང་རྒྱས་པ་དང་།

གཙང་བ་ལ་སོགས་པར་བྱེད་པའོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བཏང་བས་སྤང་བྱའི་ལྷག་མ་སྤངས་སྟེ། ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་

ནས་སངས་རྒྱས་པ་དང་། མཆོད་པའི་སྦྱིན་རྣམས་གང་བཞེད་ཀྱིས་ཐུགས་དགོངས་

རྫོགས་པར་བསམ་མོ། །ཡོངས་སྤྱོད་བཏང་བ་ནི། རྟ་དང་གླང་པོ་དང་། འབྲུ་

དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཟས་གོས་དང་། ཡུལ་དང་ཁང་ཁྱིམ་དང་།

འཁོར་འབངས་ལ་སོགས་པ་རང་དབང་བ་ཐམས་ཅད་དོ། །མི་དབང་བ་ནི། ཕྱི་

ནང་གི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་ཡང་མ་བྱིན་པར་ལེན་པར་འགྱོ་བས་བཏང་དུ་མི་རུང་སྟེ།

ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་ནགས་ཚལ་དང་མེ་ཏོག་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་གང་ཟག་སྒོ་རེས་བདག

ཏུ་མ་བཟུང་བ་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་རང་ཡང་དབང་བ་

ཡིན་པས་བཏང་རུང་ལ། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ནི་རང་རང་གིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བས་

བཏང་དུ་མི་རུང་སྙེ། རོལ་མོ་ཡང་ངང་པའི་སྐད་དེ་འབུལ་བ་ཡིན། ལུས་དེ་ཁོས་

བདག་ཏུ་བཟུང་བས་དབུལ་དུ་མི་རུང་གསུང་བ་ལྟར་རོ། །བློ་ཆུང་བ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ།

བློ་རྒྱ་ཆེ་བ་རང་འདོད་ཀྱི་འཁྲིས་མེད་པ་ལ་ནི། གཞན་ཆེད་དུ་གཞན་བཏང་དུ་རུང་སྙེ།

ལྷ་བླ་མས་མི་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་བ་ཀུན་ཡང་དཀོན་མཆོག་ལ་ཕུལ་ནས་ཁ་
ཡིག་བཏབ་པ་དང་། བྲན་ཇོ་བོ་ལ་ཤ་ཚ་བས་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཉོར་རྫས་
ལ་སོགས་པ་མ་དྲིས་པར་བཏང་ཡང་ཉེས་པ་མེད་པ་ལྷ་བུའོ། །ཡང་གྲུབ་མཐའ་
ལ་བརྟེན་པ་ལྟར་ན། ཉན་ཐོས་པ་ལྟར་རང་གི་སྣང་བ་འདི་རང་གི་ཉོན་མོངས་པའི་
དབང་གིས་འབྲས་བུར་གོ་ནའང་གཞན་གྱིས་ལ་བཏང་བ་མེད་པས་ཐམས་ཅད་བཏང་
@266 བས་ཆོག །སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་ན་རང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་ཉིད་དོན་དུ་སྣང་
བར་ཤེས་ནའང་གཞན་གྱི་བཏང་བ་མེད་པས་ཐམས་ཅད་བཏང་བས་ཆོག །དབུ་མ་

བས་སྒྲུ་མའི་སྤྲུལ་པ་ལྟར་ཤེས་ནས་བཏང་དུ་རུང་སྟེ། རང་གཞན་གཉིས་མེད་ལ་གཉིས་

སུ་རྟོག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ལོངས་སྤྱོད་བཏང་དུ་རུང་མི་རུང་

དཔྱད་པ་ཐམལ་གྱི་བློ་དང་བསྟུན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཀྱི་གོ་བ་ཅིག་བྱུང་ན་དབང་

པོ་དྲུག་གི་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་རང་དབང་བས་གཏོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཟུགས་

ལྟ་བུ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྡུག་མི་སྡུག་ཐ་མལ་བ་ལ་གསུམ་གསུམ་དུ་གནས་ཤིང་། དེ་རེ་

རེ་ལ་ཡང་ལྷུའམ་དྲུག་ཚང་བར་གནས་པས་སྡུག་པ་བཏང་བས་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་།

མི་སྡུག་པ་བཏང་བས་ཡིད་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་གཏོང་བའམ། དེ་ཡང་གཟུགས་

ལྷ་བུ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་ལྷའམ་དྲུག་ཚང་བ་སྟེ། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་མིག

གི་ལོངས་སྤྱོད་ནས་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཆོས་སྤྱོད་པའི་བར་དུ་བཏང་བ་དང་། དེ་རེ་རེ་

ལ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། ཐ་དང་དུང་ལ་སོགས་

པ་སྒྲའི་ལོངས་སྤྱོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བསྔོ་བ་དྲུག་པ་

ནས་བཤད་པ་ལྟར་བཏང་ངོ། །དེ་རེ་རེ་ལས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་

འདས་པའི་ཡོ་བྱད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་ནས་སྤྲུར་བཞིན་འཚང་རྒྱ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་མ་

ལུས་པ་བྱུང་ནས་སངས་རྒྱས་པར་སེམས་ཏེ། རི་རིས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་ངོས་ནས་
སྨྲར་ན། ནོར་འདོད་པ་ལ་ནོར་གྱི་སྣང་བ་འབྱུང་བ་ནས་ཟས་གོས། གནས་
ཁང་དང་འབྲུ་དང་། རྟ་གླང་ཡུལ་ཞིང་དང་། ཕ་མ་ཉེ་འབྲེལ་དང་འཁོར་
འབངས་དང་། ནད་དང་གདོན་དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་འདོད་ཀྱི་སྣང་བ་
འབྱུང་བ་དང་། ལྷ་ཆོས་ཀྱི་གནས་དང་། དགོན་པ་དང་། གྲོགས་དང་
དཔེ་ཆ་དང་། མཆོད་གནས་དང་། མཆོད་ཆ་ལ་སོགས་པ་གང་འདོད་ཀྱི་

@267 སྣང་བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྟེན་དཔལ་འཁོར་དང་། དད་

པ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པའི་ནོར་བདུན་དང་། བསླབ་གསུམ། མི་རྟག་པ་

ལ་སོགས་པའི་ལམ་རིམ་དང་ཚད་མེད་བཞི། བྱང་སེམས་གཉིས། སྦྱོར་བ་

ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག །བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་

ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དང་། སྨོན་པའི་རིམ་པ། རྒྱུད་སྡེ་བཞི། འཕྲིན་

ལས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དང་། ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་གང་འདོད་

པ་དང་། མོས་པ་དང་གང་གིས་འདུལ་བའི་སྣང་བ་འབྱུང་བ་དང་། དེ་

ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་འཚང་རྒྱ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་དུ་སོང་ནས་སངས་རྒྱས་པར་སེམས་པའོ།།

དེ་བཞིན་དུ་སྨྲ་ནས་ཆོས་ཀྱི་བར་དང་། ཁྱེ་བྲག་ཟན་ཆང་གཅིག་གཏོང་བ་ལ་དེ་

བཞིན་དུ་སྨྲར་རོ། །བླ་མ་དཀོན་མཆོག་ལ་འབུལ་བ་ཡང་སྤྱིར། གཟུགས་

ལ་རྣམ་གསུམ་ཤེས་བྱས་ནས། །ལྷ་རྣམས་ཀུན་ལ་དབུལ་བར་བགྱི། །ཞེས་པ་

ལྷར་གསུམ་ཀ་ཡང་གོང་ལྷར་དབུལ་བ་དང་། ཁྱེ་བྲག་ཏུ་ནོར་རྫས་ཡུལ་ཁྱིམ་དང་

ཟས་གོས་མ་ལ་སྣན་རེ་རེ་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། རེ་རེ་ཡང་ལྷུ་ཀ་ཚང་བ་

དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེ། མར་མེའི་སྣང་བ་ལས།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲོན་མེའི་འོད་དང་། ཚོག

ཆོས་ཀྱི་སྣ་ལས་རོལ་མོ་དང་། དྲི་ལས་སྤོས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། རོ་ལས་ཞལ་

ཟས་དང་། རེག་བྱ་ལས་གོས་ཏེ། ཐམས་ཅད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྒྱུན་མི་

འཆད་པ་འབྱུང་བར་བསམས་ཏེ། དངོས་པོ་དེ་ཉིད་དང་མཐུན་པར་བྱས་ནས་

འབུལ་བའོ། །ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད། ཡང་རང་གང་ལ་ཆགས་ཆགས་མེད་

ཅིག་དགེ་བ་ཡིན་པས། པའི་དངོས་པོ་དེ་དཀའ་ཞིང་གཏོང་ངོ་། དངོས་སུ་ཚོས་

གོས་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་གཏོང་བའོ། །དགེ་བ་དུས་གསུམ་ཀའི་གཏོང་

@268 བ་སྟེ། ཞི་བ་ལྷས། །དུས་གསུམ་དགེ་བ་སྐྱེས་པ་རྣམས། །ཞེས་དང་།

ཀླུས། བདག་གིས་བགྱིས་དང་མ་བགྱིས་པའི། །དགེ་བ། ཞེས་དང་།

བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ་ལས། བར་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་རྣམས་བསྔོ་བར་གསུངས་

པའོ༔ དེ་ལ་ཟས་སྦྱིན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བས་སེམས་ཅན་ཟས་ལ་ཞེན་པ་མེད་པ་

དང་། བདུད་རྩིའི་ཟས་ནས་རོ་མཆོག་གི་བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཟས་དང་ལྡན་པར་

གཏོང་ཞིང་། བཏུང་བ་སྦྱིན་པའི་དགེ་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རོ་བྲོ་བ་ཐམས་

ཅད་ལ་མི་ཆགས་པ་དང་། མཚན་མར་མི་འཛིན་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་ཞུགས་དང་དགའ་

བ་བླན་ན་མེད་པས་ཚིམ་པར་གཏོང་བ་དང་། མལ་སྟན་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྡོ་རྗེ་

རྒྱལ་མཚན་གྱི་བསྔོ་བ་དྲུག་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་གཏོང་བའོ། །ནམ་

མཁའ་མཛོད་ཀྱི་མདོ་ལས། བདག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བའམ་ཆོས་ལ་མཁས་པ་གང་

ཡིན་པ་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེ་བར་འཚོ་བར་མི་འགྱུར་བར་མ་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་པའམ། རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བསྔོ་བ་དང་པོ་དང་། བྱང་ས་དང་། རྒྱན་

དང་། རིན་ཕྲེང་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལ་སོགས་པ་ལྟར་དད་པ་ལན་ཅིག་སྐྱེས་

པ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རླབས་ཆེན་སྐྱེས་པའི་བར་བསམ་པས་བསྡུས་པའི་དགེ་བ་

དང་།དུད་འགྲོ་ལ་ཟན་ཆང་བ་གཅིག་བྱིན་པ་ནས་བསྡུ་བ་བཞིས་(BDSU)་པའི་བར་

སྦྱོར་བར་བསྡུས་པ་དང་། བསོད་ནམས་གསུམ། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱིས་

བསྡུས་པའི་དགེ་བ་སྣ་རེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཅི་འདོད་འབྱུང་ཞིང་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཐམས་ཅད་ཚང་ནས་སངས་རྒྱས་པར་སེམས་པའོ། །དེ་ཡང་སེམས་

ཅན་རེ་རེ་ལ་ཡང་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་རྩ་རིལ་པོ་རེ་རེ་གཏོང་བའོ། །དེས་ཀྱང་

གང་ཡང་མི་ཕྱིན་པས་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བླ་མ་

བརྒྱུད་པ་དང་བཅས་པ་དེ་གསུམ་གནོད་བའོ། །དེ་བཏང་ན་རུང་ངམ་སླམ་ན་རུང་སྟེ།།

@269 ཁོང་བདག་འཛིན་སྤངས་ཤིང་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་ཙ་ན་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ལ་

བཏང་བ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཙ་ན་ཡིད་བཞིན་དུ་བསྒྱུར་ཅིང་། བཏང་རྒྱུ་ཡང་དཔག

ཏུ་མེད་དོ། །ས་དང་པོ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་

ཡོད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་འཕྲིན་ལས་

དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བའི་བར་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རིགས་ལྡན་དང་

པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ན་ཡང་ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་མི་ཤོང་བའི་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་

མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྤུའི་བུ་ག་ནས་བཟུང་ནས་མཚན་དང་དཔེ་

བྱད་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱུར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་བཏང་རྒྱུ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མ་ལུས་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་

རྐྱེན་ཚང་བས་ཚོགས་རྫོགས་པ་དང་། དོན་བྱེད་པ་ལ་ཆོགས་མེད་པ་དང་། དེ་

དག་གི་ཐུགས་དགོངས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཡང་དེ་ཡིན་གསུངས། དེ་ལྟར་གཏོང་

བ་གསུམ་ཀ་ཡང་རྒྱ་བའི་མ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། མནར་མེད་པ་ནས་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་རིམ་པར་གཏོང་བ་དང་འུབས་བསྡུས་ནས་དུས་གཅིག་ལ་གཏོང་

བ་དང་། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་སྣ་རེ་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་

གཏོང་བ་དང་གསུམ་ཀ་རིལ་པོ་རེ་རེ་གཏང་བས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གཏོང་བ་དང་། ལུས་

ལ་སོགས་པ་མང་པོ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་རེ་རེ་ལ་གཏོང་བ་དང་། འདི་གཅིག

པུས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལེན་པའི་སྐབས་ལྟར་རོ། །དེ་

ལྟར་བསམས་ཀྱང་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་མི་འབྱུང་བས་དོན་མེད་དོ་སྙམ་ན། རྩིགས་

སུ་མི་ཆེ་སྣ་ཚོགས་སྤྱོད། །རབ་བདུན་ལ་སོགས་དཔེ་བརྒྱས་ལའང་། །ཞེས་

པའམ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་མང་དུ་མི་རྟག་ན། །དེ་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་

དེས༑ །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དེ་ལ་སེམས་གཞོལ་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། གཞན་

@270 ཕན་ལས་ལ་མཐུ་མེད་ཀྱང་། །ད་ཡི་བསམ་ཕ་རྟག་ཏུ་བྱ། །གང་ལ་བསམ་

པ་དེ་ཡོད་པ། །དེ་ནི་དེ་ལ་དོན་གྱིས་ཞུགས། །ཞེས་པ་ལྟར་དེ་ལྟར་བློ་སྦྱོང་བ་

ཡིན་ཏེ། མོས་པ་སྤྱོད་པའི་དུས་ཡིན་པས་ད་ལྟ་མོས་པས་སྦྱོང་ལ། དེ་ནས་

དེ་ལ་བློ་གཞོལ་བ་དང་དོན་གྱིས་ཞུགས་པར་ཡང་འགྱུར་ཞིང་། ས་ཐོབ་ནས་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་དང་ལྡན་ཞིང་མགོ་དང་རྐང་ལག་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོར་བས་དངོས་སུ་གཞན་དོན་བྱེད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ནས་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཐོབ་ནས་འབད་རྩོལ་མི་མངའ་བར་གཞན་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཡོན་ཏན་དང་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་འདི་བཞིན་སྦྱངས་པ་ལས་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱུ་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་སྐྱེ་བ། །ཞེས་དང་། འབྲས་བུ་རྒྱུ་ཡི་རྗེས་སུ་འཇུག། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་རྒྱུ་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་

འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ནམ་མཁའི་པདྨོ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་ཡོད་ན་ལྷ་བ་སྤྱོད་པ་སྒོམ་

པ་འབྲས་བུ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་འདས་ཆོག །སྣོན་དཀར་པོ་ཆིག་ཐུབ་ལྟ་བུ་ཡིན།

ས་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཛད་སྤྱོད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་མཛད་པ་

ཐམས་ཅད་ད་ལྟ་ནས་དངོས་སུ་ཉམས་སུ་བླང་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་འདི་ལས་ལྷག་པའི་

ཆོས་གང་ན་ཡང་མེད་གསུང་། དངོས་གཞི་དེ་རང་ཡིན། དེ་ཡང་རེ་རེ་

ལ་སྦྱངས་ན་སྐྱོ་བར་འགྱུར་བས་སྤྱིལ་མར་སྦྱང་ཞེས་པའམ་སྤྱིལ་མར་བསླབ་ཅེས་པ་སྟེ།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་རང་གི་སྙིང་གི་དཀྱིལ་དུ་ལེན་པ་

དང་། རང་གི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་སེམས་ཅན་ལ་གཏོང་བ་ནི་

ཐུན་རེ་ལ་སྦྱིལ་ནས་སྒོམ་པའོ། །དེ་ཡང་གོང་ལྟར་རེས་རྩ་བའི་མ་ནས་སེམས་ཤིང་

སྦྱིལ། རེས་རིམ་གྱིས་མཐར་ཆགས་སུ་དང་། རེས་ལས་ངན་ཅན་དང་། རེས་ཉོན་

མོངས་པ་ཅན་ཤ་སྟབ་དང་། རེས་སྐད་ཅིག་མ་སྤོ་བལ་ལེན། ཕྱི་མ་ལ་གཏོང་

@271 བའོ། བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་བློ་སྦྱོང་རྐྱེན་ཤེས་པ་དོན་ལ་འགྲོ་

དོན་དང་ཇོ་ཊུས་ཐུག །རྐྱེན་འདི་བྱུང་ན་ཚོགས་རྫོགས་པ་དང་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བ་ལ་ཚོགས་

མེད་དེ། སྡིག་པ་ཅི་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་བསྐལ་པའི་མེས་བྱེའུ་ཤ་མེད་ལ་བྱ་བ་བཞིན་

དུ་འགྲོ་གསུང་། དེ་ཡང་གང་ཟག་གི་ཁམས་དང་བསམ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ལ་ལ་

འདི་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་པ་ལ་རྒྱུ་འདི་འཐད་སྙམ་ནས་སྤྲོ་དགར་འཇུག

པ་ཡང་ཡོད། ཁ་ཅིག་འདི་འདྲ་དྲན་པ་ལྷུས་ངན་ཡིན་སྙམ་ནས་མི་མོས་ཤིང་སྐྲག

པ་ཡང་ཡོང་བས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད། དེ་ཡང་ཨ་རེ་འདོད་ཀྱི་མི་ཡོང་

བས། བླ་མའི་གདམས་ངག་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཤུལ། དད་པ་དང་། བརྩོན་

འགྲུས་དང་། ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་དང་། ཐན་མི་རྩ་དྲག་པོ་ཆུན་

ཆད་ར་མདའ་བཟློག་ནས་དོལ་ཆོད་དུ་སྦྱོང་བ་གཅིག་དགོས། ཁྲལ་མ་ཙམ་བྱས་

པས་ཡོང་བའི་ལམ་ན་མི་བདོག །འབད་རྩོལ་དྲག་པོ་དང་སྙིང་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས་

སྦྱོང་བ་གཅིག་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རེས་ས་བཅུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་

པ་སྤྱོད་དུ་བྱུང་བ་སླམ་དུ་དགའ་བ་བསྒོམ། རེས་འདི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་གསོལ་བ་གདབ།

སྒོམ་སྙིང་མི་འདོད་པ་དང་། རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེས་པའི་གེགས་སྒྲིབ་པ་སྦྱང་། སྐྱེ་བའི་

མཐུན་རྐྱེན་ཚོགས་བསག །ཆོས་སྐྱོང་ལ་འཕྲིན་ལས་ཞུ། སློབ་ལམ་གདབ། ཆས་འདི་

ཤ་སྟག་སྟོན་པ་བལྟ། མཉན། གྲོགས་འདི་ཤ་སྟག་སྒོམ་པ་དང་འགྲོགས། འདི་སྒོམ་

དུ་མི་རུང་ཟེར་བ་དང་། འོན་ཏ་ཟེར་བ་དང་མི་འགྲོགས། དེས་ན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནས་

ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་བླངས་ལ་བསྒོམ་པའོ། །འོན་འདི་ལྷ་བུའི་ཆོས་གང་ནས་བཤད་སྙམ་ན།

མདོ་བརྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ནས་བཤད། ཇི་སྐད་དུ་ཕལ་པོ་ཆེའི་ནོར་བཟང་གྱི་རྣམ་

པར་ཐར་པ་ལས། འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བདག་ཉིད་ལ་བསྒྱུར་བར་ནི་མོས། བདག

ཉིད་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་ཉེ་བར་འཚོ་བའི་ལུས་སུ་བསྒྱུར་ཞེས་གཏོང་ལེན་གཉིས་གསུངས་

@272 པ་དང་། མཆོག་གི་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་ལས་ཀྱང་། སེམས་དམྱལ་དུད་འགྲོ་

གཤིན་རྗེའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། །དུད་འགྲོའི་གནས་རྣམས་མི་ཡི་སྡུག་བསྔལ་དང་།།

འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཕུང་པོ་མཐའ་དག་རྣམས། །བདག་ལ་བབས་འགྱུར་འགྲོ་

བ་བདེ་བར་ཤོག །ཅེས་དང་། བྱམས་པ་མཆོག་སྦྱིན་གྱི་སྨོན་ལམ་ལས་ཀྱང་།

སྲིད་རྩེ་མན་ཆད་མནར་མེད་ཡན་ཆད་དང་། །འཇིག་རྟེན་བགྲང་དུ་མེད་པ་ཐམས་

ཅད་ཀྱི། །ལྷ་དང་ལྷ་མིན་ལྟོ་འཕྱེ་ཆེན་པོའི་ཚོགས། །བདེ་བར་གྱུར་ཅིག་སྡུག

བསྔལ་བདག་གིས་བླངས། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་། བདག

ལ་དེ་དག་སྡིག་སྨིན་ཅིང་། །བདག་དགེ་མ་ལུས་དེར་སྨིན་ཤོག །ཅེས་དང་།

སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷས་ཀྱང་། བདག་དང་གཞན་དུ་མཉམ་པ་དང་། །བདག་དང་

གཞན་དུ་བརྗེ་བར་བགྱི། །ཞེས་དང་། བདག་ཉིད་སྐྱོན་བཅས་གཞན་ལ་ཡང་།།

ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོར་ཤེས་བྱས་ནས། །བདག་འཛིན་ཡོངས་སུ་དོར་བ་དང་། །གཞན་

བླང་བ་ནི་བསྒོམ་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། གང་ཞིག་བདག་དང་གཞན་རྣམས་ནི།།

མྱུར་དུ་སྐྱབས་པར་འདོད་པ་དེས། །བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བྱ་བ། གསང་བའི་དམ་

པ་སྤྱད་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དག །ཡང་དག་བརྗེ་

བར་མ་བྱས་ན། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། །འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད།

ཅེས་དང་། །དེ་ལྟས་བདག་གནོད་ཞི་བ་དང་། །གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བྱའི་ཕྱིར།།

བདག་ཉིད་གཞན་ལ་བཏང་བ་དང་། །གཞན་རྣམས་བདག་བཞིན་བསྲུང་བར་བྱ།

ཞེས་དང་། འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གང་ཅིའང་རུང་། །དེ་ཀུན་བདག་ལ་སྨིན་གྱུར་

ཅིག །ཅེས་དང་། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་ཀྱང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།

བདག་དང་གཞན་དུ་མཉམ་པའི་ལམ་ཉིད་དམ། །བདག་པས་གཞན་གཅེས་སྡུག

པ་རྙེད་ནས་ནི། །དེ་ལྟར་བདག་པས་གཞན་དོན་མཆོག་ཏུ་ཞེས། །རང་གི་དོན་

@273 གང་གཞན་གྱི་དོན་གང་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་སྙིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་གཞན་གྱི་

དོན་གྱི་ཕྱིར། །བདག་ལ་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་གདུང་བར་རབ་བྱེད་པ། །དེ་ལྟར་

འཇིག་རྟེན་གདུང་བའི་ལས་ཀྱིས་གཞན་དགྲ་ལའང་། །ཤིན་ཏུ་བརྩེ་བ་མེད་པར་

འཇུག་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་རྟ་དབྱངས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་

བདུན་ཅུ་པ་ལས། སྐྱེ་བོ་ཉོན་མོངས་དུག་གིས་མགོ་རྨོངས་པ། །དེ་དག

རྣམས་ལ་མི་དགེ་གང་མཆིས་པ། །དེ་ནི་བདག་ཉིད་ཕོན་དགའ་བཞིན་དུ། །ཅི་

ནས་དམྱལ་བ་རྣམས་སུ་གཞོལ་བར་བགྱི། །འཇིག་རྟེན་རབ་ཞི་བདེ་བའི་བདུད་རྩི་

ཡིས། །ཚིམ་ནས་ཡིད་ནི་དགའ་བར་བགྱིད་གྱུར་ཅིག །འགྲོ་བ་དག་གི་

སྡུག་བསྔལ་ཅི་སྙེད་པ། །དེ་ནི་བདག་གིས་དང་དུ་ལེན་པར་ཤོག །ཅེས་དང་།

སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་གཏམ་ལས། རང་གི་ལུས་དང་སྲོག་དང་ནི། །

སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བཏང་བར་བྱ། །ལུས་ཅན་ཀུན་ལ་བྱམས་པ་དང་། །སྙིང་

རྗེའི་སེམས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་བྱ། །སྡིག་པ་ཀུན་གྱི་རྣམ་སྨིན་ནི། །རང་གི་

རྒྱུད་ལ་མངོན་འདོད་ཅིང་། །བསོད་ནམས་ཀུན་ལ་ཡི་རངས་དང་། །སངས་རྒྱས་

བདག་ཉིད་ཆེ་ལ་བསམ། །ཞེས་དང་། རང་གི་ལུས་དང་སྲོག་ཉིད་ནི། །ཡིད་

ཀྱིས་རྗེས་བཞིན་བཏང་བར་བྱ། །ཞེས་དང་སྲོག་ཆགས་ཀུན་གྱི་སྡིག་པ་རྣམས། །

ཐམས་ཅད་བདག་ལ་སྨིན་པར་ནི། །དེ་ལྟར་སྡིག་པ་ལེན་བྱེད་ཅིང་། །འགྲོ་བ་

ཕོངས་པའི་སྡིག་པ་བླངས། །ཞེས་དང་། གཞན་ཀུན་བདག་གིར་བྱ་བ་དང་།།

རང་གི་རྟེན་ལ་གཞན་དུ་བྱ། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་། །བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའི་སར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུན་བཤགས་ནས་ཀྱང་།

སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བདག་ལ་སྨིན། །བདག་གི་དགེ་བས་དེ་ཀུན་བདེ་བར་

ཤོག །ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་སྒོ་གསུམ་རིན་ཆེན་དང་། །ཟུམ་བཟང་དཔག་བསམ་ཤིང་

@274 སོགས་ལྟ་བུར་ཤོག །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་

རིགས་ཚད་དང་། ཉན་རང་གིས་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་དེ་དག

སངས་རྒྱས་ལ་འགོད་མི་ནུས་སམ་སྙམ་ན། དེ་ནི་བློ་ཆུང་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི།

རྣལ་མར་སངས་རྒྱས་ལ་འགོད་མི་ནུས་པ་མི་སྲིད་པས་བློ་འདི་ལྟ་བུ་སྦྱོང་བའི་དུས་སུ་

དེ་ལྟར་ཐག་ཆོད་ངེས་པས་ཏེ། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོས་འགྲོ་ཀུན་ཡོངས་ལ་ཁྱབ།།

སེམས་ནི་རྒྱ་ཆེན་མཆོག་ཏུ་རབ་བསྐྱེད་དེ། །འགྲོ་བ་འདི་དག་མ་ལུས་སངས་རྒྱས་

རྒྱུ། ༑འདི་ན་སྣོད་མིན་སེམས་ཅན་གང་ཡང་མེད། །ཅེས་དང་། ཆོས་ཀྱི་

དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །རིགས་ནི་ཐ་དད་རུང་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེ་

བཞིན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་འང་། །ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་དག་གྱུར་པས། །དེ་བཞིན་

གཤེགས་ཉིད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །འགྲོ་ཀུན་དེ་ཡི་སྙིང་པོ་ཅན། །ཞེས་དང་། རྫོགས་

སངས་སྐུ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །རིགས་ཡོད་

ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀུན། །རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྙིང་པོ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པས་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྨྲོམ་ཞིང་སེམས་ཅན་གང་ལ་བྱེད་པ་ན་མི་དགེ་བ་བཅུ་དང་

མཚམས་མེད་པ་ལྔ་བྱེད་པ་དང་། །བསྟན་པ་རྩ་བ་ནས་འཇིག་པའི་སྡེ་འཁྲུག་བྱེད་པ་

རྣམས་ལ། ན་བའི་བུ་ལ་ཁྲུད་པར་ཡང་། །མ་ནི་རིམ་གྲོ་བྱེད་པ་ལྟར། །དེ་

བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་། །དམ་པ་མིན་ལ་ལྷག་པར་བརྩེ། །ཞེས་

པའམ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྐྱབ་བྱ་ནི། །འཁོར་བ་ཡིན་པར་མ་ཤེས་ཤིང་།།

རིགས་ཆད་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་རུ། །མ་ཞེས་ཀྱི་མ་བདག་ཉིད་ལའང་། །ཞེས་པ་

ལྟར་ཞེས་པར་བྱས་ལ། གཏོང་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱ་

བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚང་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པར་བསྒོམ་པ་ཡིན་གསུངས།

དེ་ཡང་ལེན་པའི་གོ་རིམ་ནི། ལེན་པའི་གོ་རིམ་རང་ནས་རྩམ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།

@275 ཐོས་བསམ་གྱིས་བློ་མ་སྦྱོང་བ། རང་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ཤས་ཆེའི་གང་ཟག

འགའ་ཞིག་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལེན་པ་ལ་སྐྲག་པ་ལྟ་ན། དེས་དང་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་

སྡུག་བསྔལ་ལེན་པ་ལ་སློབ་པ་སྟེ། རང་གི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་ལས་

བྱེད་ངེས་དང་། རྣམ་སྨིན་མྱོང་ངེས་རྣམས་ཚེ་འདི་ལ་སྨིན་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་

པ་ནས། འདིར་ཡང་ཚེ་སྣང་ལ་སྨིན་རྒྱུ། ཚེ་སྔོད་ལ་ལེན་པ་ལ་སོགས་པའོ།།

དེ་ནས་བརྩམས་ནས་རྩ་བའི་མ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་དང་། མནར་

མེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། །ཉན་རང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བར་གྱི་ལེན་པ་སྟེ། མདོ་

སྡེ་རྒྱན་ལས། རབ་འབར་དགྲ་ཡི་དབང་དུ་སོང་། །སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ནོན་མུན་

པས་སྒྲིབ། །བགྲོད་དཀའི་ལམ་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས། །འཆིང་བ་ཆེ་དང་ཡང་དག

ལྡན། །ཟས་ཆེན་དུག་དང་འདྲེས་ལ་ཞེན། །ལམ་ནི་རབ་ཏུ་སྟོར་གྱུར་པ། །ལམ་

གོལ་རབ་ཞུགས་སྟོབས་ཆུང་བའི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་འོ། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་གང་ཟག་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མང་བས་བསྒོམ་དུ་མི་རུང་

བ་དག་དམིགས་པ་ལ་སེམས་གནས་པ་དང་། །འབྱོངས་རྐྱེན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

དེ་གཉིས་རླུང་ལ་སྦྱོན་པར་བྱ། དང་པོའི་དུས་སུ་གཏོང་ལེན་ཡུན་རིང་པོར་སྤེལ་

ནས་བསྒོམ། དེ་ནས་རེས་ཐུང་ལ་ཤིན་ཏུ་འབྱོངས་ནས་རླུང་ལ་སྦྱོན་པར་བྱའོ།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། རླུང་ཕྱིར་རྒྱུ་ཙམ། རང་གི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་བ་གསུམ་

སེམས་ཅན་ལ་གཏོང་། ནང་དུ་རྟུབ་པ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་སྡིག་སྡུག་གཏམ་ངན་ལ་

སོགས་པ་རང་ལ་ལེན་པའོ། །དེས་ནི་སེམས་ཟིན་པ་ཡང་ཡོང་གསུངས། དེ་

བཞིན་དུ་བཟའ་བཏུང་མི་དང་གཏམ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རླུང་ལ་སྦྱོན་ཅིང་

བྱེད་པའོ། །དེ་དག་ནི་མཉམ་བཞག་གོ། །རྗེས་ལ་ཉམས་སུ་བླང་ཚུལ་ནི། ཡུལ་

གསུམ་དུག་གསུམ་དགེ་རྩ་གསུམ། །རྗེས་ཀྱི་མན་ངག་མདོར་བསྡུས་པའོ། །ཞེས་

@276 བྱ་བ་ནི། རྗེས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་གྱི་དུས་སུ་སྦྱང་བའི་ཚུལ་ཏེ། དབང་པོ་དྲུག་གི་ཡུལ་

ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། མ་འོང་བ་དང་། བར་མ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གི་

རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་འདོད་ཆགས་དང་། དུག་གསུམ་དགེ་རྩ་གསུམ་དུ་བསྒྱུར། ཞེ་

སྡང་དང་། གཏི་མུག་གསུམ་སྐྱེ་བ་ལྷར་ན། སེམས་ཅན་གྱི་དེ་གསུམ་བདག་ལ་

སྨིན་པར་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་མ་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་སྡང་མེད་པ་དང་། གཏི་

མུག་མེད་པའི་དགེ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་སླམ་དུ་སེམས་སྦྱོང་བ་རྗེས་ཀྱི་མན་ངག

གོ ༑མན་ངག་སྙིང་པོ་མདོར་བསྡུས་པ། །སྦྱོང་ལམ་ཀུན་ཏུ་ཚིག་གིས་སྦྱང་།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་ཀྱི་སྦྱོང་ལམ་གྱི་དུས་ན་བློ་སྦྱོང་བའི་རྒྱལ་ཚིག་གིས་སྦྱོང་བ་སྟེ།

འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྙིང་པོ་བགྲང་བ་བཞིན་ཚིག

གིས་སྒྲོང་བ་སྟེ། ཇོ་བོའི་ཞལ་ནས། རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཀུན་ན། སྡུག

བསྔལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ། ཀུན་འབྱུང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་སོགས་བཞི

ཚིག་གིས་བསྒོམ་པ་ཡོད་གསུངས། དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད

མགོ་སྙོམས་ལ་རེས་རྩ་ན་སྙིང་དང་མ་སྙིང་གསུངས། རེས་སྟོད་སྨད་ཅེས་བགྱི

གསུངས། རེས་སླན་མི་སླན། རེས་གྲགས་མི་གྲགས་ཞེས་གསུངས། འཇིག

རྟེན་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་བཅད་མགོ་ཕྱུང་། མཇུག་ཕྱུང་མཛད། ཕུ

ཆུང་བ་ཡང་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་གི་བཟའ་མི་ཤི་བ་གྲངས་ཡང་གོམ་པ་རེ་དོར་ཞིང་། ཡ་

འཆི་བ་འཆི་བ་གསུངས་པ་དང་། སླང་རི་ཐང་པ་ཡང་། ཁ་དང་རྒྱལ་

ཁ་ཐམས་ཅད་ཛོ་བོ་སེམས་ཅན་ལ་འབུལ། དེ་ཅི་སྙེ་ན། བདེ་བའམ་

ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲོང་

དང་ཕུང་ཁ་ཐམས་ཅད་རང་ལ་བླངས། དེ་ཅི་སྙེ་ན། སྐྱོན་ནམ་ཉེས་པ་

ཐམས་ཅད་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟག་ཏུ་གསུང་བ་ལྟར་སྤྱོད་

@277 ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་སྡིག་དང་སྡུག་བསྔལ་བདག་ལ་སྨིན་པར་གྱུར་ཅིག

བདག་གི་བདེ་བ་དང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ལ་སྨིན་པར་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་པའམ། བདག་ལ་དེ་དག་སྡིག་སྨིན་ཅིང་། །བདག་དགེ་མ་ལུས་དེར་སྨིན་

ཤོག །ཅེས་པའམ། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བདག་ལ་སྨིན། །བདག་གི་དགེ་

བས་དེ་ཀུན་བདེ་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་སམ། མཐོང་ཞིང་ཐོས་སམ་རྗེས་སུ་དྲན་ཡང་

རུང་། །རིག་གམ་གཏམ་དུ་བརྗོད་པར་གྱུར་ཀྱང་རུང་། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་

ལ་ཕན་པ་ནི། །བདེ་དང་ལྡན་པ་རྟག་ཏུ་བྱེད་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་

རྟག་ཏུ་སྙིང་པོ་བགྲང་བ་བཞིན་བྱེད་ཅིང་ཚིག་གི་སྒྲོ་ནས་སྦྲུངས་ན་མཐར་དོན་ལ་འཇུག

པར་འགྱུར། མ་བཙོས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། སྔགས་སྙིང་མ་བའི་གྱེར་བསྒོམ་

ཀུན་ཡང་འདི་དང་དོན་ཅིག །དེ་ཡང་དང་པོ་ཙན་ཁར་མི་ཐོན་པ་བྱུང་དོགས་ཡོད།

གོམས་ཙན་འཆད་ཀ་བ་སྣང་སྲིད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་བློ་སྦྱང་གི་སྒྲ་ལས་སླན་པ་མེད་པས་ངའི་

ཤེད་ཀྱིས་མ་ནུས། ཁྱེད་ཀྱིས་བརྗོད་དང་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོང་། དེ་ཚིག་གི་

ཅང་ཡོང་ངེ་སློམ་ན། སྔེ་ཐུར་བས་ཙནྟ་སྣུ་སོ་(sHA)་བགྲང་བས་ཇོ་བོར་ཕྱལ་གྱིས་ཡོང་།

ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ས་དང་པོ་གསུངས། ཅིའི་ཕྱིར་གྱི་ལམ་ན་མེད་གསུངས།

དེས་ན་འདི་གཉིད་སྨུག་གི་དབང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ། ངེས་རྐྱེན་ལ་ལེཏ་པ་ཡིན་གསུང་

ངོ༔ ༔དེ་རྣམས་ནི་གློ་སྦྱོང་གི་ལུས་སམ་དངོས་ལྷ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་དེའི་

ཡན་ལག་གམ་རྒྱས་བཤད་ཙམ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དང་།

ཚིག་ལྷུག་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་སྟོན། འདི་དག

ལ་གྲངས་དང་གོ་རིམ་ལ་སོགས་པའི་ངེས་པ་མེད། དོན་བློ་ལ་མ་སྐྱེས་བར་དུ

བསྒོམ་གསུངས་ནས་སྔ་ཕྱིའི་འབྲེལ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་གསུངས། ཡང་གསུང་

གི་གདམས་པའི་གནད་ལས་ཀྱང་། འགྲེལ་ཚུང་ཟད་མཛད་པ་ཡང་བཞུགས། བླ་

@278 མའི་གསུང་ལས་ཀྱང་འགྲེལ་ཚུང་ཟད་མཛད་པ་ཡང་བཞུགས་པས། འདིར་ཡང་

བློ་ལ་རྟོག་བདེ་བའི་ཕྱིར་འགྲེལ་ཚུང་ཟད་བྱས་ན་དོན་གསུམ་དུ་གནས་ཏེ། ཇི་ལྟར་

སྦྱང་བའི་ཚུལ་དང་། འབྱོངས་པའི་ཚད་དང་། སྦྱངས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་

པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དང་། མི་ཉམས་པའི་ཐབས་དང་། འཕེལ་བའི་

རྐྱེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྔོན་འགྲོ་ཀུན་སློང་གི་ཁྱད་པར་དང་།

དངོས་གཞི་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་དང་། རྗེས་ལ་བདེ་བའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི།

ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་བྱ་བ་གཉིས། །ཞེས་བྱ་བ་སྨོ། ཐོག་མར་མལ་ནས་ལྡང་

བའི་དུས་སུ། བདག་གིས་དེ་རིང་བདག་འཛིན་ཐུལ་ཞིང་རང་གཅེས་འཛིན་གྱིས་

མ་གོས་པར་བྱས། སེམས་ཅན་གཞན་གཅེས་འཛིན་མ་ཉམས་པར་བྱ་སྙམ་པའི་

འཕེན་པ་བཏང་། དགོང་མོ་ཉལ་ཁར་སེང་གེ་རྣམ་པར་བརྫེ་བའི་ཧིང་ངེ་འཛིན་

གྱིས་དེ་རིང་ཐོག་མར་དེ་བྱས་སོ། །དེ་ནས་དེ་བྱས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་

གྲངས་རྣམས་རིམ་པར་བརྟགས་ནས་སྤྱིར་ཆོས་ཁྱད་པར་དུ་བློ་སྦྱོང་དང་འགལ་བ་སྤྱད་

ནས་འདུག་ན། དེ་ཚེ་བདག་ལ་ཧྲན་བགྲང་ཞིང་། །བླ་མའི་གདམས་ངག་དྲན་

པར་བྱ། །ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་པས་དལ་འབྱོར་རྒྱུད་གསོན་པ་རང་ལ་རང་གིས་གནོད་

པ་སྐྱེལ་བ་ཁྲོད་ལྷ་བུ་ཡོང་བ་སྙམ་དུ་བསམས་ལ་བཟོད་གསོལ་དང་བཤགས་སྨོམ་བྱས་

ལ་སང་ནས་དེ་ལྷ་བུ་མི་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསྒོམ་པ་དང་། ཆོས་དང་མཐུན་པར་བྱས་

ནས་འདུག་ན་དགའ་བ་བསྒོམ་ཏེ་དལ་འབྱོར་དོན་ཡོད་པར་བྱས། དུས་དོན་ཡོད་

དུ་འདས་སྙམ་དུ་བསམས་ནས། དགེ་བ་འདི་ཡིས་ཆོས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཐམས་

ཅད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མི་འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ། ཡང་

ནང་པར་ལྷུས་ཙན། དེ་རིང་བདག་གིས་ཁ་སང་བས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་འདི་

བཞིན་དུ་བྱ་སྙམ་དུ་བསམ་ཞིང་། འཕེན་པ་གཏོང་བ་གལ་ཆེ། དེ་ལྟར་བྱེད་

@279 ཅེས་ཚིག་ཏུ་མི་བརྗོད། བསམ་པས་འདི་འབའ་ཞིག་སྦྱོང་། དགྲ་བྱུང་བ་དང་

ན་ཚ་དྲག་པོ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དུས་སུ་སྔར་བཞིན་དུ་བསམ། གཉེན་པོ་བླ་མ་

དཀོན་མཆོག་གི་བྱིན་རླབས། ཆོས་སྐྱོང་གི་མཐུ་སྟོབས། རང་གི་དུས་གསུམ་

གྱི་དགེ་བ། སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཅི་འདུག་ལྷས་ལ་རྐྱེན་བཞིས་

དུས་བཞི་པོ་དེར་བདག་འདི་བསྒོམ་པ་ལ་འགྲན་ཟླ་མེད་པ་མི་འབར་བ་ལ་ཞིང་བསྟན་

པ་ལྟར་འགྲོ་བར་བྱའོ། །ཀུན་སློང་གི་གོ་ཆ་དེ་ལྟ་བུ་གྱོན་པས་དངོས་གཞིའི་ཁྲིད་

པར་ལ་གསུམ་སྟེ། ཞེས་པར་བྱ་བ་དང་། སྦྱང་བར་བྱ་བ་དང་། བླང་བར་

བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དགྲ་ཟིན་ཞེས་པར་བྱ་བ་དང་། ནོར་

མ་ནོར་ཞེས་པར་བྱ་བ་དང་། གཞུང་དོན་ཇི་ལྟར་ཞེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་

དང་པོ་ཞེས་པར་བྱ་བ་ནི། ལེ་ལན་ཐམས་ཅད་གཅིག་ལ་གདའ། །ཀུན་ལ་

བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་བསྒོམ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དགྲ་ཟིན་

ངོས་མ་ཟིན། སྣང་སྣང་དམིགས་མ་ཕྱེད་པས་ཆོས་བྱས་ཚད་བདག་འཛིན་གྱི་ཆོས་

སུ་སོང་བས་ནོར། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྤུར་འདྲིས་གང་ཡང་ཉེར་མ་

སོང་བས། ད་རེས་དགྲ་ཟིན་ངོས་ཟིན་པར་བྱ། དེ་རང་གང་ཡིན་ན་རང་ལ་དགྲར་ལྟས་

ལ་སྦྱང་། སེམས་ཅན་ལ་ཟིན་དུ་ལྟས་ལ་གཅེས་པར་བྱ་བ་གཉིས་ལས་མེད་པ་ཡིན།

དེ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་དགྲར་བལྟས་པ་ནི། ལེ་ལན་ཐམས་ཅད་གཅིག་ལ་གདའ།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། མི་འདོད་པ་ཅི་བྱུང་ཡང་གྱོང་གཞན་ལ་མི་གདའ། སྒོམ་ཆེན་

པའི་འཁོར་མེད་རང་གཅིག་པུས་མར་ཁྲུ་བཀོལ་བས་མར་ཁྲུ་ལུད་ནས་བོ་བས།

ལེ་ལན་དྲི་བོ་སྦྱང་འགྲེད་ཁོ་ནས་ལན་ཟེར་བ་བཞིན་དུ་ད་ལྟ་རང་ཅག་མི་འདོད་པ་རེ་བྱུང་

ཙ་ན། ས་ཡུལ་གཉན་པ་དང་། འདྲིས་རྩེར་བ་དང་། བླ་མས་ཐུགས་ལ་མ་

བརྟགས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་ལེ་ལན་འདོད་དེ་ནོར་བ་ཡིན། ལེ་ལན་ཐམས་ཅད་

@280 རང་གི་ནང་དུ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་འདེད་པ་སྟེ། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས།།

བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྡང་། །འདི་

དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར།།

ཞེས་པ་ལྟར་སྐྱོན་དང་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་མི་འདོད་

པ་ཕྱི་སྣོད་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཡང་རུང་། ནང་བཅུད་ལས་བྱུང་ཡང་རུང་། མཐོ་

ལ་བཞང་བ་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་སྐྱོང་གི་དཀའ་ཆད་བྱུང་ཡང་རུང་། དམའ་བ་

སྲུལ་སྦྲང་ལ་སོགས་པས་བྱས་ཀྱང་རུང་། མང་བ་སེམས་ཅན་གྱིས་བྱས་ཀྱང་རུང་།

ངན་པ་ཞིག་གིས་བྱས་ཀྱང་རུང་། རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་

བའི་གནོད་པ་ཡིན་ཡང་རུང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་གྱིས་ལན་

པར་ཞིས་པར་བྱ། ད་ལྟ་སྡེ་པ་ནང་། དགེ་བཞིས་ནང་། ཕ་སྤྱུན་ནང་།

དཔོན་གཡོག་ནང་། དཔོན་སློབ་ནང་། བཀའ་གདམས་པ་ནང་། ཡོན་

མཆོད་མི་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ཡིན་ཏེ། ཡོད་

པར་འཛིན། ཡོད་རིགས་ང་འབའ་ཞིག་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་གཞན་ཐམས་ཅད་

ཐེད་ལ་གཏང་བ་བྱིས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན། དེ་ལ་བརྟེན་

ནས་ཉོན་མོངས་དང་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བས། འཇིག་རྟེན་དགའ་ན་འཚོ་

བ་གང་ཡོད་དང་། །འཇིགས་དང་སྡུག་བསྔལ་ཇི་སྙེད་ཡོད་གྱུར་པ། །དེ་ཀུན་
བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་གྱུར་ན། །འདྲེ་ཆེན་དེ་ཀོ་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཅེས་
གསུངས་པ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་ན་མི་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ཅི་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་
བདག་འཛིན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། གང་དང་གང་དུ་སྐྱེས་པའི་ལུས་འདི་ལ་བདག
ཏུ་བཟུང་ཞིང་ང་མེད་པ་ལ་ངར་བཟུང་ནས་འདིའི་ཁ་འཛིན་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་ཀྱི་
དགག་སྒྲུབ་བྱེད་བྱེད་ན་གཞན་ལ་གཡོ་སྒྱུ་ཁྲམ་གསུམ་བྱས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་
@281 ལས་ངན་ཐམས་ཅད་བསགས་ནས་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་སྐྱིར་འཁོར་བ་མཐའ་

མེད། དགོས་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་འདིས་ལན་དུ་བཅུག།

སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཡིད་ཁྲོད་རང་དོན་བྱེད་འདོད་པས། །བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་

འདས་གྱུར་ཀྱང་། །ངལ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུས། །ཁྱོད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་འབའ་

ཞིག་བསྒྲུབ། །ང་ལྟའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདིས་བསྐྱེད། ད་དུང་

ཀྱང་འདི་ལ་དགྲར་མ་ལྟས་ན་འདི་བདེ་བར་འདོད་པས་ལས་ངན་བསགས་ནས་འཁོར་

བ་མཐའ་མེད་དུ་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་རིང་དོས་ལ་དྲག་པས་གདོད་ཀྱང་འཁྱམ་དུ་འཇུག

པས་རང་ལ་དགྲར་ཅིག་བཟུང་བར་བྱ། འདི་ཡིས་བརྒྱ་ཕྲག་ཐམས་ཅད་དུ། །འཁོར་

བར་བདག་ལ་གནོད་པ་བྱས། །ད་ནི་འཁོན་རྣམས་དྲན་བྱས་ཏེ། །ཁྱོད་ཀྱི་རང་

དོན་སེམས་པ་གཞོམ། །ཞེས་པ་ལྟར་དགོས། བློ་བདེ་བར་སྡོད་པ་མི་རིགས།

དེ་ལྟར་ཡུན་རིང་རྒྱུན་ཆགས་དགྲར་གྱུར་པ། །གནོད་པའི་ཚོགས་རབ་འཕེལ་

བའི་རྒྱུ་གཅིག་པོ། བདག་གི་སྙིང་ལ་ངེས་པར་གནས་འཆའ་ན། །འཁོར་

བར་འཇིགས་མེད་དགའ་བར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། ཉེས་

དམིགས་ཅན་གྱི་དམིགས་པའམ། གནས་ནི་གང་དུ་སྐྱེས་པའི་ལུས་ཡིན་ཏེ།

རྟག་ཁྲིག་གི་ཐུམ་པོ། ཀྱ་སེར་གྱི་རྒྱལ་པ། འདི་ལ་གཅིས་པར་བཟུང་ཞིང་བསྲུང་

བ་ནི། །གཅེར་བུ་ཚོར་མ་ཁྱེར་བ་དང་འདྲ། །འཇིག་རྟེན་སྡུག་བསྔལ་ཇི་སྙེད་པ།།།

དེ་ཀུན་རང་བདེ་འདོད་ལས་འབྱུང་། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན། སྡུག་ཏུ་འཇུག་མཁན་

འདི་དམའ་འབེབས་དགོས། འདི་ལ་དགྲར་ཤེས་པ་གཅིག་བྱུང་ན་རང་ལ་རང་དན་

སླེས་བྱེད། ཁྱད་པར་ཁ་གཏོང་བ་ཐམས་ཅད་དགྲ་འདུལ་གྲོགས་བྱེད་པར། སྙིང་

ཐག་པ་ནས་གོན་སྐྱིད་མགོ་བཙུགས་པ་ཡིན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མཐའ་དག

ལ་བརྗོད་བྱ། བདག་ཕྱིར་བཏང་ནས་གཞན་རྩེར་གྱི་བཟུང་བ་སྟེ་གཉིས་པོ་དེ་ལས་
@282 མེད། གཞན་ཡང་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། ཉོན་
མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ང་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན། དེ་ཆེར་ཐུལ་ན་བདེ་
སྐྱིད་ཆེར་ཡོང་། འབྲིང་ལ་འབྲིང་། ཆུང་དུ་ལ་ཆུང་དུ་ཡོང་། ཡེ་མ་ཐུལ་བ་ལ་
བདེ་སྐྱིད་ཡེ་མི་ཡོང་བ་ཡིན། དེས་ན་སྡུག་བསྔལ་དང་ཉེས་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་
འདི་ལ་དགྲར་ཟུང་དགོས། སྔར་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པ་ཡིན། དེ་བླ་མའི་མན་ངག་ལ་
བརྟེན་ནས་དགྲར་འཛིན་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་བོ་གར་བཀླག་པའི། སྔོན་གྱི་དུས་

དེ་གཞན་ཡིན་གྱི། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན། དེ་ཙ་ན་རྐྱེན་ངན་གྱི་འཕྲང་ལས་སྒྲོལ།

གཉེན་པོའི་ཐང་ལ་སླེབ་པའི་ཚོས་པ་གཤའ་མ་ཅིག་གདོད་ཡོང་བ་ཡིན་གསུངས་ཏེ།

དེ་རྣམས་ནི་བདག་འཛིན་ལ་དགྲར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ལ་ཟིན་དུ་ཤེས་

པར་བྱ་བ་ནི། ཀུན་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་བསྒོམ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སྤྱིར་ཡང་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དྲིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། སེམས་འགྲེལ་ལས། གང་དག

སྟོན་ཆད་ཕ་མ་དང་། །གཉེན་བཤེས་གྱུར་ཅིང་ཡང་བཏགས་པའི། །སེམས་

ཅད་དེ་དག་རྣམས་ལ་ནི། །བྱས་པ་བཟོ་བ་ཉིད་དུ་བྱ། །ཅེས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ།

ཁྱད་པར་དུ་བདག་ལ་གནོད་བྱེད་དྲིན་ཅན་དུ་བསྒོམ་པ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས།

དེ་བས་ངལ་བས་མ་བསྒྲུབ་པའི། །ཁྱིམ་དུ་གཏེར་ནི་འབྱུང་བ་ལྟར། །བྱང་ཆུབ་

སྤྱོད་པའི་གྲོགས་གྱུར་བའི། །དགྲ་ལ་བདག་གིས་དགའ་བར་བྱ། །ཅེས་པ་

ལྟར་བསྒོམ་པ་སྟེ། སྤྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་མ་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ།

དེ་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམ་ལ་སོགས་པ་སློང་བ་དང་། མཁན་སློབ་དང་། ལུང་

འབོགས་མཁན་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོགས་པ་ལྟར་བཟོད་པ་ཡང་གནོད་བྱེད་ལ་

བརྟེན་ནས་རྫོགས་པས། གནོད་པ་བྱེད་པ་ཀུན་ལ་བཀའ་དྲིན་ཅན་དུ་བསྒོམ་པའོ།།

དེ་ཡང་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། ད་ལྟ་བདག་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་མིའམ་མིམ་ཡིན་

@283 པ་འདིས་ཐག་མ་མེད་པ་ནས་མ་བྱས་པའི་གྲངས་སའི་ལྡོས་རྒྱ་ཤུག་གི་ཚིག་གྱུ་ཙམ་

དུ་གྲངས་པ་བས་མང་བ་གཅིག་བྱས་ནས་བྱམས་པའི་མིག་གིས་ལྟ་ལྟ་བ། བརྩེ་བའི་

སེམས་ཀྱིས་འཛིན་འཛིན་པ། གནོད་པ་དང་མི་ཕན་པ་ལས་སྐྱོབ་སྐྱོབ་པ། ཕན་

པ་དང་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕན་འདོགས་པའི་དྲིན་ཅན་ཡིན་སྙམ་པ་ཡིད་དུ་འོང་

ཞིང་བདེ་ན་དགའ་བའི་བྱམས་པ་བསམ། དེས་ན་ད་ལྟ་དགག་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་

འདི་འཁྲུལ་ནས་བྱེད་པ་ཡིན། འདིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྡིག་སྡུག་གཏམ་ངན་

ཐམས་ཅད་ལ་མ་འཛོམས་པར་བདག་གི་དོན་བྱས་པས་ལས་ངན་བསགས་ནས་འཁྲོ་

བ་མཐའ་མེད་དུ་འཁྱམས་ཤིང་སྡུག་བསྔལ་ཉམས་སུ་བླངས་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལེ་

ལན་བདག་ལ་ཐུག་ནས་འདུག །ད་ལྟ་ཡང་བདག་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་

པ་ལ་བདག་གི་ལས་ངན་གྱིས་མ་རྒྱན་བསྐུལ་ནས་བར་ཆད་བྱས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པས། སྐྱེབ་ཕྱི་མ་ལ་དམྱལ་བར་འགྲོ་བའི་ལེ་ལན་

ཡང་བདག་ལ་ཐུག་པས་ཉིང་རེ་རྫེ་སླམ་དུ་བསམ་ལ། སྤྱིར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་

ཀྱི་དྲིན་ཅན་གྱི་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ད་ལྟ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ཡང་བདག་གི་བྱང་

ཆུབ་བསྒྲུབ་པའི་གྲོགས་པར་བྱ་བ་དང་། བདག་གིས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དུས་སུ་

ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་རྩ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་བཏང་བར་ཞེས་པར་བྱས་ནས། བདག

གིས་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །ལུས་འདི་ཅི་བདེར་བྱིན་ཟིན་གྱི། །རྟག་ཏུ་གསོད་

དམ་སྨོད་པའམ། །རྡེག་སོགས་ཅི་དགར་བྱེད་ལ་རག །ཅེས་པ་ལྟར་བྱས་

ནས་གནོད་བྱེད་ལ་མི་ཁྲོ་བར་དྲིན་ཅན་དུ་ཞེས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་དགྲ་ཟིན་

གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་གཅོད་མ་ཞེས་ན་བླ་མའི་སྐྱོན་ཡིན། མཐའ་མ་ནུས་ན་སློབ་མའི་

སྐྱོན་ཡིན་པས་དམིགས་ཕྱེད་པར་བྱས་ལ་བླང་དོར་བྱ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷས།

བདག་ནི་སྐྱོན་བཅས་གཞན་ལ་ཡང་། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོར་ཞེས་བྱས་ནས། །བདག

@284 འཛིན་ཡོངས་སུ་དོར་བ་དང་། །གཞན་བླང་བ་ནི་བསྒོམ་པར་བྱ། །ཞེས་དང་

འཇིག་རྟེན་སྡུག་བསྔལ་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་ཀུན་རང་བདེ་འདོད་ལས་འབྱུང་། །འཇིག

རྟེན་བདེ་བ་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་ཀུན་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །མང་དུ་བཤད་ལྟ་

ཅི་ཞིག་དགོས། །བྱིས་པ་རང་དོན་བྱེད་པ་དང་། །ཐུབ་པ་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ།།

འདི་གཉིས་ཀྱི་ནི་ཁྱད་པར་ལྟོས། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་གསུངས་པ་ཡང་དགྲ་

ཟིན་ཤེས་པར་བྱས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན། །གླང་ཐང་པ་ཡང་ཇི་ཙམ་པའི་

པོ་ཏི་ཟབ་མོ་ཅིག་ཞལ་ཕྱེ་བ་ལ་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཡིན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་

ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གྱི་ཡིན་པར་གསུངས། དེའི་གནད་ཀྱི་ཁེ་དང་རྒྱལ་ཁ་སེམས་

ཅན་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། གྱོང་དང་བུབ་ཁ་རང་གིས་བླངས་སེམས་པ་འདི་མིན་པ་གོ་

རྒྱུ་གཞན་མ་རྙེད་གསུངས་སྐད། གསུང་རྒྱུ་ཡང་རྒྱུན་དུ་ཁེ་དང་རྒྱལ་ཁ་སེམས་ཅན་

ལ་འབུལ། དེ་ཅི་སྟེ་ན། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་

བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་དང་བུབ་ཁ་ཐམས་ཅད་རང་ལ་བླངས། དེ་ཅི་སྟེ་ན། ཉེས་

དམིགས་ཐམས་ཅད་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སླེང་པོ་

བགྲང་བ་བཞིན་གསུང་སྐད། པོ་ཏོ་བ་ཡང་། ལེགས་པ་བྱུང་ན་བཙུན་ཆུང་འདིའི་

ཚོད་ལ་ཤེད། དེ་ཙམ་ཡོད་པ་ཅེས་དང་། ཉེས་བ་བྱུང་ན་ཁོ་བོ་དེའི་གསེབ་

ན་ཞུགས་པ་ལགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མདོར་ན་བདག་འཛིན་མ་ཟད་པར་

འཁོར་བ་ལས་ཐར་མི་སྲིད་ཅིང་། གཞན་གཅེས་པར་མ་བཟུང་བར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་

མི་སྲིད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ནི་དགྲ་ཟིན་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དགློ་

སྦྱོང་ནོར་མ་ནོར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི། སྤྱི་དོན་གསུམ་ལ་ཧྲག་ཏུ་བསླབ། །འདུན་

མ་བསྒྱུར་ལ་རང་སོར་བཞག །ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། བློ་སྦྱོང་ཁས་བླངས་དང་མི་

འགལ་བ་དང་། བློ་སྦྱོང་ཐོ་ཅོར་མ་སོང་བ་དང་། བློ་སྦྱོངས་ཕྱོགས་རེར་མ་

@285 སོང་བ་དང་གསུམ་ནི་བློ་སྦྱོང་མ་ནོར་བ་ཡིན་ལ། སྤྱི་དོན་གསུམ་པོ་འདི་དང་འགལ་

ན་ནོར་བ་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་བདག་བློ་སྦྱོང་བ་ལགས་པས། འདི་ཀུན་གྱི་མི་

གནོད་ཐེར་ནས་ཁས་བླངས་པའི་བསླབ་པ་ཕྲན་ཚེགས་ལ་སོགས་ཏེ་ལས་འབྲས་ཁྱད་དུ་

གསོད་པ་དང་། བློ་སྦྱོང་འདི་ཡོད་ན་གཞན་ཅི་ཡང་མི་དགོས་ཐེར་ནས་སྤྱི་སྤྱོད་

ཀྱི་ལག་ལེན་དང་འགལ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་དོར་ལ། བསམ་པས་བློ་སྦྱོང་ཞིང་།

སྦྱོར་བས་ཀ་རི་ཀ་ནས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བར་གྱི་ཁས་བླངས་དང་དམ་བཅས་པ་དང་མི་

འགལ་ཞིང་གཙང་མར་བསྲུང་བསྡེ་སྤྱོད་སྤྱི་དང་མི་འགལ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི།

གཉན་སར་ཉལ་བ་དང་། ཤིང་གཉན་གཅོད་པ་དང་། འགོ་བའི་ནད་ཡོད་སར་

འགྲོ་བ་དང་། དམ་ཉམས་དང་། མཛེ་ཕོ་ལ་སོགས་པ་དང་། འདྲེ་དང་

འགྲོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐོ་ཆོ་ཐམས་ཅད་སྤྱངས་ལ། དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་རྣམ་

ཐར་གཙང་མ་བསྟན་པའི་སྒྲོལ་ཆེན་པོ་ར྄་སྒྲིང་དུ་བཙུགས་པ་བསྟན་པ་གྲུ་བཞིར་

ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་མི་འགལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། གཞན་ཡང་ཡེ་ཤེས་རྒྱན་ལ་བྱ་

བ་ལ་སོགས་པ་ལགས་ཞུས་ཅན། ངའི་འདུན་མ་མིན། ར྄་སྒྲིང་བའི་ལུགས་

ཡིན་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། བདག་འཛིན་འདུལ་བ་དང་སེར་

སྣ་སྤྱོང་བ་དང་། བཟོད་པ་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་གང་རུང་རེ་ལ་གཏུབ་པར་འདུག

ཀྱང་གཞན་ལ་མ་གཏུབ་པས་ཕྱོགས་རེར་སོང་བ་སྟེ་མི་ལ་བཟོད་ཀྱང་མི་མ་ཡིན་པ་ལ་

མི་བཟོད་པ་འདྲི་རྟོགས་ཆེ་བ་དང་། དེ་ལས་བཟློག་པ་དང་། མི་ཆེ་བ་ལ་གུས་

ལ་ཆུང་བ་ལ་བརྙས་པ་དང་། དེ་ལས་བཟློག་པ་དང་། ནང་མི་ལ་བྱམས་ཕྱི་

མི་ལ་སྡང་བ་དང་། དེ་ལས་བཟློག་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་རེ་བ་བཟོད་ཀྱི་མི་

ཡང་བ་ཡོད་པས་དེར་མ་སོང་བར་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནས་འབྱོངས་པ་མ་ནོར་བ་ཡིན།

གཞན་དུ་བུ་ལ་ཁྲ་དང་སྤྱང་ཁྲི་བྱམས་སུ་སོང་ན་བློམ་འབྱོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆགས་

@286 མེད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྦྱོང་བའོ། དེ་ཡང་སྦྱོར་བས་ལུས་ངག་ཏུ་དེ་ལྟར་བྱེད་ན་
ཉམས་ལེན་ནོར་བ་ཡིན་པས་རང་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་པ་དེ་གཞན་བདེ་འདོད་པར་བློ་
སྦྱོང་བར་འདུན་པ་བསྒྱུར་ལ། ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་པ་གཞན་གྱི་རྩར་ངག་ཏུ་མི་འདོན་ཏེ།
ཤ་ཁྱེར་ཁྲག་ཁྱེར་རམ། ཆོས་གོས་སྣེར་བའམ། ཚོགས་སུ་མཛོ་པོ་ལ་སོགས་
པ་ལ་སྙིང་རྗེ་ཡོད་པ་ལྟར་བྱེད་པ་དང་། ཤ་བའི་གྲངས་ལྟར་མདུང་ཁ་བྱེད་པ་དང་།
བདག་འཛིན་ཐུལ་ནས་གཞན་མི་དགོས་ཟེར་བ་ཡོད་པ་ལ་དེ་འདྲུས་པ་དང་ཡང་འགལ།
ཐོ་ཆོར་ཡང་ཆབས་བློ་སྦྱོང་ཐམས་ཅད་མངོན་ཚར་ཆུང་ལ་དོན་གྱིས་ཆོས་ཆེ་བ་གཅིག

བྱེད་དགོས་གསུངས་པས་གཞན་གྱིས་མ་ཚོར་བར་རྒྱུད་སྨིན་པ་གཅིག་བྱེད་ན་ཉམས་སུ་

ལེན་ལུགས་མ་ནོར་བ་ཡིན། སེམས་ལ་བློ་མ་འབྱོངས་པར་ལུས་ངག་ཏུ་བློ་སྦྱོང་

བའི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་པའམ། སེམས་ལ་བློ་ཙམ་ཟད་འབྱོངས་ཀྱང་སྡེ་སྣོད་དང་

འགལ་བ་དང་། སྐབས་སུ་མ་བབས་པ་དང་། དགོས་པ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་

ཐོ་ཚོར་འགྲོ་བས་སྦྱོང་ལུགས་ནོར་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་གཞུང་དོན་ཞིབ་པར་

བྱ་བ་ནི། རྡོ་རྗེ་ཉི་མ་ལྷོན་ཞིང་ལྟར། །གཞུང་དོན་ལ་སོགས་ཞིབ་པར་བྱ།།

ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཕ་ལམ་ཞེས་པ་དེ་གཟུགས་གྲུ་བཞི་ལ་

སོགས་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་དུམ་བུ་བརྒྱ་སྟོང་ལ་

སོགས་པར་བཅག་ཀྱང་གྲུ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་དང་ཡོན་ཏན་མི་འདོར་བའི་

དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་བློ་སྦྱོང་འདི་ཡང་དབུ་ཞབས་སུ་དྲིལ་བས་ཀྱང་བློ་སྦྱོང་ཡིན་ལ། ཚིག

གི་ཡན་ལག་ཏུ་ཚ༹ད་པའི་ཚིག་རེ་རེ་ལ་ཡང་བློ་སྦྱོང་གྲ་མ་ཆགས། ཟུར་ཉམས

པའི་དོན་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གཅིག་ཤར་ན་འོད་ཟེར་ཐམས་ཅད་

ཤར་ནས་འོང་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་བློ་སྦྱོང་གི་ཚིག་གཅིག་གི་དོན་བློ་ལ་སྐྱེས་ན་

ཚིག་དོན་ཐམས་ཅད་བློ་ལ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་གྲངས་ངེས་དང་གོ་རིམ་ལ་སོགས་པ་མི་

@287 དགོས། བློ་ལ་གང་བདེ་བ་ནས་བསྒོམ་པས་ཆོག་པའོ། །ཡང་སྣན་གྱི་ལྡོན་

ཤིང་གི་རྩ་བ་དང་། སྡོང་པོ་དང་། ཡལ་ག་དང་། ལོ་མ་དང་། ཤུན་པ་

དང་། མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་རེ་རེས་ཀྱང་ནད་བཞི་བརྒྱ་རྩ་བཞི་མ་ལུས་པར་སེལ་བ་

ཡིན། ཐམས་ཅད་ལོག་པས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་བློ་སྦྱོང་འདིའི་

ཚིག་ཡན་ལག་རེ་རེས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་དང་བདག་འཛིན་ཐུལ། ཐམས་ཅད་ལོག

པས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཡིན་པས་འབྲེལ་དང་གོ་རིམ་ལ་སོགས་པ་མེད་ཀྱང་ཆོག་པས་
དོན་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ཞེས་པར་བྱ་
བ་གཙོ་ཆེ་བ་ཙམ་དུ་བྱས་པའི་མིང་ཙམ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྦྱང་བར་བྱ་བ་ལ་བཞི་སྟེ།
ཉོན་མོངས་སྦྱང་བ་དང་། ཕྱོགས་མཐུན་སྦྱང་བ་དང་། རེ་བ་སྦྲང་བ་དང་།
ལྟོས་པ་སྦྱང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་གང་ཆེ་སྔོན་ལ་སྦྱངས། །ཞེས་
པའམ། རགས་པ་གང་ཡིན་སྔོན་དུ་སྦྱངས། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། །ཆོས་བྱེད་དུ་མི་
སྡེར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན། དེའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ཡིན། འཁོར་

བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྡུག་ཏུ་བཙུག་པ་ཐམས་ཅད་འདི་ཡིན། ད་ལྟ་ཡང་བྱེ་བ་ཅིག

ཅིག་ཟེར་ན་ཁོའི་རྣ་བ་གཙོད་དམ་སེམས། འབྲུག་ཅིག་བྱུང་ཡང་ཁོའི་མགོ་ལ་རྒྱབ་

ཀྱིས་དོགས། རྒྱལ་ཁམས་ན་ནད་རིམས་ཡོད་ཟེར་ཡང་ཁོ་ལ་བྱུང་གིས་དོགས། ས་

ཡུལ་གཉན་ཟེར་ན་ཁོ་དྲག་ལ་ཁྲིད་ཀྱི་དོགས། དེ་བཞིན་དུ་ལ་ལ་གདམ་ངན་གྱིས་དོང་

ནས་སྡུག་བསྔལ། ལ་ལ་དགྲ་མ་ཐུལ་གྱི་དོང་ནས་སྡུག་བསྔལ། ལ་ལ་གཉེན་མ་

འཁྲོངས་ཀྱི་དོང་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་སོང་པ་བརྗོད་ཀྱི་མི་ལང་བ་ཅིག་ཡོད་དེ། དེ་ཐཾས་ཅད་

ཀྱི་རྩ་བ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་འདིའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་

ནས་ཅི་བྱེད་བདག་ཏུ་འཛིན་པས་བྱེད་བཅུག་ཏེ་འདི་འདུལ་དགོས་པས་འདི་འདུལ་བ་ལ།

དེ་ཡང་ཞར་ཞེར་གྱི་མི་ཐུལ་བས། ཐེལ་པོར་སྦྱང་དགོས་ཏེ། འདི་ཐུལ་ན་ཕོ་

@288 བ་དུག་ཐབས་ཀྱི་ན་བ་བཞིན་དུ་འདུག་པ་དེ་ཞི་བ་བཞིན་དུ་བདེ་ལྷན་པ་གཅིག་གདོད་

འོང་། དེ་ཙུག་མ་བྱུང་རིང་ལ་ཤམ་ཐབས་མཛེ་ཁལ་གཅིག་ཟད། བུམ་པ་མགོ་

ཐོག་ཏུ་བཞག །མི་ཚེ་ཐོས་པ་བྱས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ལོག་ནས་ཡིང་ཡིང་བྱས་པ་

གཅིག་ཡིན། བདེ་བ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མེད། བདག་འཛིན་འདི་ཅུང་མགོ་ནོན་

ན་ཆོས་གཉིས་པོར་སོང་བ་ཡིན་པས་བདེ་ལྷན་ཡོང་། དེའི་སྟེང་དུ་སེམས་ཅན་གློ་

ཕུགས་སུ་བཙུག་པ་གཅིག་བྱུང་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཤོང་བ་ཆེན་པོ་བྱ་བ་ཡང་དེ་ལ་ཟེར།

དེ་ཡང་ལོང་ཡོད་སྙམ་པས་མི་ཡོང་བས་ད་ལྟ་རང་ནས་འབུང་དགོས། མི་འདོད་

པ་རང་ལ་ལེན། འདོད་པ་གཞན་ལ་གཏོང་ན་བདག་འཛིན་ཐུལ་བ་ཡིན། དེས་

གཞི་བྲུས་ནས་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་གང་ཤས་ཆེ་རྟགས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ལ་

གཙོ་བོར་སྦྱོང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་རྟགས་ཏེ་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱི་སྦྱོང་བ་ཡང་

ཡོད། ཁ་ཅིག་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱི་སྒྲོང་བའི་ངེས་པ་མེད། གཉེན་པོ་བསྒོམ་པའི་

དོན་སྒྲོང་ནས་ཡོང་། ཁྱད་པར་དུ་བླ་མ་དང་གྲོགས་པོས་རྟོགས་ནས་འོང་བས་རྟོར་

དུ་བཙུག་པ་ཡང་བྱ་སྟེ། འཆད་ཀ་པས་ཤ་ར་བརྟོགས་དུ་བཙུག་པས་མཉེས་

པའམ། ལུགས་སྨད་པ་སྟེ་ཟུར་ན་བཞུགས་ཙན་གྲོགས་པོ་རྟོགས་དུ་བཙུག་པས་

རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྤྱོད་ལམ་རྣམ་བཞི་དུས་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་

ཅད་དུ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་རང་གཞན་གྱིས་རྟགས་ཏེ། རྟོགས་ནས་གཉེན་པོ་དེ་ཁོན་བརྟེན།

གཞན་ཡོ་དེའི་བར་དུ་རེ་ཞིག་བཞག །དེ་ཐུལ་ནས་འདུག་སྒོམ་ན་རྩལ་བཞིན་མ་

ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱས་ལ། ཡང་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་ཉམས་སད་སྐྱེ་བ་ལྡན་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་

པ་ཡིན། པས་གཉེན་པོ་བསྒོམ་འཇུག་ཡུལ་ལམ་རྐྱེན་ངན་དང་འཕྲད་ཀྱང་མི་སྐྱེ་ན་ཐུལ་

པ་ཡིན། དེ་ཐུལ་བ་དང་སོ་ཆག་འོག་ནས་སེའུ་སྐྱེ་བསླམ་བྱེད་ཀྱང་བདེ་བླག་ཏུ་

ཐུལ་འོང་སྟེ། གྱད་སྟོབས་པོ་ཆེ་ཐུབ་ན་གཞན་བདེ་བླག་ཏུ་ཐུབ་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་

@289 ལྟར་རགས་པ་སྔོན་དུ་སྦྱང་བའི་ཚུལ་ཡང་ལས་དང་པོ་བས་རྐྱེན་ངན་གྱི་གནད་རིང་ལ་

ཡུལ་ལས་འཁྲོལ་བ་དང་འཐབ་ནུས་ན་འཐབ་པ་ཡིན་ཏེ། མཁས་པས་ལེགས་པར་

འབྲོས་པའམ། །མཁས་པས་ལེགས་པར་འཐབ་པར་བྱ། །ཅེས་སོ། །ཡང་། བརྟན་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་རྐྱེན་ངན་གནོད། །བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་རྐྱེན་ངན་གྲོགས་སུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །རྐྱེན་ངན་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བ་གཉའ་པ་ངོ་སྲས་ཀུན། །ནང་དུ་འཛུགས་རེས་ཡོད་ཅན་འཕེལ་གསུང་བ་དང་། སློན་པ་སེང་གེ་རྒྱལ་མཚན། གླང་རི་ཐང་ན་ཡོད་ཅན་སེ་བེ་རེ་ལ་སོགས་བློ་རྩ་ལེན་པས་འབྱོངས་སློབས་ཆེ་བ་བྱུང་བ་ལ་ད་ལྟ་དེ་ཙམ་གྱི་རྐྱེན་བློ་རྩ་ལེན་པ་མེད་པས་དེ་ཙམ་འབྱོངས་སློབས་མ་བྱུང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་ཡོད་། ཁ་ཅིག་རྐྱེན་བྱུང་ཉིད་ནས་ཉམས་ཟིན་པའི་

འཐབ་དགོས་ཏེ། འཐབ་དགོས་ཏེ།

ཅང་ཤ་བོ་ཁྲམས་རྩེ་ཙན་ཁྱོད་ད་གཏོང་ན་ང་འདི་གཏོང་ཟེར་བ་ལྟར་གང་ལ་གང་འོས་ཀྱི་

གཉེན་པོ་བརྟེན་ནས། བདག་ནི་བསྲེགས་ཏེ་བསད་གྱུར་ཏམ། །མ་གོ་བོ་བཅད་

པར་གྱུར་ཀྱང་སླའི། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པའི། །དགར་ལ་འདུད་

པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར། གཉེན་པོའི་སྨན་བཙུགས་ནས་བྱེད་པའོ། །

དགྲ་ཡིན་རྒྱུ་ཡང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས ཞེ་སྡང་སྲེད་སོགས་དགྲ་རྣམས་ནི།།

རྐང་ལག་ལ་སོགས་ཡོད་མིན་ལ། །དཔའ་འཛངས་མིན་ཡང་ཇི་ཞིག་ལྟར། །འདི་

དག་གིས་བདག་བྲན་བཞིན་བྱས། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་

ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་གསུམ། །སྙིང་གི་ནང་དུ་བཀུག་བྱས་ནས། །ཧག་པ་རང་གི་

སེམས་ལ་འགྱེད། །ཆོམ་པོ་འདི་ལས་ཆེབ་མེད། །ཅེས་པ་མང་དུ་བསམས་

ནས་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ཕྱོགས་འཛིན་སྤང་བ་ནི། ཕྱོགས་སུ་འཛིན་པ་ཐམས་

ཅད་སྤང་། །ཞེས་པས་ཏེ། ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་ངེས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། @290 ཕྱི་ནང་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་དང་འཕགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡིད་དུ་འོང་

བ་དང་མི་འོང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོང་བའོ། །འབྱོངས་ཙ་ན། ཐམས་ཅད་ལ་

མཉམ་སྣང་ཡོང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རེ་བ་སྤང་བ་ནི། འབྲས་

བུ་རེ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདི་བྱས་པས་མི་མ་ཡིན་གྱི་

གནོད་པ་མི་ཡོང་དུ་རེ་བ་དང་། གདམ་སྣན་དུ་རེ་བ་དང་། མཁན་སློབ་ལ་

སོགས་པས་རྩེར་རེ་བ་དང་། ཟས་གོས་ལ་སོགས་པ་འཛོམ་དུ་རེ་བ་དང་། གཞན་

ལ་ཕན་བཏགས་དེའི་ལན་ལ་རེ་བ་དང་། ཆོས་པ་གྲགས་མ་ཡིན་ཟེར་དུ་རེ་བ་དང་།

ཐ་ན་སངས་རྒྱས་ཐུབ་ཏུ་རེ་བ་གཅིག་བྱུང་ཡང་། རྗེ་བཙུན་གྱིས། རྒྱལ་ལ་སོགས་

ལ་ཆགས་པ་ཕྲ། །ཞེས་གསུངས་པས་འདི་ཕྱིས་བསྡུས་པའི་རེ་ལྟོས་གང་ཡང་

མེད་པ་གཅིག་སྦྱོང་མ་ཤེས་ན། ཆོས་འདིའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཞབ་ཡིན་པས་འབྲས་

བུ་གང་ལ་ཡང་རེ་བ་མེད་པར་སྦྱོང་བ་གལ་ཆེ། ཚེ་འདིའི་རེ་ལྟོས་ཙན་གྱི་སྤྱིར་ཆོས་

ཙམ་དུ་ཡང་མི་འགྲོ། ཕྱི་མའི་རེ་ལྟོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་སུ་

མི་འགྲོ་བས་སོ། །རང་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་འདོད་ཀྱང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་

པས་སོ། །བཞི་པ་ལྟོས་པ་སྤང་བ་ནི། རྐྱེན་གཞན་དག་ལ་ལྟོས་མི་བྱ། །ཅེས་

བྱ་བ་སྟེ། སྤྱིར་ཐོས་བསམ་བསྒོམ་གསུམ་ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་ཐམས་ཅད་རྐྱེན་གཞན་

ལ་མི་ལྟོས་མི་སྲིད། ཐམས་ཅད་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་དགོས་ཏེ། ཟས་གོས་གནས་

ཁང་སྨྱུག་ཟས་ན་སོ་ལ་སོགས་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་བ་དང་། དགྲ་འདྲེ་ལ་སོགས་པ་

མེད་པ་དགོས་ཏེ། བྱང་པ་ཤེས་རབ་འབར་ལ་པོ་ཏོ་བས་ཆོས་བསམ་དུ་བཏུབ་པ་

མ་གསུངས་པས། །ལྟོ་འགྲངས། ཁ་ཊེམས། གྲོགས་པོས་བློ་རྩ་མ་

བླངས་ཅན་སྲག་སྲིག་གཏུབ་པར་སྣང་ཟེར་བ་དང་། དགེས་དཀོར་སྨྲུན་སྤྱ་བའི་

གྲྭ་པར། མ་འཛོམས་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་ལ་འཛོམས་པ་གཅིག་བྲ་སླམ་ཅན། ཡར་

@291 ཡུངས་སུ་ཕྱིན་པས་འཛོམས་པ་ཅིག་མ་བྱུང་བས་རྫོངས་ནས་མགོ་བར་འདུག །འཁོར་

བ་བྱ་བ་མ་འཛོམས་པའི་མིང་དུ་འདུག་པ་ལ་ཟེར་བ་དང་། འཁྱུན་ཀ་མ་བའི་དེར་

མ་འཛོམས། གཙང་དུ་བྱོན་ནས་མཐུན་རྐྱེན་འཛོམས་པས་དགོན་མཆོག་གི་མཆོད་

པ་དང་། རང་གི་ཁམས་གསོ་བ་དང་བཟང་དུ་བྱས་སེམས་པ་ལ་སྐྱིད་ཆེན་པོ་བྱུང་

ཟེར་བ་དང་། ཁ་རག་པའི་སློབ་མ་ཁམས་ལོག་པ་ལ་འབྲི་མར་གྱི་མར་ཁུ་བཏང་

བས་འབྲིའི་ནུ་མ་ལ་སློམ་ཡོད་པ་ད་ལྟ་ལས་ཆ་མེད་ཟེར་བ་དང་། འཁོ་བོ་ཡང་ཁོ་

རང་དག་གི་ཞབས་ཀྱི་གཉེར་མ་སྟོན་ཅིང་ངའི་འདི་ཙུག་སོང་བ་ལ་ད་གྲུབ་ཐོབ་མི་

འབྱུང་བ་ཡིན་གསུངས་པ་དང་། གཞི་སྡོན་བྱུང་འབར་ཡང་གཞོན་པ་འཁྱུར་བ་

དམར་པོ་ལེ་བ་མཐོང་ཙ་ན། ངས་ཁྱོད་ལ་ཕན་ཐོགས་པ་ཅིག་འདུག་ཅེས་དང་།

རྒྱས་ཁོག་པ་མཐོང་ཙ་ན། ཁྱོད་ཤས་མ་ལོག་པར་སྐྱུད་ཟེར་ནས་ད་ངའི་འདིར་བསྡད་

ཀྱང་ཕན་པ་མི་ཡོང་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་དོ་ཅིག་གྲོགས་པོ་སེམས་པ་རིམས་པ་

ཚོ་གཅིག་དང་འགྲོགས་པས་བསམ་དུ་བཀུབ་པ་བྱུང་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་གྲོགས་པོ་

ཚོ་གཅིག་གི་བློ་རྩ་བླངས་ནས་མ་བྱུང་ཟེར་བ་ཡོད། ཁ་ཅིག་བྲེལ་བས་མ་བྱུང་དལ་

ན་ཡོང་བར་སྣང་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ཡིངས་ནས་མ་བྱུང་དབེན་ན་ཡོང་ཟེར་བ་ཡོད། གཉགས་སེང་གེ་གྲགས་ཤིག །བཀའ་གདམས་པ་ལམ་འབྲས་སྒོམ་ན་ངའི་ཆོས་མངོན་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ཀུན་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པར་ཁོང་ཇི་ཙུག་སྒོམ་ནས་ལས་འབྲས་ལས་འབྲས་ཟེར་རམ་གསུངས་པ་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གང་ལ་ཡང་ལྟོས་མི་དགོས། འཇོམ་ན་དེ་ཉིད་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་མ་འཇོམ་ན་མ་སྨྲང་ན། བྱམས་ན། ལྟོགས་ན། འཁྲུགས་ན། འཁྱེར་ན། རྒུད་ན། ན་ན། མི་ན་ན། རྐན་ན། གཞོན་ན། ལྟོགས་ན། འགྲངས་ན། དགྲས་

གཙེར་ན། སྲུང་འགོང་གི་ཚ་རགས་རྒྱུགས་ན། བླ་མས་ཐུགས་ལ་བཏགས་ན།

@292 མ་བཏགས་ན། གྲོགས་པོས་རྩ་བླངས་ན། དེ་དག་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བསྒོམ་

པས་ཆོག །གླང་ཐང་གི་གཉེན་སྟོན་ཤེད་ཚ། ནང་མི་མང་པོ་མེད་པ་ལ་དགེ་

བཤེས་རིན་པོ་ཆེའི་ཆོས་མཐུན་རེ་ལ་དོད་བྱས་ནས་སྤྲད་ཐེར་བ་དང་། ཇོ་སྲས་དང་

སེང་གེ་རྒྱལ་གྱི་གཏམ་སྟེར་གླེང་བ་ལྟར་ཡིན། འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག། སྤྱོད་

ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲུང་བས་ཆོག །ཁོམ་བྲེལ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲུང་བས་ཆོག།

འདི་ལ་མཐུན་རྐྱེན་སེམས་ཀྱི་སྙིང་སྟོབས་གཅིག་པུས་ཆོག །སྐྱོན་དང་བཅས་པའི་

སེམས་འདི་ལ། །ཡོན་ཏན་མང་པོ་གཅིག་མཆིས་ཏེ། །གང་ལྟར་གོམས་པ་དེ་

ལྟར་འགྱུར་བྱ་བ་ཡིན་པས། གང་ཙུག་བྱ་བྱར་བཏུབ། འདི་ལས་ཐེན་ཀོ་མཐས་མེད།

གང་ཙུག་བསླབ་བསླབ་ཡིན། དེ་ཡང་ཕྱིས་མི་ལ་འཆད་ཙ་ན་དེ་སྐད་ཟེར་བ་ཡིན་སླམ་པ་

དེས་མི་ཡོང་། ང་རང་ཉམས་སུ་བླང་སྒོམ་སླམ་པ་བྱས་ན་ཆོས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་གདོད་

ཡོང་བ་ཡིན། འདི་ལ་ཡང་ན་ལྷ་གསོལ། ཡང་ན་གཞོབ་མཐོང་དུ་སྦྱོང་བ་ཅིག་དགོས་

གསུང་། དེ་ལྟར་ན་བཞི་པོ་དེ་སྤྱང་བར་བྱ་བ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་

པ་བླང་བར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཆོས་དང་། གང་
གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཐབས་དང་། ཇི་ལྟར་བླང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
ད་རེས་གཙོ་བོ་ཉམས་སུ་བླང་། །དོན་ཆེན་གང་ཡིན་བླང་བར་བྱ། །ཅེས་བྱ་
བ་སྟེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཕ་འཁོར་སྙིང་པ་ལྟ་བུ་ངན་སོང་གསུམ་དུ་འཁྱམས་པ་ཡིན།
ད་རེས་བསོད་ནམས་འགའ་ཞིག་གིས་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་ཡང་རྙེད་དཀའ་
བའི་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ཐོབ་པའི་དུས་ད་རེས་ཚེ་འདིའི་དོན་བྱེད་པ་བས་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་

ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་གཙོ། ཆོས་ལ་ཡང་བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ལས་བསྒྲུབ་པ་གཙོ། སྒྲུབ་པ་
ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ལས་སེམས་སྦྱོང་བ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྤྱོད་པ་དག །ཚད་མེད་པར་ནི་གསུངས་པ་ལས། །སེམས་སྦྱོང་བ་ཡི་
@293 སྤྱོད་པ་ནི། །ངེས་པར་དེ་སྲིད་སྤྱད་པར་བྱ། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །སེམས་
སྦྱོང་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་ཡང་གཙོ་བོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་འདི་ལ་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི། །སེམས་མཆོག་ཡིན་པར་བསྟན་པས་ན། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་
བསྐྱེད་ནས། །འབད་པས་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱ།།ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་། བདག་གཞན་མཉམ་པ་བས་བརྗེ་བ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ།

གང་ཞིག་བདག་དང་གཞན་རྣམས་ནི། །མྱུར་དུ་སྐྱབས་པར་འདོད་པ་དེས། །བདག

དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བྱ་བ། །གསང་བའི་དམ་པ་སྤྱད་པར་བྱ། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ།།

དེ་ཡང་ལུས་ངག་ཏུ་བརྗེ་ལོ་བྱེད་པ་བས་ཀྱང་རང་གིས་ནང་དུ་སྦྱང་བ་གཙོ། དེ་ཡང་

ལུང་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་དབར་དུ་བཙུག་ནས་སྦྱོང་བབས་བླ་མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཇུ་

ཚུགས་སུ་སྦྱོང་བ་གཙོ། སྦྱོད་ལམ་ཡང་འགྲོ་འཆག་པས་མལ་དུ་སྦྱོང་བ་གཙོ་བས་

དེ་ལྟར་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཡང་ཐབས་ལ་ཉེན་མི་འབྱུང་བར་བྱེད་པ། དོན་ཆེན་

གང་ཡིན་བླང་བར་བྱ། །ཅེས་པ་ནི། རབ་ཏུ་བྱུང་བས་རྒྱལ་པོའམ་ཁྲིམ་པའི་

བྱ་བར་འགྲོ་བའི་དགེ་བ་རྗེས་ཅན་བྱེད་པ་སྟེ། གསེར་འབུམ་འདྲི་བ་དང་གཙུག

ལག་ཁང་བཞེངས་པ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཅིག་ཡོད་དེ། དེ་དག་བྱས་པ་ཙམ་

གྱིས་བསླབ་པ་ཉམས་ནས་འགྲོ །དེ་དག་དང་འགལ་བས་ཞེ་སྡང་ཤ་སྟག་བསོགས།

དེའི་རྐྱེན་གྱིས་གཞན་ལ་གནོད་པ་མང་པོ་འབྱུང་། རང་གིས་དབེན་པ་བསྟེན་པ་

དང་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཉམས་ནས་འགྲོ། གྲོགས་འཆལ་བ་དང་། འདྲེས་

ཁྱེར་རམ། དམ་ཉམས་ལ་སོགས་པ་གང་ན་མ་རུངས་པ་རྣམས་དང་འགྲོགས་དགོས།

དེའི་གཞིས་སྡེ་རྫོང་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འབྱུང་། རང་གཞན་གྱི་ལུས་སྲོག

གི་བར་ཆད་དུ་ཡང་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་མང་བ་ཡོང་བས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་རྫེས་

ཅན་གང་ཡང་མི་བྱ་གསུངས། འོ་ན་གང་བྱ་ན། རང་གི་ཁས་བླངས་པའི་བསླབ་

@294 པ་དག་པར་བསྲུངས། དེ་དོན་ཆེ་བ་ཡིན། སྡིག་སྦྱོངས། ངག་བྱིན་གྱིས་

བརླབས་པ་ཞུ། དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ། བླ་མ་བརྒྱུད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་

གསོལ་བ་བཏབ། ལམ་རིམ་བསྒོམ། བླ་མ་དང་དམ་ཚིག་མ་ཉམས་པ་བྱ།

བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ། སྟོང་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཟུང་འཇུག་ཏུ་བསྒོམ།

ཡི་དམ་གྱི་སྙིང་པོ་བགྲང་། དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པའི་རྩ་བ་བླ་མ་རྟག་ཏུ་

བསྒོམ། གྲོགས་བཟང་པོ་དང་འགྲོགས། ལྷ་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པས་ཚོགས་

བསགས། སྒྲིབ་པ་སྦྱང་། དེ་རྣམས་ལ་འབྱུང་གསུངས། དོན་དེ་རྣམས་

རྒྱུད་ཚོད་མཐོ་དམན་མེད་པ་སྤྱོགས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་གི་སྒོར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཡང་

རུང་། སྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པ་མེད་པས་དོན་ཆེ་བ་ཡིན། གཉིས་པ་གང་གི་ཉམས་

སུ་ལེན་པའི་ཐབས་ནི། དཀའ་བ་གསུམ་ལ་བསླབ་པར་བྱ། །དངོས་དང་ཡན་

ལག་གཉིས་ཀར་སྦྲུངས། །དྲག་འཆུན་སྦྱོང་ལེན་དྲག་ཏུ་བྱ། །ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལ་

དཀའ་བ་གསུམ་ནི། དང་པོ་དྲན་པ་དང་། བར་དུ་བཟློག་པ་དང་། ཐ་མ་

རྒྱུན་བཅད་པར་དཀའ་བའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ནི། གཞན་གྱི་བློ་རྩ་མ་བླངས།

ལྟོ་འགྲངས། ཁ་ངོམས་པའི་དུས་སུ་བཏུབ། ལབ་ཡོང་བ་བཞིན་བྱུང་ཡང་

རྐྱེན་ངན་དང་འདོམ་ཐུག་བྱུང་ཙ་ན། གཉེན་པོ་དྲན་དཀའ་བ་ཡིན་གསུངས། གཉེན་

པོ་དྲན་པར་གྱུར་ཀྱང་བར་དུ་བཟློག་པར་དཀའ་སྟེ། མིད་པ་ཆུ་རྡིལ་ཡོད། དེ་ཙ་
ན་འབྱུང་པ་ཅིག་དགོས་ཏེ་བཟློག་པར་དཀའ།ལན་ཅིག་བཟློག་ཀྱང་ཁོའི་རྣམ་
འགྱུར་མཐོང་བའམ། དྲན་ཞིང་ཚོག་པ་དཀྲུག་དཀྲུག་ཡོད་བས་བཟློག་པ་དེ་ཡང་
རྒྱུན་བཅད་པར་དཀའ་གསུངས། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་གཉེན་པོ་སྐྱེ་ལ་རྐྱེན་ངན་བྱུང་
ཙ་ན་གཉེན་པོ་དྲན་པ། འདི་ལ་བདག་གིས་ཞེན་བྱ་ཞིང་། །འཁོན་དུ་བཟུང་
ལ་གཡུལ་སྤྲད་དེ། །ཞེས་པ་བཞིན་བར་དུ་བཟློག་པ་དང་། ཐ་མར་རྒྱུན་གཅོད་
@295 པ་ལ་འབད་དགོས། དེ་ལྟར་འབྱུང་བར་ཡང་གསོལ་བ་གདབ། འདི་ལ་ཐེ་

ཆོས་ཟབ་ཅིག་བྱུང་ཡང་ནམ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར། གྲོགས་པོ་མཐུན་པ་གླིངས་

ལངས་པས་ངེས་པ་སྐྱེ་བ་གཅིག་བྱུང་ཡང་ནམ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར། ད་ལོ་

འགའ། ཟླ་བ་འགའ་པོ་འདི་ལ་འབད་ནུས་ན་དཀའ་བ་གསུམ་ལས་ཐར་བར་

འགྱུར་བ་ཡིན། ཉིན་པར་འདི་དྲན་ན་ཉིན་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་བཞུགས།

མཚན་མོ་དྲན་ན་མཚན་མོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་བཞུགས་པས་དྲན་པར་བྱ་སྟེ། མི་

མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བཟློག་ལ་རྒྱུན་བཅད། ཞེས་རབ་ཆེན་འདི་ལ་བློའི་འབྲལ་

དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་འདི་ལ་སྦྱོ་བ་ཅི་འདུག་བལྟ། སློམ་བཟང་ན་འདིར་

སྨུགས་ཀྱི་ཐེང་མ་ཐེང་བལྟོ། །ཡང་དངོས་དང་ཡན་ལག་གཉིས་ཀ་སྦྱངས། ཞེས་

པ་འདི་དངོས་སུ་བྱེད་ན་བདག་མེད་མན་ཆད་འདིའི་ཡང་ལག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། འདི་

ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་པ་གང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་འདིས་བྱེད་པ་སྟེ། ཟས་

གོས་ལ་སོགས་པ་མ་འཛོམ་པ་དང་། ནད་དང་དགྲས་རྩེར་བ་དང་། ཉོན་

མོངས་པ་དྲག་པོ་འབར་བ་ལ་སོགས་མ་བཏུབ་པ་བྱུང་ཚད་ལ་གཉེན་པོ་འདི་ལ་འབད་

ནས། མི་བདེ་བ་གང་ཡང་མེད་པ་གཅིག་མ་བྱུང་ན། ཆོས་འདི་ཡི་མ་བྱུང་

བ་ཡིན་ནོ། །འདི་བྱུང་ན་ཅི་བྱུང་ཡང་མི་བདེ་བ་གང་ཡང་མེད་པ་གཅིག་ཡོང་། འདི་བྱང་སེམས་འབྱོངས་པ་ཁོ་ན་ལ་དགོས་བྱ་བ་མིན། ཉོན་མོངས་པ་དང་བདག་འཛིན་འདུལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད། འདི་ཙམ་གྱིས་མི་ཡོང་རང་ལ་འཕྱུར་ཀ་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ། དགེ་བཤེས་ཡིན་ཞེས་ངག་ཏུ་མི་བརྗོད། བསམ་པ་དེ་ལྟར་བསྒོམ་ཤིང་ཉོན་མོངས་པར་མ་ཤོར་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་ངོས་འཛིན་པར་བྱས་ནས་སྤྱོང་ལུགས་ནི། དྲག་འཆུན་སྤྱོང་ལེན་

དྲག་ཏུ་བྱ། །ཅེས་དང་། ཉོན་མོངས་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཉོན་

@296 མོངས་པའི་གཉེན་པོར་སོང་བ་ཅིག་དགོས། ད་ལྟ་ཐོས་པ་ལ་སགས་པ་ང་ལས་

མཁས་པ་མེད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པར་སོང་བས་ཉོན་མོངས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་གྲོགས་

སུ་སོང་བ་དེ་གདོན་ངོས་མ་ཟིན་སྔ་ལ་ཡུག་གམ་ཨ་ཁྲུ་བྱང་ཆུབ་འོད་ཀྱི་ཨ་ཕྱིས་མིག

ལ་ནུ་མ་སྣུན་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན། དེ་བདག་འཛིན་གྱི་གཞི་བྱས་པའི་ཉོན་མོངས་

པ་འདུལ་བ་ལ་གཉེན་པོས་དྲག་འཆུན་ཆེར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་ཉམས་

སུ་བླངས་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི་སྟེ། ཚེ་གཅིག་གི་བྱ་བ་དང་། ཉིན་གཅིག་གི་ཀུན་

སྤྱོད་དང་། ཐུག་ཕྲད་ལམ་ཁྲིར་དང་། རྐྱེན་ངན་གྲོགས་བསྒྱུར་རོ། །དེ་ལ་
ཚེ་གཅིག་གི་བྱ་བ་ནི། སྟོབས་ལྔ་དག་ལ་སྦྱང་བར་བྱ། །ཅེས་བྱ་བ་ནི། སྐྱེ་བ་ཚེ་
གང་གི་བྱ་བ་འདིས་བྱེད་པ་སྟེ། འདི་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཚེ་གང་དུ་བྱ་བ་དང་། ཁྱད་
པར་དུ་འཆི་ཁའི་གདམས་ངག་ཏུ་བྱ་བའི་རྣལ་གཉིས་ལས། ཚེ་གང་དུ་བྱ་བའི་
སྟོབས་ལྔ་ནི། མན་ངག་སྙིང་པོ་མདོར་བསྡུས་པ། །ཞེས་པ་ནི། སྟོབས་
ལྔ་དག་ལ་སྦྱང་བར་བྱ། །ཅེས་པའི་གོང་འདིར་བཙུག་ནས་འབྲེལ་བའང་ཡོད།

འཕེན་པའི་སྟོབས་དང་། དཀར་པོས་བོན་གྱི་སྟོབས་དང་། སྨུན་འབྲིན་པའི་

སྟོབས་དང་། གོམས་པའི་སྟོབས་དང་། སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་སོ། །དེ་ལ་

འཕེན་པའི་སྟོབས་ནི། ད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་བློ་སྦྱོང་དང་མི་འབྲལ་བར་

བྱ་སྙམ་པ་དང་། ཚེ་ཐུང་འདི་དང་། ལོ་འདི་དང་། ཟླ་བ་འདི་ལ་བློ་སྦྱོང་

དང་མི་འབྲལ་བར་བྱ་སྙམ་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་དེ་རིང་བདག་ལ་ཁ་ཟེར་བ་དང་།

ཁྱད་པར་ཁ་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པ་གནོད་ཅིང་ཅི་བྱུང་ཡང་བདག་གིས་བདག་ཏུ་འཛིན་

པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ཤོར་བར་ཐུལ་བར་བྱ། ཐུལ་ནས་ཀྱང་ཕྱིས་མི་བཏང་བར་བྱ་

སླམ་དུ་འཕེན་པ་གཏོང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མ་ལངས་པར་ཤིང་ཐུ་རུ་འགྲོ་སླམ་

ཅན་གཉིད་སྟུར་སད་ནས་ཡོང་བ་དང་འདྲ། དེ་བཞིན་དུ་འཕེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་

@297 རྐྱེན་ངན་དང་ཕྲད་པ་དང་། གཉེན་པོ་དྲན་ནས་ཡོང་བ་ཡིན། དཀར་པོས་

བོན་གྱི་སྟོབས་ནི། ཐུན་མཚམས་སུ་ཡང་བློ་སྦྱོང་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་།

སྐྱེས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཆེད་དུ་ཚོགས་བསོག །སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་། བླ་མ་

ལ་གསོལ་བ་གདབ། ཆོས་སྐྱོང་ལ་འཕྲིན་ལས་ཞུ། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་དང་

ཆོས་སྤྱོད་ལ་འབད་ནས་བསོད་ནམས་བསགས་ནས་འདི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་དགེ་བ་ལ་རྩོལ་

སྣ་ཚོགས་ནས་འབད་པའོ། །སྨུན་འབྱིན་པའི་སྟོབས་ནི། བདག་ཏུ་འཛིན་

པ་སྨུན་འདོན་པ་སྟེ། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྦྱིར་འཁོར་བ་མཐའ་མེད།

དགོས་ངན་སོང་གསུམ་དུ་འཁྱམས་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་བདག་གཅེས་འཛིན་རང་བདེ་

འདོད་པ་འདིས་ལན་པ་ཡིན། ཚེ་འདི་ལ་ཡང་མི་འདོད་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་།

བཟའ་མི་རྙོས་འགྲོགས་མ་ཤེས་པ་དང་། ཁས་བླངས་གནས་སུ་མ་འཁྲོལ་བ་ཐམས་

ཅད་འདིས་ལན། མི་རྟག་པ་ནས་གནས་ལུགས་ཀྱི་བར་རྒྱུད་ལ་སྐྱེར་མི་འདོད་པ་ཡང་

འདིས་ལན། མཁས་པ། བཙུན་པ། བཟང་བ། ཐོས་པ་ཆེ་བ། སློབ་པ་

རིམ་པ་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་མ་སོང་བར་གྲོགས་སུ་སོང་ནས་ང་ལས་

མཁས་པ་མེད། ང་ལས་བཙུན་པ་མེད་ཅེས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་འཛིན་མ་ཐུལ་བས་

ལན་པ་ཡིན། མི་ཆོས། ལྷ་ཆོས། གར་སོང་། གང་མ་མཁོ་བ།

སངས་རྒྱས་བསྒྲུབ་ཀྱང་ཉན་རང་རྒྱན་པོ་རེ་རེ་འགྲོ་བའི་བར་ཐམས་ཅད་བདག་ཏུ་འཛིན་

པས་རང་རྒྱལ་བ་དང་གཞན་ཕམ་པར་འདོད་པས་ལན་པ་ཡིན་པས་འདི་སྨུན་འདོན།

འཇིག་རྟེན་དགག་ན་འཆི་བ་གང་ཡོད་དང་། །ཞེས་པའི་དོན་བསམ། བདག

ནི་བསྲེགས་ཏེ་བསད་གྱུར་ཏམ། །ཞེས་པ་ལྟར་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །

གོམས་པའི་སྟོབས་ནི། བདག་གཞན་བརྗེ་བར་རྒྱུན་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། འདི་

ལ་མ་གོམས་པ་དང་། འདུན་པ་ཡུན་རིང་བ་དང་། དར་དྲགས་པ་དང་། བར་

@298 མ་ཆད་པར་མ་བསྒོམས་ན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བདག་གཅེས་པར་འཛིན་པ་འདོར་མི་

ནུས། གཞན་ལ་གཅེས་འཛིན་མི་འབྱུང་བས་རྒྱུན་དུ་གོམས་པར་བྱ། འདི་

གོམས་ནས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཅེས་པའམ།

ལྷ་བདེ། ཀླུ་བདེ། ཀུན་བདེ། རབ་གང་བྱ་བ་ཡོད་བས། འཇིག་རྟེན་བདེ་བ་

འདེབས་པ་སྟེ། །སྨོན་ལམ་

གྱི་སྟོབས་ནི། དགེ་བ་ཅི་བྱས་ཀྱི་རྗེས་དང་། གཞན་ཡང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་

བདག་འཛིན་ཐུལ་བ་དང་། ཐུལ་ནས་ཕྱིས་མི་ལྡང་བར་སྨོན་ལམ་འདེབས་པ་སྟེ།

འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གང་ཅིའང་རུང་། །དེ་ཀུན་བདག་ལ་སྨིན་གྱུར་ཅིག །ལ་

སོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ན་བཞུགས་པ་རྣམས་སྨོན་ལམ་དུ་

འདེབས་པ། དེ་ལྟར་སྨོབས་ལྡུ་བོ་དེ་ལ་སྦྲུངས་ན། ཆོ་གཅིག་གི་བྱ་བ་ཐམས་

ཅད་འཆུན། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་ནས་འཕེལ། དེ་ལ་

བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་གསུངས། ཁྱད་པར་འཆི་ཀའི་གདམས་ངག

ཏུ་བྱེད་ན། ཐེག་ཆེན་འཕོ་བའི་གདམས་ངག་ནི། །སྨོབས་ལྡུ་ཉིད་ཡིན་སྦྱོད་ལམ་

གཅེས། །ཞེས་འབྱུང་བས་དང་པོ་དཀར་པོས་བོན་གྱི་སྨོབས་རང་གི་ཡོ་བྱད་གང་

ཡོད་པ་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་ལ་སྦོང་དག་བྱ། ཞེན་པ་སྐྱེ་བའི་མི་ལ་སྦྱིན་དུ་མི་རུང་།

ཤུལ་དུ་ཡང་སྡིག་རྐྱེན་དུ་མ་འགྱུར་ཙམ་གྱི་ཞོམ་པར་བྱ། མཆོད་གནས་རྣམས་

ལ་མཆོད་པ་བཟང་བར་དབུལ། དྲིན་ཅན་ལ་ནོར་གྱི་དང་པོར་སྦྱིན་དུ་མི་རུང་། དེ་

ནས་ཚེ་འདིའི་དངོས་པོ་གང་ལ་མ་ཆགས་ཤིང་ཕྱི་མར་མི་འཇིགས་པའི་བློ་བསྐྱེད།

དེ་ནས་སྨོན་ལམ་གྱི་སྐོབས་ནི། མཆོད་པ་བཤམས་ལ་བཤགས་སྡོམ་དང་བཟོད་

གསོལ་བྱ། སྐྱབས་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་སྡོམ་ཁྲིམས་གསོ། དཀོན་མཆོག་ལ་

མཆོད་པ་དང་། ཆོས་སྐྱོང་ལ་གཏོར་མ་ཕུལ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་བར་

@299 དོ་དང་ཕྱི་མར་དྲན་པ། ཆོས་འདི་སྟོན་པའི་བླ་མ་དང་མཇལ་ཆོས་འདི་ཉམས་

སུ་ལེན་པ་དང་བློ་སྦྱོང་། བ་ལ་སོགས་པའི་གསོལ་བ་དང་སྨོན་ལམ་གདབ་གསུངས།

དེ་ནས་སྤུན་འབྲིན་པའི་སྐོར་བས་ནི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་སྡུག་བསྔལ་

དུ་བཅུག་པ་བདག་འཛིན་འདི་ཡིན། ད་དུང་ཡང་འདི་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་སྡུག་བསྔལ་

འབའ་ཞིག་སྦྱོར་བས་འདི་བརླག་ཏུ་གཞུག །བརླག་རྒྱུ་དེ་ཡང་ལུས་ལ་བདག་ཏུ་

བཟུང་བས་ལན་འདུག་པས་བར་དོར་ལུས་ཡི་མ་བླང་བར་ཡལ་དུ་གཞུག་སླམ་པ་

དང་། དེ་ལྟར་བདག་ཏུ་འཛིན་མཁན་གྱི་སེམས་ཅན་འདི་ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་ཡལ་

དུ་གཞུག་སླམ་པས་བདག་འཛིན་སྤུན་འབྲིན་པའོ། །དེ་ནས་འཕེན་པའི་སྐོར་བས་ནི།

བར་དོར་ཆོས་འདི་དྲན་པར་བྱའོ་སླམ་དུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འདུན་པ་བཏང་བར་བྱའོ། །

དེ་ནས་གོམས་པའི་སྟོབས་ནི། སྔར་ནས་གོམས་པར་བྱས་པ་ཁྱད་པར་དུ་དྲན་པར་

བྱས་ལ། སྤྱོད་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱི་འཕོ་བ་ཡིན་པས་ངོས་གཡས་པ་ཐབ། ལག

པ་གཡས་པ་འགྲམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་མཐེའུ་ཆུང་གིས་སྣ་བུག་གཡས་པ་བཀག་ལ།

གཡོན་ནས་དབུགས་རྒྱུ་བར་བྱའོ། །དབུགས་ཕྱིར་འགྲོ་ནང་འགྲོ་བ་ལ་བརྟེན་

ནས་གཏོང་ལེན་གཉིས་སྦྱང་། དེའི་མོད་ལ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཆི་བ

མེད་པར་དྲན་པར་བྱ། དེའི་ངང་ལ་འཕོ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཞག་གཅིག་གི

ཀུན་སྤྱོད་ནི། རྣལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་གཅིག་གིས་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། །ཆོས་

གནས་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་མང་དུ་བཤད་པ་ལ་འདིར་ཟས་གོས་སྤྱོད་ལམ་ལ་

སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་འདི་གཅིག་པུས་བྱེད་པའོ། །དེ་ཇི་ལྟར་བྱེད་

ཅེ་ན། ཟས་གོས་ལ་སོགས་པ་འཇོམས་ན་བདག་གི་བདེ་བ་འདིས་སེམས་ཅན་

བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །མ་འཇོམ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མ་འཇོམ་པའི་

སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་སྨིན་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་སྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

@300 སྤྱོད་ལམ་རྣམ་བཞིར་དབང་པོ་དྲུག་གི་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་གཏོང་ལེན་གཉིས་སུ་སྤྱོང་བ་སྤྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མདོའམ། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་གྱི་མདོའམ། ཇི་བཙུན་བྱམས་པས། རྒྱལ་སྲས་སྤྱོད་ཚེ་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟ་བུར། །དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་འཇུག་གྱུར་པ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟས་རིགས་པས་མཐུན་ཚིག་གིས། །སེམས་ཅན་ཕན་ཕྱིར་དེ་མཐོང་འདུ་བྱེད་གཅེས། །ཞེས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ཐུག་ཕྲད་ལམ་ཁྱེར་ནི། འཕྲལ་ལ་གང་ཐུག་བསྒོམ་དུ་སྦྱར། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། གློ་བུར་དུ་མི་དང་མི་མ་

ཡིན་པ་དང་དུད་འགྲོ་དང་ཐུག་པ་བྱུང་བའམ། དབང་པོ་དྲུག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་

གྱུར་པ་གང་ལ་ཐུག་ཀྱང་འཕྲལ་འཕྲལ་དུ་སྦྱོང་བ་སྟེ། སྐྱིད་སྡུག་ལ་སོགས་པའི་

དུས་ཐམས་ཅད་རང་ཡུལ་དང་མི་ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད། གནས་

གདོན་གྲྭ་ས་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་དང་། འགྲོ་འཆག་ལ་སོགས་པའི་

སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་མཐོང་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལའང་

འདོད་མི་འདོད་གཉིས་ཡོད་པར་ཁ་ཚོན་བཅད་ནས་འདོད་པ་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅན་གཏོང་མི་འདོད་པ་རང་ལ་ཡིན་པར་སྦྱོང་བའོ། །དེ་ཡང་ལྟོ་འགྲངས་ཉི་མ་དྲོ་
ན་དཔའ་སྒྲོད་ཀུན་ཀྱང་ཆེ་ཟེར་བ་ལྟར། མཐུན་རྐྱེན་འཛོམས་ན་བླ་མས་ཀྱང་ཨོ་ལོ་
ཨོ་ཙོ་བྱས། གྲོགས་པོས་ཀྱང་བླ་རྗེ་བླངས་ཙན་བཏུབ་རབ་ཡོང་སྟེ། རྐྱེན་ངན་
དང་འདོམ་ཐུག་བྱུང་བའམ། ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་ཚན་པོ་ཆེ་སྨིན་ནས་སྡོམ་པ་
ཤོར་སྟེ། གཞན་གྱི་ཁྲི་རོ་བཞིན་ཙོག་པར་ལྟ་བའམ། མགོ་རྐྱོད་འབབ་བ་བྱུང་
ན་གཞན་གྱི་སྐྱུག་བྲོ་བར་ལྟ། མཐོང་ཙམ་རང་ན་སྣ་བཀག་ནས་འབྲོས་ཀྱིན་བྱུང་
ནས་བུ་སྨད་དང་ཁང་ཁྲིམ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་རྐྱེན་མ་འཛོམས་པ་དང་།

གཏམ་ངན་དང་བརྙས་པ་ལ་སོགས་པ་ཅི་བྱུང་ཡང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་འདི་
@301 ཁོན་འདྲ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཅིག་ཡོད་པས་དེ་རྣམས་སྙིང་རེ་རྗེ་སྙམ་དུ་བསམས་ལ།
དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས། དེ་དག་གི་མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་སྨིན་ལ།
སེམས་ཅན་གྱིས་འདི་འདྲ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བར་མ་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་སེམས།
རང་གི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དང་དགེ་རྩ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་བཏང་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་བདེ་སྐྱིད་སྙན་གསུམ་དང་ལྡན་པར་བསམ། རང་ལ་ཚེ་འདི་ལ་ཡང་ཇི་འདྲ་ཡོང་མི་

ཤེས་ཏེ། ཇི་འདྲ་ཡོང་གི་གདེང་ཐོབ་མེད་པས། ལས་ཇི་འདྲ་བསགས་མི་ཤེས་

པས་སྡུག་བསྔལ་རི་སྤེབ་པ་བཞིན་བྱུང་ཡང་ཇི་སྙམ་ཡང་མི་བྱེད་པར་སྡུག་ན་སྡུག་ཐེག་

ཅིང་ཆོས་མ་འཚོར་བ། སྐྱིད་ན་སྐྱིད་ཐེག་ཅིང་ཆོས་མ་འཚོར་བ་གཅིག་དགོས།

འདི་མེད་ན་དབྱར་རི་དགུན་རིའི་བྲང་ལྷ་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་པོ་ཡང་མཐུན་པ་མེད།

དགེ་སློང་ཡིན་ན་ལག་བདེ་མི་རྙེད། དགེ་ཚུལ་ཡིན་ན་སློབ་དཔོན་མི་རྙེད། དེས་ཅེ་

ལན་ན་འདི་མེད་པས་ལན། རང་ཁོ་ན་མཐོ་དགའ་དང་བཟང་དགའ་རྒྱལ་རྒྱུ་བྱུང་

ན་རེ་འདོད་པས་ལན་གསུངས། དེར་མ་སོང་བྲང་ལྷ་རྙེད་ཙམ་པའི་བཟོད་པ་རེ་སྐྱེད་

དང་། ཚེ་འདི་ལ་ཡང་འདོད་མཁན་མེད་པ་འདི་ལས་ཉེས་པ་ཆེ་བ་མི་གདའ་བ་གཟིགཱ་

དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འདི་ལ་ཀོ་ལོང་གཅིག་སེལ་མ་ནུས་ན་ཏྲ་སྣ་ཧྲས་སུ་བཙུག

ན་བདེ་མི་སྲིད་ཟེར་བ་ལྟར་གང་བྱས་ཀྱང་བདེ་བ་མེད། གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མ་བཏུབ་

པ་འདི་མེད་པས་ལན། དེ་ལྟ་མ་བསྒོམས་ན་མ་འོངས་པ་ན་ཡང་མི་འོངས། འདི་

ལ་མོས་པ་ཆེ་བ་དང་སྒོམ་བཟང་བ་དང་། སྔགས་ཀྱི་ནུས་པ་ཐོན་པ་ལ་སོགས་མི་

དགོས། ཀ་ཁ་ངེ་མི་ཤེས་པས་ཀྱང་བཏུབ། འདི་ཉིད་དྲན་པའི་དུས་ཉིད་ནས་

བློ་ལྡོག་སང་ངེ་བདེ་བ་རྒྱས་ནས་འོང་། །ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་འགྲོ་བས་ཆོས་

ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བར་འགྲོ་བའི་ཧིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་པའམ། དགྲ་འམ་འོན་ཧི་མཛའ་

ཡང་རུང་། །ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་རྣམས་ནི། །དགེ་བཤེས་ཡིན་པར་སྲུས་

@302 མཐོང་བའི། །མི་དེ་གང་ན་གནས་ཀྱང་བདེ། །ཞེས་ཇོ་བོས་བདེ་བའི་གླུ་ལས་

གསུངས་པའམ། གང་ན་གནས་ཀྱང་གཞལ་ཡས་ཁང་། །སྲུ་དང་འགྲོགས་

ཀྱང་ཡི་དམ་ལྷ། །སེམས་ནི་ཡེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །བློ་མས་གསལ་བར་

བྱེད་པ་ཙམ། །ཞེས་པ་དེ་ཡང་གདོད་ཅིག་ཡོང་། འདི་མེད་ན་རིག་པ་དང་

ཡོན་ཏན་ཅི་བསླབ་ཀྱང་ཕུང་འདོན་དང་དུག་པོས་སྦུ་ཀ། དེ་ཡང་མེད་པ་རྒྱུ་རྡིལ་
གྱི་བྱུང་བའི་དུས་དེ་ཉིད་དུ་དོལ་ཆོད་དུ་སྤྱང་དགོས། ཨིན་ཅིག་བཞག་པས་མི་
ཡོང་། འདི་བྱུང་ན་མི་གཅིག་པུ་ལ་ཆོས་གཅིག་པུ། ཆོས་གཅིག་པོ་ལ་གོ་ཆོད་པ་
བྱ་བ་དེ་འབྱུང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་དེ་རྟོད་དུ་ཁྲལ་མ་ཙམ་དུ་བྱས་པས་མི་ཡོང་། སྙིང་
ལ་ཟུར་དོད་ཨ་མའི་བུ་རྒོད་དུ་སྐྱེས་ནས་ཁྱོད་ཤི་སླམ་པས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་འབུར་
འཛིངས་བྱེད་པ་ཅིག་དགོས། སྦུ་དང་འགྲོགས་ཀྱང་ཕམ་ལེན། ཁེ་གཞན་

ལ་གཏོང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་འདོད་ཡོས་གཞན་ལ་གཏོང་། མི་འདོད་ཡོས་རང་

ལ་ལེན་ན་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་གླིང་དུ་ཕྱིན་ཙན། ཁྱི་ལ་རྡེག་པའི་རྡོ་མི་རྙེད་པ་བཞིན་

དུ་འདོམ་ཐུག་གང་བྱུང་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་ཆས་བས་འཕྲུལ་ལ་གང་ཐུག་བསྒོམ་

དུ་སོང་བ་ཡིན། འདི་མེད་ན་ཐོས་པ་ཆེ་བ་དང་སྒོམ་བཟང་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་

ཅད་ངའི་ཆོས་སུ་སོང་། ངའི་མཁར་བུ་བརྩིགས་ནས་ང་ལ་སྤྱང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་

པ་དང་། ང་ལས་མཁས་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་འགྲོ །དེ་ཙན་ལི་སྒོམ་

གཞོན་ནུ་གྲཏ་གསུང་པའི་ང་དང་ལ་གཉིས་ཀྱི་སྡུག་ཏུ་བཙུག་གསུང་བ་བཞིན་དུ་འགྲོ།

དེ་ཙ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་དོན་སུ་སོང་ནས་རང་ཁོ་ན་མཐོ་བརྩིག་འདོད་པས་

ལམ་དུ་མི་འགྲོ་བའི་སྙིང་དུ་འདད་རང་ནས་སྡུག །ཐམས་ཅད་ལ་གཞུ་མཆོག་ཕབ་ནས་

འཕམ་བླངས་ན་འདི་རང་ནས་ཇེ་བདེ་ཆ། དེ་ཡང་རིང་པོ་མི་ཐོགས་དྭན་པའི་དུས་

ཉིད་ནས་འོང་གསུངས། བཞི་པ་རྒྱན་ངན་ལམ་དུ་བླངས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྡུག

@303 བསྔལ་དང་། དུས་ངན་དང་། མ་འཇོམ་པ་ལམ་དུ་བླངས་པའོ། །དེ་ལ་

སྡུག་བསྔལ་ལམ་དུ་བླངས་པ་ནི། གཉིས་པོ་ཚང་ནས་ཐམས་ཅད་བླང་། །ཞེས་

བྱ་བ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་གཉིས་ཀྱིས་ཉམས་ཐག་ན། འདི་ལྟ་

བུའི་སྐབས་སུ་ཚོས་གང་འོང་ཞེས་དང་། འཁྲུན་ཅིང་ཡི་མུག་སྐྱོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

དེའི་སྙིང་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ཡང་ལེན་པའོ། །དེ་ཡང་རང་གི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་

རྒྱས་པས་སྒྲོར་མི་བཟོད་པ་དང་། དགྲ་འདྲེའི་ནད་ཀྱིས་མནར་བ་དང་། ནོར་དང་

ཉེ་དུའི་ཕུང་གྲོད་ལ་སོགས་པ་བཟོད་ཀྱིས་མི་ལང་བ་ཞིག་ཡོད། ཞང་བཙུན་ཆུང་

འཆིམས་པ་སྤྱུན་གཉིས་གཙང་དུ་སློབ་གཉེར་ལ་ཕྱིན་པས་གཉིས་ཀ་ལོག་པས་ཞག

གཅིག་ལས་བར་དུ་མ་ཞུགས་པར་ཤི་བ་དང་། སྤྱུན་ཟླ་གཅིག་ཡར་ལུངས་སུ་ལུས་

པ་དེ་ལྷ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། རང་རྒྱུད་ལ་ཞེ་སྡང་དྲག་པོ་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་

མོངས་པས་གཟིར་བའི་ཚེ་རང་གི་ཉམས་ལ་དཔག་ནས་སྤྱངས་ན་བློ་སྦྱོང་བློའི་

གཏིང་དུ་ཕྱིན་པ་ཅིག་ཡང་། དེ་ལྟར་མ་སྦྱངས་ན་ཁ་བཤུས་པ་ཅིག་ལས་མི་འོང་

གསུངས། དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་སྙིང་རྗེ་བསམ་ནས་བདག་ལ་དེ་

དག་གི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་མ་ལུས་པར་ལེན་པའོ། །འདི་ལ་ཐོས་པ་ཆེ་བ་ལ་

སོགས་པ་མི་དགོས། གང་དགོས་ན་སྙིང་སྟོབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཅིག་དགོས།

སྙིང་ལ་ཟུར་དོད་པོ་ཅིག་དགོས། དེ་ཡང་ད་ལྟ་རང་དུ་བྱས་ན་བཏུབ་པ་ཡིན།

རྒྱུག་ཐག་རིང་པོའི་ཕྱི་མ་ལྷ་བུས་མི་ཡོང་། དཀར་ནའོ་དང་། དམར་ན་

ཁྲག་བྱུས། ཉོན་མོངས་དང་སྡུག་བསྔལ་ནམ་སྐྱེས་ཀྱི་དུས་སུ་ཉམས་ལེན་གྱིས་སླེབས་

ནས་བདེ་མལ་གྱིས་འགྲོ་བ་ཅིག་བྱུང་ན་ཚོས་བྱུང་བ་ཡིན། མིང་འཕགས་པར་བཏགས།

དགེ་སྦྱོར་སྤྱད་པ་ཚར་རེ་མེད་པ་དེ་མུ་སྟེགས་པས་ཀྱང་ཐུབ་ཡིན། གཉིས་པ་དུས་

ངན་ལམ་དུ་བླངས་པ་ནི། སྙིགས་མ་ལྔ་པོ་བདོ་བ་འདི། །བྱང་ཆུབ་ལམ་དུ་

@304 བསྒྱུར་བར་བྱ། །ཅེས་བྱ་བ་ནི། ད་ལྟ་ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མའི་སེམས་ཅན། དུས།

ཆོ༔ ཉོན་མོངས། ལྟ་བ་སྙིགས་མར་གྱུར་པའི་དུས་འདིར་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཆོས་དཀའ་བའི་དུས་འདིར་མི་འདོད་པ་ཤ་སྟག་འབྱུང་བ་ལ་དེ་ཐམས་
ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་བསྒྱུར་བའི་ཆོས་བློ་སྦྱོང་འདི་ཡིན་པས། གང་ན་མ་བཏུབ་
པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་བསྒྱུར་བའོ། །དེ་ཡང་བདག་གཞན་
པ་རྗེ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་
འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཀུན་གྱིས་རང་བའི་རྒྱུ་དགུ་བསྟེན་ཞེས་པ་ལྟར། བླ་མ་ཆོས་
འདི་ལྟ་བུ་སྟོན་པ་བསྟེན། གྲོགས་པོ་འདི་སྒྲོམ་པ་དང་འགྲོགས། ཆོས་འདི་

སྟོན་པ་མཉན། དེའི་བགེགས་སྒྲིབ་པ་སྦྱངས། མཐུན་རྐྱེན་ཚོགས་བསགས།
གསོལ་བ་གདབ། ཆོས་སྐྱོང་ལ་འཕྲིན་ལས་ཞུ། འདི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་ཀྱི་
ཉེས་པ་བསམ། རྣམ་རྟོག་ངོ་ཤེས་པས་གནོད་པ་མེད་པ་རྒྱུན་མདོ་ཤེས་པའི་
ཉམས་ཟེར་བ་བཞིན་དུ་རང་ལ་ཉོན་མོངས་རམ་རམ་བྱུང་ཙ་ན། ཉོན་མོངས་པ་དང་
པོའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་དེ་དགྲ་ངོ་ཤེས་ན། ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལན་
ཅིག་དྲན་པ་དང་། མོས་པ་ལན་ཅིག་བྱུང་བ་དང་། ལན་ཅིག་སྨོ་བསྐྱེད་པས་

ཀུན་གཉེན་པོར་འགྲོའོ། །བཀྲུར་འགྲོགས་ཀུན་སློམ་རྒྱུ་འདི་ལས་ཡེ་མེད། སྙིང་

ཕྱུང་ཡང་དམར་པོ་ལྷིར་ལྷིར་པོ་གཅིག་ལ་མེད་གསུངས། གསུམ་པ་མ་འཛོམ་

པ་ལམ་དུ་བླངས་པ་ནི། རྒྱུ་ཡི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་བླང་། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།

ཆོས་བྱེད་པ་ལ་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཉེ་བར་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན།

དད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ལ་སོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་པས་མི་རྟག་པ་ནས་

གནས་ལུགས་ཀྱི་བར་ཇི་ལྟར་བསམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བའི་བློ་བཀོལ་དུ་བཏུབ་པ་དང་།

ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཡང་དག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་

@305 མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ། སློབ་མའི་རྟོགས་པ་སྤྱིལ་བའི་གདམས་ངག་ལ་མ་ཚང་

བ་མེད་པ། རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ། མི་བར་ཁྲིས་མ་ཆོད་པ་གཅིག་གི་ཐུགས་

ལ་འདོགས་པ་དང་། དེ་ནས་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ལོག་འཚོས་

མ་བསྒྲུབ་པ། སུ་ལ་ཡང་རག་མ་ལས་བར་འཛོམས་པ་གསུམ་ཚང་ན། སངས་

རྒྱས་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཚོགས་མེད་པ་ཛོ་བོ་དང་། དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་འཛོམས་པ་ལྷ་བུ་

གཅིག་ཡོད་པ་ལ་ད་ལྟ་དེ་གསུམ་འཛོམས་པ་ཙམ་མེད་དེ། ལ་ལའི་གང་ཡང་མ་

འཇོམས། ལུང་ལུང་གི་གང་ཡང་མ་འཇོམས། ཕལ་ཆེ་བའི་གསུམ་ཀ་ལ་མ་འཇོམ་

པས། རང་ཉམས་ལ་དཔགས་ནས་བྱམས་བརྩེས་ཀུན་ནས་བླངས་ནས་སེམས་ཅན་

གྱི་དེ་གསུམ་ཡང་རང་ལ་ཡིན། ཡང་གཞན་རང་ལ་ཆོས་མཉམ་པོར་འགྲོགས་ནས་

མཉན་པ་ལ་མི་དགེ་བ་དང་། སྡོམ་ཁྲིམས་མཉམ་པོར་བླངས་ནས་མ་ཐུབ་པ་དང་།

སྒོམ་ལུང་མཉམ་པོར་ནོས་པ་ལ་སྤང་སྒོམ་མ་སྐྱོང་། ད་ལྟ་བསྒོམས་མི་སྲིད། ཕྱིན་

ཆད་བསྒོམ་པར་མི་འགྱུར་བ་འདི་ཙམ་པའི་ཐུབ་མེད་དེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པའོ། །

དེ་རྣམས་རྒྱུ་དེ་གསུམ་དང་ལྡན་ནས་སངས་རྒྱས་པར་སེམས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་

པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་དངོས་གཞི་སོང་ནས། དེ་རྗེས་ནི། ཡིད་བདེ་འབའ་

ཞིག་རྒྱུན་དུ་བསྟེན། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེར་བློ་སྦྱོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་ར་སྦྱོང་བར་བྱས།

རྐྱེན་ངན་ཅི་བྱུང་རང་བློ་སྦྱོང་སྒོམ་པས་ཆོག་སླམ་ནས་བློ་མི་བདེ་བར་མེད་པར་བྱ་བའོ།

སྙེད་མི་སྙེད་ལ་སོགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་ཡོད། དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་མཛེ་བྱུང་བ་

དང་། ལྟོགས་ནས་ཤི་བ་དང་། གཏམ་ངན་གྱིས་ཕོག་པ་ལ་སོགས་པ་མང་

པོ་བཤད་དེ། སེམས་ལ་མི་དགའ་བ་མེད། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིད་མི་བདེ་བའི་

རང་བཞིན་དུ་འདུག་པ་ཡིན། ད་ལྟ་ཡང་སོ་སྐྱེར་སོང་བས་འཁོར་དང་ཟང་ཟིང་འདོད་

པ་དང་། བདག་འཛིན་ཡེ་མི་ཡོང་བྱ་བ་དཀའ། དགའ་མི་དགའ་མེད་པ་

@306 ཅིག་དགོས། ཛོ་བོའི་ཞལ་ནས། འདུ་འཇི་བབས་པ་འཚང་མི་ཆེ། ན་བ་འཚང་

ཆེ་བ་གསུངས་པ་ལྟར་བློ་སྦྱོང་བ་ལ་མི་འདོད་པ་འབྱུང་བ་འཚང་མི་ཆེ། མི་དགའ་

བ་བྱུང་བ་འཚང་ཆེ་བ་ཡིན། ཤ་པོ་བ་ཤེས་རེད་ཀྱི་དགེ་བཤེས་ཐུགས་མ་བདེ་ཟེར་

བ་འདི་ཙམ་སྐྱུར་བ་ཆེ་བ་མེད་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་འདོད་

མི་འདོད་བཞི་བཞིའི་མི་འདོད་པའི་ཆོས་བཞི་ལ་འདོད་ཐོག་ཏུ་བློ་སྦྱངས་ན་ཐམས་ཅད་

འདོད་པའི་ཆོས་ཤ་སྤུག་ཏུ་སོང་ནས། འཕྲང་དང་བགེགས་ཅི་བྱུང་ཡང་བློ་མི་བདེ་

བར་མི་འགྱུར་ན་མཉམ་གཞག་ཏུ་གཏོང་ལེན་སྦྱོམ་པའི་རྟོགས་པ་རྗེས་ཀྱི་གཏན་ལ་

ཕབ་པ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྟ་ཞོན་པ། །བདེ་ནས་བདེ་བར་འགྲོ་བ་ལ།།

ཞེས་པའི་དོན་ཡང་ཡིན། ལྷ་བཞིན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་ཀྱང་། །ཁེངས་པར་

ཡང་ནི་མི་བགྱི་སྟེ། །ཡི་དྭགས་བཞིན་དུ་རྒུད་པས་ཀྱང་། །ཞུམ་པ་ཉིད་དུ་མི་

བགྱི་འཚལ། །ཞེས་དང་། བསྟོད་པས་མགུ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །སྨད་

པས་འཁྲུགས་པར་མི་འགྱུར་བ། །འདི་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཅེས་

གསུངས་པ་ལྟར་གོ་བགོས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བླ་མའི་དམ་ཚིག་ལ་གཞི་

བྱས་ནས་འདི་སེམས་པ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་ཡེངས་མེད་དུ་དགོས། དེ་འདྲ་བ་ཅིག་མ་

བྱུང་ན་ཆོས་མེད་པ་དང་ཚུལ་ཆོས་མཁན་ཡིན་པས་ངས་ཆོས་མ་བྱུང་། ཚུལ་ཆོས་

ཡུན་རིང་དུ་བྱས་པ་ལ། ཧ་འདོད་བོད་ལོ། མདོར་ན་མི་འདོད་པ་ཅི་བྱུང་

ཡང་མི་དགའ་བ་མེད་པར་བློ་སྦྱོང་གི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བར་སློབ་ཅིང་། རྐྱེན་ངན་

ཅི་བྱུང་ཡང་བདེ་བར་གནས་ནས་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་རྗེས་མཉམ་བཞག་གིས་རོ་སྙོང་

བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཀློ་སྦྱོང་མི་ཉམས་པའི་ཐབས་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་ལ་

བརྟེན་པ་དང་། རང་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའོ། །དང་

པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡུལ་དང་། བསམ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་ལ་བརྟེན་པའོ།།

@307 དང་པོ་ཡུལ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། བགེགས་བ་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་སྦྱངས། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།

སྤྱིར་ཡོང་བསྒོམ་བྱེད་ཀྱང་འདི་རྣམས་ལ་མ་བྱུང་ན་ཉམས་ནས་འགྲོ་ངས་འདི་དག་ལ་

རྟག་ཏུ་སྒོམ་པར་བྱ་བའི་བགེགས་བ་ལྔ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་རང་ལ་དྲིན་ཆེ་བའི་མཁན་

སློབ་དང་ཕ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྡིག་པ་བསགས་ན་ཚེ་འདིར་གྲང་པ་ངན་པ་འབྱུང་། །

དེ་ཙམ་ན་བློ་སྦྱོང་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྲོ་བས་དྲིན་ཅན་ལ་ཁྱད་པར་དུ་བསྒོམ།

གཉིས་པ་གཅིག་ཏུ་འདུག་པའི་བྲང་གྲོགས་པོ་འདུ་ཚོགས་སྐབས་སུ་བྱེད་ཅིང་། བསྲེ་

སླད་ཆེ་བའི་རིགས་རྣམས་ལ་ཚིག་མཐོ་དམན་ལ་སོགས་པ་འཚོར་བས་རྟག་ཏུ་བཀོལ་

ལ་བསྒོམ། གསུམ་པ་རང་དང་འགྲན་དགོས་སུ་འདུག་པ་སྟེ། མི་ཆོས་ཀྱི་

ཕ་སྤུན་ལ་སོགས་པ་དང་། ལྷ་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་གྲོགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་

བཀོལ་ལ་བསྒོམ། དེ་མ་བྱུང་ན་ཆོས་ཅི་ཙམ་བྱས་ཀྱང་རྒྱ་མཚོར་མཆིལ་མ་སྐྱུར་

བ་བཞིན་ཅན་མེད་དུ་འགྲོ། གྲོགས་པོའི་མིང་བྱང་བྲིས་ནས་སྔན་ཐོག་ཏུ་རྩམས་

པ་བྱུང་བ་དང་། གྲོགས་པོ་བབ་པ་ལ་ངན་པ་དེ་སྐྱུ་ཞལ་སོང་ནས་སྙིང་རྗེས་ཟེར་བ་

ལྷ་བུ་ལ་བློ་སྦྱོང་གི་གནས་མེད། དགེ་སྦྱོང་སྤྱིའི་ཚོས་ཙམ་ཡང་མི་ཡོང་བས་བཀོལ་

ཞིང་སྦྱོད་པ་གལ་ཆེ། བཞི་པ་རྒྱུར་ལ་གནག་པའི་རིགས་ཏེ། ཕར་ལ་གནོད་

པ་ཅི་ཡང་མ་བྱུས་ཀྱང་རྒྱུར་ལ་གནག་པའི་རིགས་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་ཤ་འཁོན་གྱི་བྱུང་བ་

ཡང་དེ། དེ་ལ་ཞེ་སྡང་གི་བློ་རྫོལ་ན་སྙིང་རྗེའི་ཐག་པ་འཆད་ཟེར་བ་ལྟར་ཡོད་པས་

བཀོལ་ལ་རྟག་ཏུ་བསྒོམ། ལྷ་པ་ཚུར་ལ་ཅི་ཡང་མ་བྱས་ཀྱང་ཕར་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

ཡིད་དུ་མི་ཡོང་བའི་རིགས་ཡོད་དེ། གཙང་དུ་བན་དེ་གཅིག་ལ་འདི་དང་པོ་ནས་

སྙིང་དུ་མ་སྡུག་ཅེས་དང་། སྐྱིད་སྨད་དུ་འདི་ལས་སྙིང་དུ་མ་སྡུག་མ་བྱུང་ཞེས་དེད་

པ་ལྷ་བུ་ཡོང་བས་དེ་དག་གི་སྡིག་སྡུག་ཚུར་བླངས་ནས་རང་གི་དགེ་བ་དེ་དག་ལ་གཏོང་

བའོ། །འདིས་གཙང་མར་གཏང་བ་ཡང་དཀའ། དགེ་བཤེས་ཀུན་ཡང་རང་

@308 གིས་ཕན་ལ་གཞན་གྱིས་མི་ཕན་ན་དགའ་བ་དང་། མི་སྐྱ་ཀུན་འདི་ཤེ་ན་མཁར་

སྤྱི་ཡོང་བ་རེ་བ་ལས་མེད་པ་ལ། བན་དེ་ཀུན་ལ་འདི་ཤེ་ན་ཡུལ་ཁམས་འདི་ཙོག

གི་ཐབ་སླམ་པ་ཡོང་བ་ཡིན། འདི་དག་ལ་བཀོལ་ནས་མ་བསྒོམས་ན། རྩ་

བ་ཆོད་པ་མི་ཆོར་བ། ཕུ་རྒྱུང་བའི་གསུང་ལྟར་རྟག་ཏུ་བསམ་པ་གལ་ཆེའོ། །གཉིས་

པ་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། གཞན་ཕྱོགས་ཅི་ཡང་མི་བསམ་མོ། །ཞེས་བྱ་

བ་སྟེ། སྤྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད། ཁྱད་པར་ཆོས་སྒོར་ཞུགས་པ། ཡང་

དགོས་ཀྱི་རང་གི་གྲོགས་རྣམས་ཀྱི་མི་ཆོས་ལྷ་ཆོས་གང་གི་ཡང་སྐྱོན་མི་བསམ། མི་

བརྗོད། སྐྱོན་མཐོང་ཡང་རང་གི་སྐྱོན་དང་འཁྲུལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་

པ་སྦྱོར་བ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ཡན་ལག་ཉམས་པ་བཟློད་མི་བྱ། །ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐེང་པོ། ཞར་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། འདས་པའི་རྨོངས་པ། འཆལ་བ། དམ་ཉམས་ལ་སོགས་པ་བཟློད་ན། བློ་སྦྱོང་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡོང་མི་སྲིད། འདི་ལ་མདུང་ཁ་བྱེད་ཟེར་བའམ། ཉེས་པ་གླིང་དྲན་བྱེད་པ་ཡང་ད་ཡེ་མི་ཡོང་བས་ཡོང་། གཉིས་པ་རང་ལ་བརྟེན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྦྱོར་བ་ལ་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་མཚན་ཐམས་ཅད་གཞོམ་པར་བྱ། །ཅེས་པ་སྟེ། གང་ཟག་འདིས་ང་ལ་

མི་རིགས་པ་འདི་ལྟར་བྱས་སླམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བློ་སྦྱོང་ཉམས་པར་
བྱེད་པས་མི་ལེགས་པའི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྦྱོར་
ལ་བརྟེན་པ་ནི། གཉིས་པོ་གང་བྱུང་བཟོད་པར་བྱ། །ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། ཕུན་
སུམ་ཚོགས་པ་དང་རྒུད་པ་གང་བྱུང་ཡང་བཟོད་པ་མེད་ན་ཆོས་གཏང་དགོས་ཡོད་
པས་དེ་གཉིས་ཐེག་པ་གཅིག་དགོས། གླུ་བུར་དུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱུང་ན་ད་
ཡོང་ངས་ཅི་ཡང་གྲུབ། ངའི་གོང་ན་མི་མེད་སླམ་ནས་གྱོན་ཆེངས་སྤུམས། གཙུག

@309 ལག་ཁང་བཞེངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཅི་ཡང་བྱེད་དུ་ཡོད་། རམ་པོའི་པཎྜི་སྟམ་
པ་ཡོད་པས་ཅི་མ་དྲན་གསུངས། ཁ་ཅིག་འཁོར་དང་བསྐྱེན་བཀུར་བྱུང་བ་ན་དྲེགས་
ནས་གཞན་ལ་བརྙས་པ་དང་དྲན་ཚད་བྱེད་པ་ཡོད་སྟེ། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མ་
བཟོད་པ་ཡིན་པས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་དྲེགས་པ་དང་ཆགས་པར་མི་བྱ། ཆོས་
བརྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་མ་ཤོར་བར་བྱས་ལ། ཆོས་ཀྱི་གྲོགས་སུ་དགྱེར། བསོད་
ནམས་སྐྱེས་ཙན་བཀུམ་པ་གལ་ཆེ་གསུངས། ཡང་རྒྱུད་ནས་དབུལ་པོར་གྱུར་ཏེ།
འོག་ནས་རྒུ་མི་འབབ་པ་བྱུང་ན་ང་ལ་འདི་འདྲ་ཡང་བྱ་སླམ་དུ་ཡི་མུག་པ་དང་སྡོ་ཤེ་

ནས་དགེ་སྦྱོར་མི་ནུས་པ་དང་། འདི་ཙུག་འདུག་པ་ལ་ཆོས་གང་ནས་འོང་ཟེར་

ནས་ཕོངས་པར་གྱུར་ནས་སྡིག་པ་ངང་གི་འཕེལ་ཞེས་པ་ལྟར་ཆོས་འཚོར་དགོས་ཡོད་

པས་དེ་མ་བཟོད་པ་ཡིན་པས་མཐོ་རིས་དང་། ངན་སོང་གི་མཐོ་དམན་དང་སྐྱིད་སྡུག

ལ་ལྟོས་ནས་མོའི་སྐྱིད་སྡུག་གི་བར་ན་ཁྱད་པོ་ཆེ་མི་འདུག །ཕྱིར་ལ་གཡིང་བ་

མེད་པས་དགེ་སྦྱོར་འཕེལ་སླམ་དུ་བསམ་སྟེ། སྐྱིད་སྡུག་གཉིས་ཀ་བཟོད་པ་གླང་

རི་ཐང་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་དགོས། དེ་གཉིས་གང་བྱུང་ཡང་འདིའི་དུས་སུ་ཆོས་མི་བྱེད་

ན་ནམ་བྱེད་སྙམ་དུ་བསམ་ནས་མི་འབར་བ་ལ་ཤིང་བསྣན་པ་ལྟར་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བ་

གཅིག་དགོས། །ལྟ་བཞིན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་ཀྱང་། །ཁེངས་པ་ཉིད་དུ་མི་

བགྱི་སྟེ། །ཡི་དགས་བཞིན་དུ་རྒུད་པས་ཀྱང་། །ཞུམ་པ་ཉིད་དུ་མི་བགྱི་འཚལ།།

ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ཉམས་སུ་བླང་བ་སླ་བར་

བསླབ། །ལོག་རྟོག་ཐམས་ཅད་གཅིག་གིས་བྱ། །ཅེས་བྱ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ཉམས་

སུ་བླངས་པར་མི་ནུས་པར་འདུག་སྙམ་ན། འདར་བར་འགྱུར་བས་དེའི་གཉེན་

པོ་ལུས་ངག་གི་དཀའ་བ་སྦྱ་གཅིག་ཀྱང་མི་དགོས། སྤྱོར་བ་ཐམས་ཅད་བསམ་

པས་སྤྲོངས་པས་ཆོག །ནང་མ་གཅིག་གི་ལྟོ་ཡང་བཅས་མི་དགོས་པས་སླའོ།།

@310 ཆོས་གཞན་ལ་སྒྲུབ་པའི་གནས་གྲོགས་ལ་སོགས་པ་དྲུ་མ་དགོས། འདིར་དེ་ལྟ་

བུ་ལ་སྐྲིད་སྡུག་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་ཡང་མི་ལྟོས་པས་སོ། །འདི་སྤྲོང་མི་འདོད་

པ་དང་། སྐྱིད་སྡུག་རང་འཇོམ་མ་འཇོམས་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གང་བྱུང་བ་དེ་

ཉིད་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་མཐུན་རྐྱེན་བྱས་ནས་ཉམ་མ་སུ་བླངས་པས་ཆོག་པས་ཉམས་

སུ་བླངས་པ་ཤིན་ཏུ་སླའོ། སྤྲོངས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་

རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ཀྱང་སྟོ་མ་ལྟར་ལེན་པའོ། །གསུམ་པ་འཕེལ་པའི་རྐྱེན་ལ་

གསུམ་སྟེ། མི་ཉམས་པའི་སྡོམ་པ་དང་། ཕྱོགས་མེད་དུ་སྤྲང་བའོ། །དང་

པ་ནི་འབྲལ་མེད་གསུམ་དང་ལྡན་པར་བྱ། །ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཁོ་བོ་ཐེག་པ་

ཆེན་པོ་ཡིན་ཟེར་ནས་བྱ་རྒྱུ་ཅི་གཏོང་ལེན་བསྒོམ་ཏེ་ལོག་རྟོན་བྱེད་པའོ། ཡང་མེད་

པ་མ་ཡིན་གྱི། ལུས་བསྐོར་བ་དང་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། བླ་མ་དང་དཀོན་

མཆོག་གི་ཞབས་ཏོག་དང་མི་འབྲལ་བ་དང་། ངག་སྐྱབས་འགྲོ་དང་བཟླས་བརྗོད་

མདོ་འདོན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་མི་འབྲལ་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་བློ་སྦྱོང་བསྒོམ་པ་དང་མི་

འབྲལ་བའོ། །ཡིད་ཀྱི་འདི་བསྒོམ་ཞིང་བཟླས་པ་བྱེད་པ་ནི་གཉིད་དུ་མི་འགྲོ།

ངེས་མཁར་བ་བྱས་ནས་ཆོས་བསམ་དུ་བཏུབ་པ་ཡིན་གསུང་། ཡང་ཉེས་ལྟུང་བཤགས་

མི་དགོས། གཞན་གྱི་ཡང་ལེན་པ་ལ་དེ་འདོད་ཐོག་ཟེར་བ་མིན། གཞན་གྱི་

ལེན་པ་ལ་ཡང་རང་གི་ཕྲ་མོ་ནས་ཡོད་པ་ཅིག་དགོས། ཡིད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ངན་

པ་གང་སྐྱེས་པ་འཕྲུལ་ལ་འཛོམས་པའི་སློང་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་གཅིག་དགོས། དཔེར་

ན་མུ་སྟེ་ཀྱི་མཐུ་བྱེད་པ་ལ་ཐ་ཐོར་སྲོག་ཆགས་གང་བྱུང་བ་གསོད་པ་དང་འདྲ། རྣམ་

རྟོག་གང་སྐྱེས་སྐྱེས་ལ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྒོ་གསུམ་དགེ་བ་ལ་འབད་པས་མི་འབར་

བ་ལ་ཞིང་བསྟན་པ་ལྟར་བློ་སྦྱོང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་

པ་མི་ཉམས་པའི་སྤྱོད་པ་ནི། ཉམས་པ་མེད་པ་རྣམ་གསུམ་བསྒོམ། །ཞེས་བྱ་བ་

@311 སྟེ། བླ་མ་ལ་གུས་སེམས་མ་ཉམས་པ་དང་། བློ་སྦྱོང་ལ་སྤྲོ་དགའ་མ་ཉམས་པ་

དང་། བསླབ་པ་ལ་བག་ཡོད་མ་ཉམས་པ་གསུམ་གྱི་བློ་སྦྱོང་གོང་ནས་གོང་དུ་

འཕེལ་བར་རོ། །དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བླ་མར་དད་གུས་ལ་

རག་ལུས་པ། བླ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་བཞག་ལ། དུས་

ཐམས་ཅད་དུ་གྲུས་པ་མ་ཉམས་པར་བྱའོ། །གྲུས་སེམས་ཉམས་ན་ལྷག་ཆུ་ཆད་

བའི་རྫིང་བཞིན་དུ་འགྲོ། ཡུར་བ་འདོམ་གང་གི་བྱེད་པ་ལྷར། བླ་མའི་མན་

ངག་གཅིག་ལ་དད་གྲུས་ཉམས་ཀྱང་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆུ་མི་འབབ། དད་

གྲུས་ཉམས་པས་དམ་ཚིག་ཉམས་བྱ་བ་ཁོ་ན་མིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་

འཕྲོ་འཆད་པས་དམ་ཚིག་ཉམས་པ་དང་འདྲ། འདི་ལ་བཏུབ་ཚད་ཀྱིས་བགྱི་ཡིད་

ཀྱིས་མི་ཡོང་། བརྩེ་ཆུང་ལས་སླལ་ནས་བྱེད་པ་གཅིག་དགོས། བླ་མར་

མ་ཟད་སུ་དང་འགྲོགས་ཀྱང་གྲུས་པ་མ་ཉམས་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། སུ་དང་

འགྲོགས་ཀྱང་ངན་ཤེས་བྱ། །སྤྲང་པོའི་བུ་བཞིན་དམའ་ས་བཟུང་། །ཞེས་

བ་ལྟར་བསྒོམ་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ཡང་དད་གུས་བྱ་སླམ་པ་གཅིག་གིས་མི་ཡོང་།

དད་གུས་བྱས་པ་དང་། མ་བྱས་པ་ནི་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་པ་བསམས་ནས་གྲོགས་

མཐོ་དམན་མེད་པ་ཀུན་ལ་གུས་པར་བྱ། སུ་དང་ཡང་འགྲོགས་མི་ཤེས་ལག

སྡེ་མི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་གྲོགས་ལ་དད་གུས་མེད་པས་ལན་པ་ཡིན། ཐེག་ཆེན་གྱི་

ཆོས་ཐམས་ཅད་གྲོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པས་གུས་པ་གལ་

ཆེའོ། །བློ་སྦྱོང་ལ་སྤྱོད་དཀའ་མ་ཉམས་སྤྱོ་བ་ཉམས་ན་སྐྱེ་མི་སྲིད་པས་སྤྱོ་

སེམས་མ་ཉམས་པ་གཅིག་དགོས། པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་སྙིང་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་ས་བོན་དྲུང་པ་ཡིན་སྙམ་པ་བྱས་ནས་ཆོས་གང་དང་ཡང་མི་སློམས་པར་ཉམས་

སུ་སྤྱོད་དཀའ་དང་བྱས་ནས། ལེན་པའམ། །དེ་ཡང་སྤྱོ་བར་བྱ་སྙམ་པ་ཐན་ཁྲི་

@312 གཅིག་དང་འགྲོགས་ཀྱང་འདི་ལ་དད་གུས་བསྒོམས། མ་བསྒོམས་ན་ཆོས་ཡོང་

མི་སྲིད། ཙམ་གྱིས་མི་ཡོང་། ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས་འཇུག་པ་

གཅིག་དགོས། ད་ལྟ་དང་པོ་མི་འཛིན། བཟུང་ཡང་བརྟེད་དུ་འཇུག །མ་

བརྗེད་ཀྱང་སེམས་སྙིང་མི་འདོད་པ་འདི་ལ་སྒྲོ་བ་མེད་པས་ལན་པ་ཡིན་པས། དུས་

ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲོ་བས་འཇུག་པ་ཞིག་དགོས་གསུངས། བསླབ་པ་ལ་བག་ཡོད་མ་

ཉམས་པ་ནི། སྐྱབས་འགྲོ་ནས་བཟུང་སྡེ་བསྙེན་གནས། དགེ་ཚུལ། དགེ་སློང་།

སྨོན་འཇུག་དབང་གི་བར་རང་གི་གང་དང་གང་ཁས་བླངས་པའི་སྡོམ་ཁྲིམས་ལ་སྐད་

ཅིག་ཀྱང་གློད་པའི་སྐབས་མེད། ད་ལྟ་བསླབ་པ་གཞའ་མར་སོང་བ་ལ་ཆོས་བྱུངས་

ཀྱང་མི་སྐྱེ་བ་འདུག་པ་འདི་བག་ཡོད་ཉམས་ནས་གཞི་རྩ་ཆད་པ་ཡིན་པས། ཆོས་

གང་བྱས་ཀྱང་མི་ཡོང་། འདི་བཞའ་མ་མེད་པར་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྩར་ཕྱིན། དེ་

ནས་ཆང་གི་ཐེམ་བུ་སྐྱེ་རི་བྱུས་ནས་ཁྱིམ་པ་ཀུན་ངེད་ལ་བསྙོམ་ཆེན་བཟང་པོ་གཅིག་ཡོད་

ཟེར་ནས་ཡོག་ལྷ་ལ་བཀོད་དེ་དམྱལ་བར་སྐྱུར་བ་འདི་བག་ཡོད་དགོས། དེ་ལ་བརྟེན་

འཇིགས་བྱེད་པའི་གྲོགས་པོ་ཁོན་ཡང་གལ་ཆེ། དེ་ཙམ་གྱི་མི་གནོད་ཟེར་བ་དང་།

སྐྱ་ཁམས་ཆེ་བ་དང་། འདི་གླིང་སྙིང་མི་འདོད་པ་དང་འགྲོགས་ན་མི་ཉམས་མི་སྲིད།

གཙང་དུ་བཀའ་གདམས་པ་གཅིག་དང་མཆན་ཉིད་པ་གཅིག་འགྲོན་ཕྱིན་པས། མཆན་

ཉིད་པ་རྨེ་ཤོན་རྩེ་བ་ལ་བཀའ་གདམས་པ་དེ་དང་པོ་མི་མགུ། །ཕྱིས་ཁོ་རང་ཡང་

ང་ཁ་ཅིག་དང་སྐོམ་ན་ཟེར་ནས་ཁོ་བས་ཐུ་བར་སོང་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆ་གསུངས།

གསུམ་པ་ཕྱོགས་མེད་ཀུན་ཁྱབ་ཏུ་སྦྱང་བ་ནི། ཡུལ་ལ་ཕྱོགས་མེད་དག་ཏུ་སྦྱང་།

ཁྱབ་དང་གཏིང་འབྱོངས་ཀུན་ལ་གཅེས། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཕྱོགས་རེ་བས་མི་

འབྱོངས་པས་ཕྱོགས་མེད་དུ་སྦྱངས་ན་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། ང་འདྲེ་

ལ་བཟོད་སྟོབས་ཆེ། ཁོ་མི་ལ་བཟོད་སྟོབས་ཆེ། ང་སྟོང་པ་ཤས་ཆེ། ཁོ་སྙིང་

@313 རྗེ་ཤས་ཆེ་ཟེར་བ་ཀུན་ཕྱོགས་རེ་བ་ཡིན། འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་མེད་དང་། སོ་

སོ་སྐྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་རེ་བར་སོང་བས་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གང་

ཟག་གི་བྲེ་བྲག་གིས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་རྒྱུད་ཙམ་ན་ཡོང་ལ། འཁྱོར་ཙན་ངའི་གོང་ན་
མི་མེད། གོང་དཀར་གྱི་གོང་ན་ཁྲེ་མེད་སླམ་ནས་སྤྲ་བཀུག་བཀུག་ནས་ཞོར་བ་
གཞན་དུ་ཆ་བ་ཡོང་བ་ཡིན། ཁ་ཅིག་འཁྱོར་ཙན་བཏུབ་པ་ལ། རྒྱུད་ཙན་
ཁྲེད་རང་ཉམས་ལ་མ་བབས་པ་ཡིན། ང་གནས་སྐབས་འདི་ཙུག་འདུག་པ་ལ་
ཟེར་ན་སྡུག་མི་ཐེག་པ་ཡང་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་བསྙོད་ཙན་ཟེང་གིས་ཕུག་རོན་གྱི་
སྣར་ཤིང་བྱ་སུག་པ་བཞིན་འགྲོ་བ་དང་། སླད་ར་བཏང་ཙན་མི་བཟོད་པ་འདི་ལ་

དུག་གཅིག་བཏང་རྒྱུ་ལ་སླམ་པ་ཡོད། ཡང་ཁ་ཅིག་ཟས་ལ་བརྟུབ་ལ། གོས་
ལ་ཞེན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ནང་གི་ཆགས་པ་ཆུང་ལ་ཕྱིའི་ཆེ་བ་དང་། ཁ་ཅིག
དེ་ལས་བཟློག་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཡོན་ཏན་ཙམ་མེད་པ་ལ་ཁེངས་ནས་ཕྱིན་པར་རྩ་
བ་མཐོང་ནས་དེ་ལ་མི་བཟོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཡུལ་དུ་ཆོས་འཆོར། ཁ་ཅིག
བྲེས་སུ་ཆོས་འཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་སྡེ་པ། ཁ་ཅིག་གྲྭ་པ།
ཁ་ཅིག་སེར་སྣ། ཁ་ཅིག་ཕྲག་དོག །ཁ་ཅིག་ཞེ་སྡང་། ཁ་ཅིག་ནོར་ཕྱིར་
འཆི་ནུས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་ལ་བསྐལ་བར་བཤད་ཀྱང་འཛད་པ་མེད་གསུངས། ན་

ཆོས་ཉན་བཤད། ལྷ་སྒོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་འགྲོ་བ་

ཅིག་དགོས། དེའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་པོ་ཕྱོགས་མེད་ནས་

སྦྱོང་བ་ཅིག་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐའ་ཆོད་པར་

བྱའོ། །བླ་མའི་གདམས་ངག་ཡོད་ན་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པ་གང་ཆེ་བ་ལ་ཐེལ་པོར་

སྦྱོང་། ཅི་བྱས་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་སོང་ན་མ་ནོར། བདག་འཛིན་ཐུལ་

ན་ཁམས་གསུམ་སྲིད་པ་དགྲ་ཐུལ་ལོ། །ཐུབ་པ་ཡིན་དང་ཤ་སང་གང་ལ་གདད་

@314 པ་མེད་རྩེ་གང་ལས་མེད་གསུང་། དེ་ཡང་ཟས་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲིས་ཁྲིབ་པ་དང་། ཉ་མ་ལྷ་ཁང་དུ་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་གྱི་སྙིང་ཐག་པ་རུས་པའི་ཁོང་ནས་སྦྱོང་བ་གླང་ཐང་པ་དགེ་བ་དཀྱིལ་བར་བསྒོ་ངའམ། འཆད་ཀ་པ་ཕ་རོལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལེན་པ་ལ་དགའ་ཡལ་ལེ་གསུངས་པ་ལྟར་སྦྱོང་བའོ། །ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་བྱ་བ་སྙིང་སྐྱིད་བྱས་པ་དང་། ཚིག་དེ་ངོ་ཤེས་པས་མི་ཆོག །དོན་ནང་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཅིག་དགོས་གསུང་། གཉིས་པ་འབྱོངས་པའི་ཚད་ནི་གསུམ་སྟེ༔ ཚད་དངོས་དང་། དེའི་རྟགས་དང་། སྐྱང་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བྱུང་བའི་ཚད་ནི་ལོག་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ལས་དང་པོ་མོས་པ་སྤྱོད་

པའི་དུས་ཡིན་པས་མོས་པས་འབྱོངས་པའི་ཚད་ནི། །ཕྱིན་ནང་སྣོད་བཅུད་རང་བཞིན་

གྱི་རྗེན་ཆགས་ཞེན་བཏང་ནས་ལོག་རྩ་ན་ཡིན་ཏེ། ཞེན་པའི་ཟྭུག་ཧྲུ་དམ་གྱུར་ན། །

བཟང་ངོ་སློམ་ཡང་ནོར་བར་བཞེད། །ཅེས་དང་། འཁོར་བར་ཆགས་པའི་ཡིད་

དང་ལྡན་རྣམས་རྟག་ཏུ་འཁོར། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་ཆུབ་ཆགས་

མེད་གྱུར་ལ་རེག །ཅེས་གསུངས་པས་གང་ལ་ཡང་མ་ཞེན་པར་བསླབ་པ་གལ་ཆེ།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆགས་ཞེན་བཟློག་པའི་ཐབས་སུ་

གསུངས་པ་ཡིན། ཇོ་བོའི་ལམ་རིམ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞེན་པ་སྤོང་

བའི་རིམ་པར་གསུངས་པ་ཡིན། འཆི་བ་བསམ་པས་ཚེ་འདི་ལ་ཞེན་པ་བཟློག་པ་

ནས། བདག་མེད་གཉིས་བསྒོམ་པས་དངོས་པོ་དང་མཚན་མར་ཞེན་པ་བཟློག་པའི་

བར་རོ། །དེ་བས་ཉན་རང་གི་ཐར་པ་ཙམ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་། ཐམས་ཅད་བཏང་

བས་མྱ་ངན་འདས། །བདག་བློ་མྱ་ངན་འདས་པ་སྒྲུབ། །ཅེས་ཞེན་ཆགས་མེད་

པ་གཅིག་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡིན། ཆགས་ཞེན་མཐའ་དག་སྤྲངས་པ་སངས་

རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན། བསླབ་པ་གསུམ། ཚོགས་གཉིས། ཕ་རོལ་ཏུ་

@315 ཕྱིན་པ་དྲུག །ལམ་ལྔ་ས་བཅུ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞེན་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་

ཡིན། ཚེ་འདི་ལ་ཞེན་པའི་སློ་གཉིས་ཡོད་དེ། ལུས་དང་ལུས་ལས་གཞན་པའོ།།

དང་པོ་ལུས་ལ་ཆགས་པ་ནི། བདག་ལུས་གང་ལ་ཆགས་པ་ཡིས། །འཇིགས་

གནས་ཆུང་ལ་འཇིགས་སྐྱེ་བ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉེས་པ་མང་དུ་གསུངས་ལ།

ལུས་ལས་གཞན་ལ་ཆགས་པ་ནི། ཛས་ཡོ་བྱད་དང་གཉེན་འབྲེལ་ལ་སོགས་པ་ལ་

ཆགས་པ་སྟེ། ནོར་ལ་ཆགས་པས་གཡེངས་པར་གྱུར་རྣམས་ལ། །སྲིད་པའི་

སྡུག་བསྔལ་ལས་གྲོལ་སྐབས་མེད་དོ། །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཉེས་

པ་དྲན་པར་བྱས་ལ་ཞེན་པ་བཟློག །དེ་ནས་ཕྱི་མའི་ལུས་ལ་ཆགས་པ་ལ་ཡང་སློ་

གཉིས་ཡོད་དེ། ལུས་བྱེ་བྲག་ཅན་ལ་སྲིད་པ་ཕྱི་མར་ལུས་བཟང་པོ་ཅིག་ཐོབ་པར་

འདོད་པ་དང་། ཞི་ནས་ལུས་མེད་པར་ཞེས་ཅན་གཡང་དུ་ལྷུང་བ་སྙམ་བྱེད་ན་

ལུས་བྱེ་བྲག་མེད་པ་ལ་སྲིད་པ་འབྱུང་བའོ། །དེ་ཡང་དབུགས་འགྲོ་ཅན་གང་དུ་

སྐྱེ་བའི་ལུས་གཅིག་བྱུང་བ་སྙམ་བྱེད་པ་ལས་ཞེས་པ་འཕོ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག

བར་དོ་མི་འདོད་པ་ཡང་ཡོད། བར་དོ་འདད་པས་ཀྱང་དེར་ལས་བསོག་པར་མི་འདོད་

དང་པོ་བར་དོའི་ལུས་བླངས་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་འདོད་ལ། ཐེག་ཆེན་

པས་བར་དོར་ལས་བསོག་པར་འདོད། དེར་ཞུགས་ན་གནས་པའི་དགེ་སྡིག་གི་ལས་

མོ་བྲེད་ཅིང་སྤུར་མ་ཞི་ཙན་སྣང་བ་ལྦལ་ལེ་ཡོད་པར་འདོད། ཞུགས་ན་འདུག་པས་

དུས་ཙན་ཞི་སླམ་པའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ། ཞག་བདུན་ཕྲག་བདུན་དུ་བར་དོན་གནས།

ཞག་བདུན་བདུན་ནས་ལུས་མི་འདྲ་བ་རེ་ལེན་པར་འདོད། མའི་མངལ་དུ་འཇུག

པའི་དུས་ན་ཡང་སྣང་བ་བཟང་པོ་ལ་ཁང་བཟང་། ངན་པ་ལ་འཇིག་སྲིན་དུ་འདུག

པའི་སྣང་བ་འབྱུང་། བར་དོའི་ལུས་ཀྱང་ཁོ་རང་ནང་དང་ལྷའི་མིག་དག་པ་གཉིས་

ཀྱིས་མཐོང་། གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་གསུངས། དབང་པོ་ལྷ་ཀ་ཚང་། རྫིག

@316 པ་ལ་སོགས་པ་ལ་མ་ཐོགས། ཟས་སུ་དྲི་ཟ། མའི་མངལ་ལ་ཐོགས་ནས་དེའི་གཟུཏ་

དེ་ཉིད་ཀྱང་ཕོ་མོའི་གཟུགས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པས་མོ་ཡིན་ན་ཕ་ལ་ཆགས། མ་ལ་ཕྲག

དོགས་ཕོ་ཡིན་ན་དེ་ལས་བཟློག་པའོ། །ཞེས་པས་མཚམས་སྦྱར་ནས་ཕ་མའི་

ས་བོན་གྱི་རྒྱུས་གཏུམ་པ་བཞིན་སོང་ནས་དར་ཅིག་བརྒྱལ་ནས་འགྲོ། དེ་ནས་མིང་

གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གྲུ་འགྲུབ་བོ། །བར་དོ་མི་འདོད་པས་ཕྱི་མའི་ལུས་ལ་ཆགས་པས་
འཚམས་སྦྱོར་བར་འདོད་པ་ཡིན། གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་ན་སྐྱིང་ཁར་རང་གི་སྙིང་གི་ཕྱོགཏ་
གཅིག་ཏུ་མིང་གཞི་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་བས་འཚམས་སྦྱོར། སྤྱར་ནས་བར་དོའི་
སེམས་ཅན་ རྫོ་རྗེ་གདན་ལ་ཐོགས་པར་བཤད། འཁོར་བ་འགྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་
ཞེན་པས་བྱེད་པས་བར་དོར་ཡང་མ་ཞེན་པ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ཡང་འཆི་ཁར་མ་ཞེན་
པ་གཅིག་དགོས། དེ་ལ་ད་ལྟ་གང་ལ་ཡང་མ་ཞེན་པར་བློ་སྦྱོང་དགོས་གསུངས།

དེ་ལྟར་མ་ཞེན་པར་བསླབ་པས་སྡུགས་པ་ཀུན་ལ་བར་དོར་རིག་འཛིན་གྱི་གནས་སུ་ཕྱུག

རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ནས་ལུས་དེ་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གང་དུ་ཡང་མ་གཏོགས་

པའི་འཇའ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཏུ་ཁོ་རང་གི་སྣང་བ་ལ་འབྱུང་བར་འདོད་པའོ། །དེ་བས་

ན་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་ཐམས་ཅད་ལས་དང་ཆགས་པའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་ས་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཉོན་མོངས་པའི་དོད་སློང་རྫེས་བྱས། ལས་ཀྱི་དོད་

སྨོན་ལམ་གྱིས་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་འབྱོངས་

པའི་རྟགས་ནི། འབྱོངས་རྟགས་ཆེན་པོ་ལྔ་ལྡན་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ལྔོ་འདི་

ལྷ་བུ་འབྱོངས་ཅན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དང་ཉེས་པ་ཕྲན་ཚིགས་ལ་

འཇོམ་པས་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་དང་། གཞན་དང་འདོམ་ཐུག་བྱུང་བའི་ཚེ་

བཟོད་པ་རི་བཞིན་བརྟན་པས་དཀའ་ཐུབ་ཆེན་པོ་དང་། ལུས་ངག་གི་དགེ་སྦྱོར་ལ་

བལྟས་ན་རྟག་ཏུ་དད་པ་དང་རྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པས་དགེ་སྦྱོར་བ་ཆེན་པོ་དང་།

@317 བཀའ་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་དང་། རང་

གི་སེམས་འབྱོངས་པས་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཡོང་བའོ། །དེ་ཡང་བསླབ་

ལེགས་གཅིག་དགོས། ཁ་སང་དང་ན་ནང་ཡང་དེ་ལས་མེད་ཀྱི་མི་ཡོང་། སྤུ་ཐུན་

པས་ཕྱི་ཐུན། ཐུན་སྟོད་པས་ཐུན་སྨད་སྐྱིལ་ཆོལ་དགོས། དེ་ཡང་ཐོས་པ་དང་

དྲན་པས་ཀྱང་ཨེན་རེ་ཡོང་སྟེ། འབྲས་བུ་དེ་ཙམ་མི་འབྱུང་བས་འདི་ལ་དུས་ཅིག

ཏུ་རིག་དྲིལ་དུ་འབྱུང་བ་གཅིག་དགོས། དེ་ཡང་མ་འོངས་པ་ལ་རྟག་ཏུ་གོ་ཆ་བགོ་

བྱ་བ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་གྱི་སྡིག་སྡུག་རང་ལ་ལེན་པ་དང་རང་གི་དགེ་བདེ་གཞན་

ལ་གཏོང་བར་གོ་ཆ་གྱོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རང་བས་ཀྱང་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་གནོད་

པ་ཅི་བྱུང་བ་ན་ཕྱིས་འདོམ་ཐུག་ལ་སོགས་ཅི་བྱུང་ཡང་བཟོད་པར་བྱ་སྙམ་པ་དང་།

ཁས་བླངས་ཀྱི་སྡོམ་ཁྲིམས་དང་སྐད་ཅིག་དང་མ་བྲལ་བར་བྱ་སྙམ་པ་དང་། ངན་སློས། ཕྲག་དོག །སྐྱུར་འདེབས་ལ་སོགས་པ་ཅི་བྱུང་ཡང་བཟོད་པར་བྱ་སྙམ་དུ་གོ་བགོས་ནས་ཕྱིས་འདོམ་ཐུག་ལ་སོགས་ཅི་བྱུང་ཡང་འཕྲང་ཐུབ་པ་གཅིག་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་བས་ཀྱང་ཆོས་དང་འགལ་བའི་འཕྲང་བྱུང་ཚད་ལ་ཆོས་དང་མི་འགལ་བར་བྱ་སྙམ་དུ་གོ་ཆ་བགོན་པའོ། །གང་ལ་གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་བདེ་འབྲེལ་བ། །བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ཞེས་དང་། དགྲ་འམ་འོན་ཏེ་མཛའ

ཡང་རུང་། །ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་རྣམས་ལ། །དགེ་བཤེས་ཡིན་པར་སུས་

མཐོང་བ། །དེ་ནི་གང་ན་གནས་ཀྱང་བདེ། །ཞེས་དང་། ཁ་ཟེར་འཕར་

ཀ་གཏོང་བ་དང་། །སློད་ཅིང་ཕྲག་དོག་བྱེད་པ་རྣམས། །དཔའ་བོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཟེའུ་

དུ་བརྟག །ཅེས་པ་དང་། ཕན་བཏགས་ལན་དུ་གནོད་བྱས་ཀྱང་། །ཡང་

ལན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྒོམ། །འཛམ་བུ་གླིང་གི་སྐྱེས་མཆོག་ནི། །ཉེས་པའི་

ལན་ཡང་ལེགས་པའི་ལྡོན། །ཞེས་དང་། གང་དག་བདག་ལ་ཁ་ཟེར་རམ། །

@318 གཞན་དག་གནོད་པ་བྱེད་པའམ། །དེ་བཞིན་འཕྱར་ཀ་གཏོང་བའང་རུང་། །ཐམས་

ཅད་བྱང་ཆུབ་སྐལ་ལྡན་གྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་བློ་སྦྱོང་བའོ། །འདི་ཡོད་ན་

གཞན་གང་མེད་ཀྱང་འཚང་རྒྱ། ཆོ་མཇུག་འདི་རང་ལ་རྒྱུད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྲོ་བ་

ཡིན་གསུང་། དོན་བྱུང་བ་མེད་ཀྱང་ཚིག་འདི་དྲན་པས་དའི་མོད་ལ་ཞི་བར་འགྱུར་

བ་ཡིན། མྱུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་འདོད་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བསླབ། ཅེས་པའི་གདམ་རྒྱུད་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་འདི་ལ་

གསུང་པ་ཡིན་གསུངས། ཇོ་ཙམ་པའི་སྐྱེ་ཤི་མཐའ་མི་མངོན་པ་གཅིག་བྱས་པ་ལ་འདི་

ལྷ་བུའི་ཆོས་བསྒྲོམ། ཡེ་སྒྲོང་བ་ཡིན་སྙམ་དུ་བསམ། ཤར་བ་དང་འཛོམས་

པ་དང་བླ་མའི་ཐུགས་ལ་འདོགས་ན་བྱ། མིའི་རྗེས་སུ་བྱེད་ན་བྱ། དེ་དག་མེད་

ན་མི་བྱ་སྙམ་ན་ཆོས་བོར་ཟིན་པ་ཡིན་གསུངས། སྙིངས་པ་ཤེད་གྲོལ་བ་བྱུང་ཙན་

ཆོས་གཏོང་བ་ཆོས་བྱེད་པའི་དུས་ན་བྱིན་རླབས་མི་ཡོང་གསུངས། དེས་ན་ད་ནས་

བཟུང་ནས་ཚེ་འདི་བར་དེ་ཕྱི་མ་སངས་མ་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་འདི་དང་སྐད་ཅིག་ཀྱང་

མ་བྲལ་བ། འདི་སྟོན་པའི་དགེ་བཤེས་དང་མཇལ་བའི་སྨོན་ལམ་གདབ་གསུང་།

གསུམ་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་དཔང་པོ་ནི། དཔང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བཟུང་།།

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། མི་རྣམས་ན་རེ། ཆོས་འབྱུང་ནས་འདུག །བདག་འཛིན་

ཐུལ་ནས་བལ་རྒྱ་ནས་དྭངས་པ་བཞིན་དུ་འཛམ་གླིང་ལ་གྱིས་སོང་ནས་འདུག་ཟེར་བ་དང་།

དེ་སྐད་ཟེར་ཡང་རང་གི་ཤེས་པ་ལྷུས་དེའི་དུས་སུ་སྒྲུས་སེ་བར་སོང་། དེའི་དུས་

ན་ཡང་བདག་འཛིན་ཤར་སྙམ་པ་དང་། དེ་ལས་བཟློག་ནས་རང་གི་ནང་དུ་དམྱལ་

བར་སྐྱུ་བོ་རྩུགས་སུ་སོང་ཡང་འགྱོད་པ་མེད་སྙམ་པ་རང་གི་གཙོ་བོ་ཡིན། རང་

གི་དད་པ་དང་ཤེས་རབ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ལ་སོགས་པ་ནུས་པ་ཡོད་ཚད་ཀྱིས་ཡིངས་

པ་དང་། དབྱེ་བ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མེད་པར་རྒྱུན་མཐུད་ནས་སྙིང་ཁྲག་ཆུས་ཤལ་ནས་

@319 འབུངས་པས་ད་ནི་ད་ལྟ་རང་དུ་འཆི་ཡང་ང་ལ་སྐྱེས་གདོན་རྒྱུ་མེད་སེམས་པ་ཅག

དགོས། དེ་ཙམ་ནས་སྐྱབ་པའི་ཉམས་ལེན་ཚད་དུ་ལོངས་པ་ཡིན་པས། གཞན་

གྱིས་བདག་གི་ལེགས་པ་སྣ་རེ་མཐོང་བ་དང་ཕན་པ་སྣ་རེ་མཐོང་བ་ལ་མགུ་བ་ཡོང་བ་

ཡིན་པས་དེ་མི་གཙོ། དེ་བཞིན་དུ་ཞིད་པ་དང་བརླས་པ་བྱེད་པ་ཀུན་ཡང་གཞན་

བ་བགོ་བ་དང་། གནོད་པ་སེལ་བ་གཙོ། རང་གི་མཁས་པ་དང་ནུས་པ་ཡོང་

སླམ་པ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཡིན་སྲིད་པའོ། །དེ་ལ་སོཏ་པ་ཟད་པ་མེད་བ་ཅིག་ཡོད་

དེ༔ ཕྱིའི་གཙོ་བོ་ར་ཡོང་བ་ཡང་རང་གི་ནང་གི་བྱེད་པས་བྱུང་བ་ཡིན། ཕྱིའི་སྤྱོད་ཚུལ་

ལེགས་པའམ། ངག་ཏུ་སྨྲ་ལེགས་པས་ཀྱང་ཆོས་འབྱུང་བར་རྩི་བ་ཡོད་དེ།

བདག་འཛིན་སྦྱོང་ལོ་བྱས་ནས་ཀ་ཆ་འདྲ་བ་ཕད་ཕོད་བྱས་ནས་གཏོང་བའམ། གཞན་

གྱི་གྱོད་ལ་སོགས་པ་བྱུང་ཙ་ན་མད་མད་ལགས། ཁོ་བོས་ལན་ཟེར་ནས་ཁས་

བླངས་པས་ཆོས་བྱུང་འདུག་ཟེར་ཡོང་སྲིད་དེ། དེ་དཔང་པོ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན། རང་

གི་སེམས་ལ་གཅིག་དགོས། ཆོས་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཆོས་བྱུང་མ་བྱུང་

ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་ལྟ་བ་ཡིན། འདིའང་ལུས་ངག་ཇི་ལྟར་འདུག་ནའང་

འདུག །སེམས་ཁོན་ལ་ལྟ་བ་ཡིན། དེ་ལ་ཡང་བླ་མས་གདམས་ངག་མ་

ལུས་པར་གནང་བ་དང་། རང་ལ་ཡང་སྙིང་སྟོབས་ཡོད་པས་སྒོམ་པ་ཅིག་དགོས།

དེ་ཡང་མཐོན་དུ་མ་གྱུར་བར་དུ་སྒོམ་པ་ཅིག་དགོས། དེ་ཡང་ལྷ་དང་བླ་མ་ལ་

སྙིང་ནས་གསོལ་བ་གདབ། ཆོས་སྐྱོང་ལ་འཕྲིན་ལས་ཞུ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་འབད་ལ་

འདི་ཚད་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་སྦྱང་བའི་དགོས་པ་ནི། ཆོས་

ཀུན་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འདུ། །ཡོན་ཏན་གཞན་པས་ཁྱད་པར་འཕགས། །

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ཐར་པ་ཐོབ་པ་

ཡིན་ལ། དེ་ལ་བདག་འཛིན་ཐུལ་བ་ཅིག་དགོས། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་

@320 ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་འཛིན་འདུལ་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། བདག་འཛིན་མ་སྤངས་

པར་ཉན་རང་གི་ཐར་པ་ཡང་མི་ཡོང་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེ་ནས་

མཁས་པར་བློ་སྦྱོང་། བཙུན་པར་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ང་

ལས་མཁས་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ངའི་གྲོགས་སུ་སོང་ན་ནོར་ལ། བདག་འཛིན་

གྲི་གཉེན་པོར་སོང་ན་བློ་སྦྱོང་བའི་དགོས་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་མཐུན་

རྐྱེན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པས་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་གཞན་

ལ་རྐྱེན་གཞན་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་དང་། ཁམས་བཟང་དགོས་པ་དང་། ན་སོ་

གཞོན་དགོས་པ་དང་། དབེན་དགོས་པ་དང་། བླ་མའི་རྟར་བསྒོམ་དགོས་པ་

དང་། ན་ཚ་ལ་སོགས་མེད་པ་དགོས་པ་དང་། ཞིས་པའི་བྱུར་གཟུགས་དགོས་པ་

ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་ལ། འདི་ལ་གཉིས། ཐུན་མོང་གི་རྩུལ་ཁྲིམས་

དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དམ་ཚིག་གཉིས་མེད་ཁ་མེད་ཡིན།

དེ་གཉིས་མེད་ན་རྩ་བ་མེད་པ་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཡང་མི་སྲིད། དེ་གཉིས་ཡོད་ན་རྐྱེན་

གཞན་གང་ལ་ཡང་ལྟོས་མི་དགོས་པས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་

དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡོན་ཏན་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྐྱེན་གཞན་

ལ་མ་ལྟོས་པ་ལ་བྱེད་ན་རྐྱེན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་སླམ་ན་མི་མཐུན་སྙོམ་གྱི་གྲོང་

སུ་བསྒྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདི་རྐྱེན་ངན་ལམ་དུ་བསྒྱུར་བའི་སྐབས་སུ་བྱས་ན་

ཡང་བདེ། འདིར་ཡང་རྒྱུ་མཚན་དུ་སྦྱར་དུ་བཏུབ་པས་སྡུག་བསྔལ་ཉོན་མོངས་པ་

དྲག་པོ་དང་མ་འཇོམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་འདིའི་ཆ་རྐྱེན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། ཚེ་

འདི་ལ་བསྒོམ་གཞན་ཐམས་ཅད་བཞག །དེ་རིང་ནས་འདི་བསྒོམ་ང་ཡང་མོས་པ་

བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཁྱོད་ལ་ཡང་སྐྱོ་སྟེ་འོང་། འདི་མེད་ན་བསྒོམ་བཟང་ཟེར་བ་ཐམས་

ཅད་འདོམ་ཐུག་བྱུང་ཙ་ན། གཉེན་པོར་མ་གོའམ། འདི་བཞིན་དུ་དངོས་འགལ་

@321 དུ་མ་སོང་བར་བརྒྱུད་འགལ་དུ་མ་སོང་བ་ཞེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་དུ་མ་སོང་བར་

ཁེངས་གྲགས་སམ་ང་རྒྱལ་ཆེར་སོང་ནས་ཡོང་བར་སྣང་། འདི་རྒྱུད་ལ་ལན་ཅིག

དྲན་པའམ་བསྒོམ་ཙ་ན། ཉོན་མོངས་རིམ་གྱིས་བྱུང་བ་དེ་འཛམ་ལྷན་གྱིས་འགྲོ་

བར་སྣང་། དེས་ན་རང་རྒྱུད་ལ་མི་འདོད་པ་བྱུང་བ་དང་། བྱུང་གིས་དོགས་པ་

ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི་འདོད་པ་བྱུང་བ་དང་བྱུང་གིས་དོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལེན་

པའོ། །འདི་གོ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་ངང་གིས་གོ་བར་འོང་། འདི་མེད་ན་ལྷག་བ་མཐོ་

བ་དང་བསྒོམ་བཟང་ཐེར་བ་ཐམས་ཅད་ཡུས་ཀྱིས་རྒྱལ་ནས་འོང་། ཁྱད་པར་དུ་སྤྱིའི་

ཁྱུར་འཁྱུར་བ་ལ་འདི་མེད་ཁ་མེད་ཡིན། འདི་མིན་ཨེན་ཙམ་གྱིས་དགེ་རྩ་དྭང་ལ་

རྟུལ་ཕྱིད་གསུངས། དེ་ལྟར་ན་གང་གིས་བསྒོམ་གྱི་གྲོགས་སུ་བསྒྱུར་ན་ཐམས་ཅད་

ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་བསྒྱུར། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སྙིགས་མ་ལྔ་བོ་བདོ་བ། མི་

དགེ་བ་མཐའ་དག་ཚང་བ། ཚེ་ལ་ཡང་ཆོས་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་བྱ་ལོང་མེད་པ།

ལྟ་བ་ངན་པ་སྣ་ཚོགས་པས་གཟིངས་པའི་དུས་འདིར་གཏོང་ལེན་གཉིས་ལ་སྦྱངས་ཏེ།

ཅི་བྱེད་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་བསྒྱུར་རོ། །དེ་དག་གིས་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་བསྟན་

པ་ཡིན་ནོ། །ད་ནི་ཚིག་ལྷུག་པ་རང་གི་སེམས་ལ་གྲོས་གདབ་པ་སྟོན་པ། ཡུས་མི་

བསྒོམ། ཞེས་པ་ནི། ཕ་རོལ་ལ་བདག་གིས་དྲིན་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་།

རང་མཁས་པ་དང་བཙུན་པ་དང་བསྒོམ་བཟང་བ་དང་། མི་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་

མཚན་གང་གི་ཕྱོགས་ནས་ཀྱང་ཡུས་ཀྱི་རྫམ་པ་དང་། རེ་ཆེ་བར་མི་བྱ། ཁྱད་

པར་དུ་ཕུག་ན་སྒོམ་པར་གསོལ་བ་ཀུན་ཡང་ཡུས་ཆེ་བར་ཡོང་བས། འདི་མེད་པ་

གཅིག་གལ་ཆེ། གཞན་དོན་བྱས་པས་ཡུས་ཆེ་ན་ཡང་། གཞན་གྱིས་མ་བཙོས།

རང་གི་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་པས་ཡུས་ཆེས་གང་ན་ཡང་མེད། རྒྱུ་སྦྱངས་ན། བདུ་

བ་དང་། སྐྱུ་བསྒྱུངས་འཆིར་མ་བཀྲུབ་ཅེས་དུ་ཞིང་གྲོགས་པོ་ལ་ཡུས་གསོལ་བ་

@322 ཕྲུ་བུ་ཕམ་བླམ་ལ་སོཏ་པ་སུ་ལ་ཡང་མི་བྱ། དེ་བསྒོམ་ན་ཅི་ནས་ཀྱང་ཞཏ་ངན་ཡོང་

བས། ཤཏ་ངན་མ་གྲོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། མི་སྐྲ་ཐ་མལ་པ་ཡིན་ཀྱང་ཤགས་ངན་སྣ་ཚོགས་

ཡོང་བ། དེ་ལ་མིས་ཀྱང་འཕྱ། རང་ཡང་མ་བཏུབ་ན་ཚོས་བྱེད་པའི་གང་ཟག་གིས་

ཤཏ་ངན་སྣ་ཚོཏ་བྱེད་ན་ཚོས་པར་མི་བཏུབ། ཁྱད་པར་དུ་བློ་སྦྱོང་བའི་གང་ཟག་གིས་

ཁྲེད་ཅེས་ཤགས་ངན་བྱེད་ན་ཚོས་པར་མི་བཏུབ། ཁྱད་པར་དུ་བློ་སྦྱོང་བའི་གང་ཟག

གིས་ཁྲེད་ཅེས་ཤགས་ངན་བྱེད་ན་གཏོང་ལེན་དང་འགལ་བས་མི་བྱ། རང་གིས་མ་ཉེས་

པ་དང་གཞན་གྱིས་ཉེས་པ་ཆ་ཤགས་ངན་གྱི་རྗེས་སུ་རང་གི་ཉོན་མོངས་འབྲང་ནས་གཞན་

གྱི་འཚང་རྡུས་པའི་གཏིང་ནས་འབྱུ་བའི་བཟོད་བུ་མཆུ་རིངས་མི་བྱ། རང་ཅག་ཡུལ་

ཡུལ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་ཅི་སྐྱེ་རིང་རིང་ཤགས་ངན་མི་རྒོད་པ་གཅིག་གལ་ཆེ། དེ་ལྟར་

མི་རྒོད་པ་ལ་འདི་དགོས་པས། ཀོ་ལོང་མ་སྒོམ། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདི་

ཀུན་བཏགས་པ་ཡིན་པས་གྲོས་བྱར་བཏུབ། གཞན་ཤུགས་ཀྱིས་རང་དབང་མེད་

པར་ཡང་ཡོང་བ་ཡིན། ལན་ཅིག་མ་བསྡམས་ན་ཇི་སྒོམ་དུ་ཆད། སྒོམ་ན་སྒོམ་

སྙིང་ཇེ་འདོད་དུ་ཆ། ད་ལྟ་སྤྱིར་མེད་ན་ཟན་མི་ལེན། ཨེན་ཙམ་རེའི་ཉེས་ལེགས་

ལ་བསྡམས་ནས་ཁོ་བོའི་ཇ་སྤུ་གྱི་དོད། དེ་རང་གི་བཀའ་མཆིད་དེ་ལ་གྱིས་ཟེར་

བ་ལྟར་མི་བྱ། རང་ལ་གནོད་པ་མང་། སྤྱར་དམའ་ཕབ་པ་དང་། ཚིག

ངན་བསྙུན་པ་ལ་སོགས་པ་ཅི་བྱས་ཀྱང་རང་ལ་གྲོད་གདའ། ཚིག་ངན་གྱི་ལན་ལ་

སོགས་པ་མི་བྱ་ཞིང་། སེམས་ཀྱི་ཀོ་ལོང་མི་སྐྱམ། ད་ལྟ་ཆོས་གཉེན་པོར་

མ་སོང་བས་བཟོད་སྟོབས་ཤུ་བས་ཆུང་། །ཀོ་ལོང་ཙང་བཙན་པས་དམ་པར་

འདུག་སྟེ། ཆོས་བྱས་པས་གོ་མི་ཆོད་པས་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་འགྲོ་བར་

བྱ༵། རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་མཐོ་མཐོ་རླུང་། དམའ་དམའ་ཆུ་ལ་བསྒྱུར་གསུངས་

པ་ལྟ་བུ་གཅིག་དགོས། འདི་མེད་ན་རྩ་བ་མེད་པས་བློ་སྦྱོང་ཡོང་མི་སྲིད། དུས་

@323 ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་སྒོ་ནས་ཁྲིམས་སེ་བརྩིག་དགོས། འདི་བྱུང་ན་ཆོས་ཀྱི་སྲོག་རྩ་

ཡིན་པས་བློ་སྦྱོང་གཞན་རྣམས་དང་གི་ངང་གིས་ཡོང་། འདི་མེད་ན་ཤགས་ངན་རྒོད་

པ་ཡང་མི་སྲིད། སྲུ་དང་འགྲོགས་ཀྱང་མི་བདེ་བས་ཀོ་ལོང་སྦོམ་པས་ལེན་པས་སོ་

ལེགས་ཉེས་ཅི་བྱུང་ཡང་རང་གི་ནང་དུ་མེད་ནས་སྡོད་པ་ཅིག་དགོས། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་

ནག་པོའི་ཆོས་བཞི། སེམས་ཅན་བླུས་སྤྱོང་། སྐྱབས་ཀྱི་དམ་ཚིག །དགེ་སྦྱོང་དུ་

བྱེད་པའི་ཆོས་བཞི་པོ་རྩ་བ་ནས་གཅོད། དཔོན་སློབ་དམ་ཚིག་ཉམས་སུ་འདེིས་འཇུག།

བཟའ་མི་ནང་འདིས་མི་མཐུན་དུ་འཛུག །བྲང་ཟླ་མི་རྐྱེད་དུ་འདིས་འཛུག་པས་

འདི་དང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་གཅིག་དགོས་པས། ཛ་སྤུན་མཐོ་

དམན་དང་འདུག་ས་ལེགས་ཉེས་ལ་ཀོ་ལོང་མི་སྣུམ། ཡང་ཀོ་ལོང་ལ་སྒོམ་པ་རེ་

ཡོད་པ་མིན། རྣ་སྒྲིང་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་གནོད་པ་ཅིག་བྱུང་ན་ཀོ་ལོང་བསྒོམས།

བསྣུམ་ཡང་དགོས་གསུངས། དེའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཁྲིམ་པ་དང་ཐུན་མོང་པས་

སོ་ནམ་བཞི་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཆང་སྲོག་ལ་བབས་ཀྱང་མི་འཐུང་བ་

དང་། ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་ག་མི་སྤྱོང་བ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ལ་འགལ་

ན་ཀོ་ལོང་སྨྲོམ་པ་ཅིག་དགོས། དེ་ལ་འདི་ཡང་དགོས་པས་འོར་ཆེན་མ་འདོད།

ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། རང་གི་གཞན་ལ་ཕན་པ་བྱས་པ་ལ་ལན་བྱེད་པ་བྱུང་ན་ཕྱུ་བྱེད་བཟང་།

ཁྱོད་ལྟར་བྱེད་པ་མི་ཡོང་བར་གདའ་ཟེར། ལན་བྱེད་པ་མ་བྱུང་ན་ངས་དཀའ་སློ་

སྐྱིད་སྡུག་དེ་ཙམ་བྱས་ཀྱང་འོར་ཆེན་ཙམ་ཡང་ཁ་ནས་མི་ཐོན་པ་འདུག །མི་ལ་

བྱས་མ་བྱས་མེད་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་བསམ་དུ་མི་རུང་། དེ་ཡང་ངོ་མི་ཧྲག་པས་མི་

ཡོང་བས་ཡུད་ཙམ་པ་མི་བྱ། ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། རེས་ཅི་བྱེད། རེས་ཅི་

བྱེད་ཀྱི་མི་ཡོང་། ཁ་ཅིག་བྱེད་བྱེད་འདྲ་བྱས་ནས། ཡང་སྲུན་སྲུན་ལྟར་འདོར་

བ་དང་། མི་དང་འགྲོགས་པ་ན་ཡང་མཛའ་བ་དང་འཐབ་པ་ལ་ཚོགས་མེད་པ་མི་

@324 བྱ་ཏེ། གཞུང་བཟང་པོའི་རྒྱུད་ལྟར་དུ་སྐྱོ་བསུན་མེད་པར་ཐང་ངེ་སྙིང་ངེ་ཉམས་སུ་ལེན་

པར་བྱེད་པའོ། །ཡང་དུས་ལ་བབ་ན་ངན་ལན་བྱེད་པ་མི་རུང་བས། འཕྲང་མ་

སྐྱུག་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། སྔོན་པ་དར་ལ་འབར་ན་བས་རིམ་གྲོ་ལྟོ་བྲག་པ་ཡོའི་ཁྲལ་

བསྐྱུས་ནས་བྱེད་པར་གླེང་བ་ན། དར་མ་རིན་ཆེན་ཤེད་ཞག་གཅིག་འདི་ངའི་ཁ་དོག

ཏུ་མི་འདུ་བ་གཅིག་བྱུང་བ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། འཕན་ཡུལ་བ་གཅིག་གི་གཉལ་

དུ་གནས་ཅིག་ཏུ་སྨྱུར་ཕྱིན་པས་བཙུན་པ་ཅིག་གི་སྒྲོ་དབར་དུ་བརྗིར་ཕྱིས་འཕན་ཡུལ་
དུ་མ་པར་ཡོང་ཚན་བཙུན་པ་དེ་བྱུང་བས། མི་དེས་སྦྱར་སྒྲོ་དབར་བརྗིར་བ་ཞེ་ལ་
བཞག་ནས། འོ་ཅག་ངོ་ཤེས་པ་ཡོད་བྱས་པས་བཙུན་པ་དེ་འོད་ཟེར་བས་གནས་
འདིར་སྒྲོ་དབར་དུ་བརྗིར་བ་ངོ་ཤེས་བྱས་ནས་རྨ་ཕབ་པ་དེ་ལྷ་བུ་ལ་འཕྲང་སྐྱུག་ཟེར་བ་
ཡིན། སེམས་བསྐྱེད་བྱས་པ་དང་། བློ་སྦྱོང་བསྒོམ་པས་འདི་བསམ་པའི་
སྐབས་མེད། འདི་ཡོད་རིང་ལ་དེ་གཉི་ཡོད་མི་སྲིད་པས་ཡང་རང་ལ་གཞན་
གྱི་ངན་བྱས་པས་ང་ལན་མ་གྲུབ་པ་ཞེ་ལ་བཅངས་ནས་གྲུབ་ཚན་བྱེད་པ་སྟེ། ཡང་རང་

གི་ཉེས་པ་གཞན་ལ་བརྒྱལ་དུ་མི་རུང་བ་ནི། མཛོ་ཁལ་གླང་ལ་མ་བློ། ཞེས་བྱ་

བ་སྟེ། མི་འདོད་པ་རང་ལ་འབྱུང་གིས་དོགས་ནས་གཞན་ལ་བློ་བློ་བྱེད་པ་དེས་བློ་

སྦྱོང་ཡོང་མི་སྲིད། སོ་སོའི་སྐྱོ་བོ་ལས་མི་ཡོང་བྱ་བ་མིན་ཏེ། གཉེན་པོས་སྲུན་

འབྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། འཆད་ཀ་བ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲྭ་ས་ན་བཞུགས་པའི་ཚེ་གྲོགས་པོ་སྟོན་

པ་ཟླ་གྲགས་བྱ་བས། གནས་པོའི་ཁང་པའི་སྟེང་དུ་མལ་བཅས་པས་སྐར་ཁུངས་ནས་

རྡོ་ཤོར་བ། འོག་ན་དཀར་ཡོལ་གྱི་གོང་རྩེ་ཡོད་པའི་སྟེང་དུ་ལྷུང་ནས་རྣམས་ཀྱིས་

སོང་བ་གསུང་། གཞན་ཞིག་ལ་བཙུགས་ནས་མ་ལེགས་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཐུག་གསང་།

དེ་ན་སྨོད་བཅག་པ་དང་ཚིགས་བཅས་བྱས་པ་གཞན་ལ་མ་བསྒྱུར། ལས་ཀ་ལ་སོགས་

པ་གཞན་ལ་མི་བྱེད། །ཡང་འདོད་ཡོས་ཅི་ཐོབ་བྱེད་པའི་འགྲོགས་ཀྱི་རྩེ་ལ་མི་བཏྟ་

@325 ཅེས་བྱ་བ་ནི། འདོད་པ་སྐྱི་སོ་ན་འདུག་པ་མ་རྩེ་རྟོགས་པ་འདི་ངན་པ་ཁོན་ལ་ཡོད་

པའི་ངེས་པ་མེད། བཟང་པོ་དྲན་ཤེས་ཆེ་རི་བ་ཀུན་ལ་སླར་འབྱུང་ཉེ། འདི་དགེ་

བཤེས་གྲོ་ལུང་པ་བསླེས་པོ་བྱེད་ཙན། གང་འདོད་པ་དང་ལེགས་པ་གཡོར་རྩང་

དང་ཕན་ཡུལ་བ་ལ་བྱིན། གང་ན་མ་བཏུབ་པ་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཁོང་དག་གི་བྱས་

པ་བཞིན་དུ་དགོས། དེ་ལྟ་རྒྱན་པས་དཀྱུག་བྱས་ཀྱང་གཞོན་པས་འབྱུག་ཏུ་ཡོང་།

དེ་ཕྱིར་ཐབས་ནི་མེད་ཡང་། གཞུང་བཟང་པོ་ལ་མ་བརྟེན། ཞེས་བྱ་བ་ནི།

རང་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་ལ་འདི་བཞིན་དུ་བྱས་ཞེས་འཁོན་དུ་བྱས་པ་དང་། གཞན་

ལ་གྲོས་ལ་སོགས་པའི་ཕན་པ་བསྟེན་པ་ལ་ཉན་དུ་མ་འདོད་ན། ཕྱིས་ངས་དེ་ཙན་

བྱ་སྙེ་མ་བཏུབ་པ། དནི་ཅི་དགའ་བ་གྱིས་ཞེས་ལྷུན་དུ་འཆང་བ་མི་བྱ། ད་ལྟ་

ཉོན་མོངས་པ་བྱུང་དུ་མ་ཚོར་བ་དེ་གཉེན་པོ་མ་བསྟེན་པས་ཡིན། གཉེན་པོ་བསྟེན་

ན་ཚུའི་གཉེར་མ་ཙམ་ཡོད་པས་འབུར་འཇོམས་བྱེད་དགོས་གསུང་། ཡང་གནད་

ལ་མི་དབབ། ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཁྱོད་ཕ་ནས་ངན་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། རབ་ཏུ་

བྱུང་བ་ཀུན་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་མཁན་སློབ་ལ་སྟོམ་པ་མེད་ཅེས་དང་། ཁྱོད་རང་ལ་སྡོམ་པ་

མེད་ཅེས་པའམ། གཞན་གྱི་མི་བསད་པ་གཞན་ལ་རྒྱུས་མེད་པ་ལ་ཁྲིམ་དུ་སྒྲོག་པ་ལྟ་

བུ་དེ། འདི་དུག་མ་བླུད། མཚོན་མ་བཏབ་པ་ཡིན་ཡང་བློ་སྦྱོང་འདིའི་ངོས་

ནས་འདི་ལས་སྡིག་ཆེ་བ་མེད། ཁོ་བསད་པ་བས་ཀྱང་ཐུ་བ་ཡིན། སྟོན་རྒྱ་

སྟོན་བྱིས་པ་ཙན་གཞན་གྱི་ཧ་དགོགས་ནས་བྲག་ལ་འཕྱོངས་ནས་བསད་པས། ཕ་

མས་བརྡུངས་པས་མའི་ང་རྡོང་ང་ལ་རྡོ་རྒྱབ། དར་ཁྲིམ་དུ་མ་བཙུད་པ་ལ་ཁོས་

ཁྲིད་རང་གི་ཡོན་བདག་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་གི་འབྲི་རྐུས་ནས་གསོད་པ་ཟེར་ཞིང་འོ་དོད་

བོས་ནས་ཧ་སྐྱིན་དང་། འབྲི་སྐྱིན་དང་། བབ་པ་ལྷ་བུ་འདི་ལས་སྡིག་ཆེ་བ་

མེད་གསུངས། ཡང་གོ་ལོག་མི་བྱ། ཅེས་བྱ་བ་ནི་གོ་ལོག་དྲུ་སྟེ། འདུན་པ་

@326 དང་། རྫེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། རོ་མྱང་བ་དང་། གཉེར་སེམས་དང་།

སྙིང་རྗེ་དང་། བཟོད་པ་གོ་ལོག་གོ །དེ་ལ་འདུན་པ་གོ་ལོག་ནི། ཆོས་

སྒོར་ཞུགས་ནས་ཆོས་ལ་འདུན་པ་མི་བྱེད་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ལ་འདུན་པའོ། །

རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་གོ་ལོག་པ་ནི། ཆོས་བཤད་མ་བྱེད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་མི་

བྱེད་པར་རང་གནག་པ་ལ་མ་ལེགས་པ་བྱུང་བ་ལ་ཡི་རང་བསམ། སྡིག་བྱེད་པ་

དེ་ཁོ་ལ་བབ། ཁེས་མ་ལན་བྱེད་དགོས་པར་ཡོད་ཟེར་བ་དང་། རྒྱ་བྱང་རྟོར་

བབས་པ་ལ་གཡོར་དར་མ་ལེགས་ཤེད། ངན་པ་ཡང་དག་པ་སླེང་ཆིམ། སྐྱ་

ཞལ་གྱི་སོང་ངམ་ཟེར་བ་ལྷ་བུ་སྒོམ་དུ་མི་རུང་། ར་མྱུང་བ་གོ་ལོག་ནི། སྟར་

བཤད་མ་བྱུང་བའམ། རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བྱུང་བའམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའི་སྨྲོད་པ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བ་ལ་རོ་མི་མྱང་བར། སྟོར་དགྲ་བཅུལ་བ་དང་། འདོད་པ་སྤྱད་པ་ཡིད་ལ་དྲན་ཞིང་རོ་མྱང་བར་བྱེད། དེས་ཁམས་སོས་གཉིད་སངས་འགྲོན་དམྱལ་བར་འགྲོ་བར་ཞེས་པར་བྱ། གཉེར་སེམས་གོ་ལོག་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གཉེར་སེམས་བྱ་བ། ནམ་མཁའི་མཐས་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་མ་བྱས་པ་མེད། དེ་ཡང་དྲིན་ཅན་གྱི་མ་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་དམྱལ་བར་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་དོགས་དང་། འཁོར་བར་གནས་པ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། བདེ་བའི་མཆོག་སངས་རྒྱས་ལ་འགོད་པ་ཡིན། རང་གི་ཁ་

འོག་ཏུ་འདུ་བ་རྣམས་ཆོས་ལ་སྦྱོར་བའི་གཉེར་སེམས་མི་བྱེད་པར་ནོར་བསོག་པ་དང་།

གཉེན་སྐྱོང་བ་དང་། ཚེ་འདིའི་བྱ་བྱེད་ལ་སྦྱོར་བ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་

ལ་འགོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གཉེར་སེམས་ཡིན་པ་ལ། སེམས་ཅན་བདེ་བ་ལ་

ཕྲག་དོག་པ་དང་། རང་དང་མཉམ་པོ་གོང་དུ་ཤོར་གྱིས་དོགས་པ་ལ་བློ་སྦྱོང་

ཡོང་མི་སྲིད་གསུངས། སྙིང་རྗེ་གོ་ལོག་ནི། སྡུག་བསྔལ་དང་སྡུག་བསྔལ་

@327 གྱི་རྒྱུ་ལ་གནས་པ་ལ་སྙིང་རྗེ་མི་བསྒོམ་པར་ཆོས་བྱེད་པའི་དཀའ་སྤྱོད་ལ་སྙིང་རྗེ་

བསྒོམ་པའོ། །བཟོད་པ་ག་ལོག་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དཀའ་སྤྱོད་ཅུང་ཟད་

ཀྱང་མི་ནུས་པར་འདོད་པའི་ཆེད་དུ་ཆོོང་། སོ་ནམ་དང་། དགྲ་འདུལ། གཉེན་

སྐྱོང་གི་དཀའ་བ་དུ་མ་ནུས་པའོ། །ཡང་ལྷ་བདུད་དུ་མི་དབབ། ཅེས་བྱ་བ་ནི།

འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་མ་མགུ་ན་གནོད་པ་བྱེད་པ་དེ། ལྷ་བདུད་དུ་སོང་བ་ཡིན།

དེ་བཞིན་དུ་བློ་སྦྱོང་གིས་ང་རྒྱལ་གཞན་ལ་བརྙས་པ་བྱེད་པ་སྟེ། ང་མིན་པས་བདེན་

པས་གཞི་མི་ཤེས། བློ་སྦྱོང་མིན་པས་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྐུན་

མ་ནགས་ལ་བཏང་ནས་རྗེས་བྲག་ལ་གཙོད་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་སྤང་ལ། སླན་ནད་

ཐོག་ཏུ་བཏང་ཞིང་། ཞིང་བདག་འཛིན་ལ་རྨ་ཕེབས་པར་བྱས་ལ་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་

བྲན་གྱི་ཐ་མ་བཞིན་གནས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ནམ་དགོས་ཆ་མེད་པས། ཡོངས་

ཐུབ་པར་བྱ། ཅེས་བྱ་བ་ནི། དཔེར་ན་རྟ་ལ་བྱང་ཆེ་བ་ཀུན་གྱི་མ་ཡིངས་ན།

མི་བདེ་བའི་སར་ཡང་མི་སྐྱུར་ལ། ཡིངས་ན་ཐང་བདེ་བ་ལས་ཡང་གློ་བུར་དུ་རྟ་

འགྲོགས་ན་རྗེབ་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་གཉེན་པོ་བརྟན་ན་རྐྱེན་ངན་ཆེན་པོས་ཀྱང་བློ་

སྒྲོང་མི་ནུམས་ཀྱང་གཉེན་པོ་བསྟེན་རྒྱུ་མེད་པའི་དུས་སུ་རྐྱེན་ཅུང་ཟད་ཀྱིས་ཆོས་འཆོར་

བས་རྟག་ཏུ་མ་ཡིངས་པར་སྒྲོང་བ་གཅིག་དགོས་ཏེ། བདག་གིས་དེ་རིང་བདག

འཛིན་གྲུབ་བ་ལམ་ཡིངས་པར་དྲན་པར་བྱ། ཉོན་མོངས་པར་མ་ཤོར་བར་བྱ་སྒོམ་

དུ་འཕེན་པ་གཏོང་། དེ་ནས་ལྷན་ཅིག་རྗེས་སུ་གཙོད་པས་ཉེས་པས་གོས་སམ་མ་

གོས་སྒོམ་དུ་རྟོགས་ཏེ། དུས་[DE LTAR RTOGS NAS MA SHOR BAR

BYED, RTAG TU

YENGS PA MED PA GCIG]་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྲིས་སེ་བ་བརྩིག་དགོས། འདི་དང་བྲལ་

དགོས་ན་མི་ནག་པོ་ཕལ་བ་ལས་མི་ཡོང་། ཡིངས་མེད་དུ་སྒོམ་པའོ། །ཡང་

རེས་འཛོག་མི་བྱ། ཅེས་བྱ་བ་ནི། རེས་བློ་སྦྱོང་སྒོམ་རེས་བློ་མ་ཁེལ་བར་

@328 གན་འདྲ་ཆོལ། མཚན་ཉིད་པ་ལ་ལ་དག་སྡེ་སྣོད་དུ་མ་ཞིབ་ཀྱང་འཆི་བ་དྲན་ན་

འདིས་གོ་མི་ཆོད་སླམ་ནས་སྡུགས་པ་ཆུང་མ་ཅན་རའི་གམ་དུ་འགྲོ་བ་ཡང་ཡོད།

དེ་བཞིན་དུ་ཁ་ཅིག་འདྲིས་གསོད་ཀྱི་དོགས་པས་དྲག་སྤྲ་ཁོ་ན་ཟློས། རེས་འགའ་ཆོ་

འདིའི་ཆེ་ཐབས་སྒྲུབ། རེས་འགའ་ཕྱི་མའི་དོན་བྱེད་པ་དེ། ཞོན་པ་གཉིས་

ལ་བཞོན་ན་བར་དུ་ལྷུང་། ཁ་ཅིག་ནི་སྒོམ་པས་སྙིང་པོ་བགྲང་མ་དགོས་ཟེར་བ་དང་།

ལྷུང་བ་བཤགས་མི་དགོས། ལྷུང་བས་ལུས་ལ་གནོད་དམ་བསམས་ལ་གནོད་ཟེར་

བ་དང་། དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་བྱས་ནའམ། མིས་མཐོང་དུ་ར་བའམ།

མཐོང་ན་དགའ་བ་བྱུང་བས་ས་གཏོར་བ་ཡོད་དེ། དེ་ཐམས་ཅད་ནོར་ཟེར་བར་

གདའ།དོན་འདིར་ཇི་ལྟར་བྱེད་ན། ལྟ་བའི་ཤན་སྦྱོད་པ་ལ་མ་ཕོག་པར་ལུས་

ངག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ། འདུལ་བ་ལས་ཇི་ལྟར་བཅས་

པ༑ ཛོ་བོ། སྡོན་པ། པོ་ཏི་བ་གསུམ་གྱི་གདམས་ངག་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་

བ་རྣམས་གྲ་མཆགས། ཟུར་མ་ཉམས་པར་སྲུབས་ལ་བསམ་པ་འདི་འབའ་ཞིག

སྦྱོང་བའོ། །ཡང་སྦྱོད་པའི་ཤན་ལྟ་བ་ལ་ཕོག་ནས་རྣམ་རྟོག་གི་མདུད་པས་བཅངས་

པ་ཡོད། ཡང་ཁ་ཅིག་སྡུགས་ལ་བརྟེན་ནས་འདུལ་བ་ཕྱི། འདུལ་བ་ལ་བརྟེན་
ནས་སྡུགས་ཕྱི། ཆོས་ཐམས་ཅད་གྲུ་བཞིར་ཁྱེར་ཤེས་པ་ངའི་བླ་མ་རྒྱ་གར་བ་ལས་
མ་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་གསང་ཕུ་བ་གསུང་སྐད། འདི་ལ་གོ་བས་མཐའ་ཆོད་པ་དང་།
བྱེད་ངོ་ཤེས་པ་ཅིག་མ་བྱུང་ན་ཁ་ཅིག་གི་ཇི་སྐད་བྱས་པས་ཇི་ཙུག་ཡིན་ནམ་སྙམ་པ་
ཡོང་བས་དེ་ཙུག་མ་གོ་བར་སློ་འདོགས་ཐད་ཀྱི་ཆོད་པར་བྱས་ལ། ཉམས་སུ་
ཟུང་འཇུག་ཏུ་བླང་བར་བྱའོ། །ཟས་གོས་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་
འདིས་བྱ། འཆི་བའི་ཚེ་ཡང་གཞན་གྱི་སྐྱེ་ཤིའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་

སྨིན་པར་གྱུར་ཅིག་པར་བློ་སྦྱོང་། འཇོམ་མ་འཇོམས་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་
@329 པ་ཐམས་ཅད་སྤྱངས་ལ། འདི་ཁོན་ཉམས་སུ་བླང་ངོ། །ཡང་གཏོ་ལོག་མི་
བྱ༔ ཅེས་པ་ནི། ནད་པ་ཀུན་ཞི་ཡིས་དོགས་ནས་གླུད་གཏོར། གཏོ་བྱེད་
པ་དེ་མི་འཆིར་རེ་ནས་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ན།
གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བླངས་པས་རང་ལ་བདེ་བ་ཡོང་དུ་རེ་བ་དང་། རང་གི་བདེ་
བ་སེམས་ཅན་ལ་བཏང་བས་མང་པོ་རེ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཤ་བོ་བ་ནི་རང་ཆོས་པར་

སྟོན་པས་ཆོས་བྱེད་བཟང་པོ་ཀུན་ཇ་སྨུན་གྱི་སེན་བག་རི་བཏང་ནས་ངེད་ཅག་གྲོགས་པོ་

ཡིན་ཟེར་བ་དང་། གནས་གཞི་ཁ་དྲག་པོ་ལ་འཇུ་བ་དང་། ལྐོག་ཏུ་ཡོན་

བ་ག་རི་ལ་བུན་སྐྱིད་འཚོལ་བ་དང་། ཨ་ཏི་ཐུམ་ཐུམ་བག་རི་བཟློ་བར་བཞི་པོ་

དེའི་གསེབ་ནས་ཆོས་པའི་ཡང་རྩེ་རི་བ་སྟེ། བ་སྟོར་རི་དང་ཆུས་ཁྱིར་རོ་ལྷ་བུ་ལ་

གཅིག་ཡོང་ཅེས་འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ཇི་ཙམ་དུ་གལ་ཆེ་བ་

དང་། དེའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དཔྱད་ནས་གནད་ཀྱིས་ཕུལ་ཏེ་བསྒོམ་པ་ཅིག

དགོས། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གནུབས་ད་ལང་སྒྲ་འཇོམ་པས་ངན་པ་ཡང་དག་པ་འདི་

རིག་པའི་གནས་ཀྱི་འཚོལ་ལུགས་སམ། ངས་ཅང་མ་བྱས་པར་འདི་ཙམ་པ་བྱུང་
བ་ཡིན་བྱས་པས་ཨང་འོ་ན་འོ་སློལ་དཔོན་གཡོག་རྒྱག་པ་ཅིག་པར་བྱུང་གསུངས་པ་
ལྷར་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱས་པ་དང་། བུམ་ཚོག་དང་བླ་ཁེ་བྱས་པ་ཐམས་
ཅད་རྒྱག་པོ་ཅིག་པར་སོང་ན་ཧླུང་གི་ཁྱེར་བ་ཡིན་པས་ཅི་བྱེད་ཚེ་འདི་དང་། རང་
གི་བདག་འཛིན་ལ་མ་འཁྲིས་པ་ཅིག་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་འདི་དགོས་པས། གཉིས་
པོ་སྒྲོགས་དང་བསྒོ། ཞེས་པ་ནི། སྤྱིའི་དམ་ཚིག་དང་། དགོས་འདིའི་

དམ་ཚིག་གོ །དང་པོ་ནི། སྐྱབས་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་ཁས་བླངས་པ་དང་།

བླ་མའི་དམ་ཚིག་རྣམས་དང་འགལ་བ་སྲོག་དང་བསྡོས་ནས་མ་བྱེད་པའོ། །གཉིས་

པ་འབབ་ཆོས་པ་བཞིན་དུ་ལྷུང་བ་གླེང་རེས་ཀྱི་མདུང་ཁ་བྱེད་པ་དང་། ལུས་ངག

@330 ཏུ་བདག་གཞན་བརྗེ་ལོ་བྱེད་པ་ནི། འདི་ནས་ཚཱཕད་པའི། ཡན་ལག་ཉམས་

པ་བརྟད་མི་བྱ། །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། འདུན་པ་བསྒྱུར་ལ་རང་སོར་

བཞག །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། འགལ་བས་འདིའི་དམ་ཚིག་དང་འགལ་

བ་སྟེ། ལྟུང་བ་གླེང་བ་ནི། སྐྱོན་ཁོན་ལ་རྟོགས་པས་བློ་སྦྱོང་ཡོང་མི་སྲིད།

ལུས་ངག་ཏུ་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་ཁས་བླངས་པ་རྣམས་གྲུ་མ་ཆག །ཟུར་མ་

ཉམས་པར་ཉམས་སུ་བླང་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལ་འདི་དགོས་པས། རྟོག

དཔྱོད་གཉིས་ཀྱི་ཐར་བྱ། ཅེས་པ་ནི། རང་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཆེ་བརྟགས་

ནས་དེའི་གཉེན་པོ་དགོས་སུ་བསྟེན་ནས་སྤང་བ་ལ་འབད་པ་དྲག་པོ་བྱ། ཡང་ཁོང་

གི་ལན་ཟེར་བའི་འདས་པའི་ཉེས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་འདི་འདྲ་བྱུང་། གཉེན་

པོ་འདི་བཞིན་བསྟེན། སླམ་དུ་གོ་ཆ་གྱོན་ཞིང་སྦྱོད་པ་སྟེ། འདས་པའི་དབང་

དུ་བྱུས་ནས་ན་ཚ་དང་དགྲ་འདྲེའི་གནོད་པ་དང་། བྲང་ཟླུམ་སྙིད་པ་དང་། ཁ་གྲང་

ཟེར་བ་དང་། རྒྱན་མ་དང་། བཙུང་རྫིག་ལ་སོགས་པ་གནོད་པ་ཅི་བྱུང་བ་

ཐམས་ཅད་ཚེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཀྱི་བུ་ལོན་དང་ལན་ཆགས་དང་ཤ་འཁོན་ཅི་ཡོད་

པ་ཐམས་ཅད་དེས་བྱང་བར་གྱུར་ཅིག་པར་བློ་སྦྱོང་། མ་འོངས་པ་ལ་དོ་ནུབ་སྲོད་

དམ། ཐོ་རངས་ནས་བཟུང་ནས་ཁྱི་ལ་ཁྱོད་ད་ར་གཏོང་ན། ང་འདིར་ཆ་ཟེར་

བ་ལྟར་ང་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་དང་། རྒྱན་མ་འཛུགས་པ་དང་། འདི་ནས་

བཏོན་ནས་གཏོང་བ་དང་། ནད་དྲག་པོ་ལ་སོགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་བདག་གཞན་

བརྗེ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་བཞིན་དུ་བསྒོམ་སླམ་དུ་གོ་ཆ་གྱོན་པ་སྟེ། པོ་ཏོ་

བ་རང་ཅག་ལ་བཙོང་མོ་ཅིག་གི་བུ་ཆུང་སྐྱེལ་དུ་བྱུང་ནས་ཞེས་པ་ལ་སྤྱན་སྔ་བ་ནི་མི་

དགའ་བར་འདུག་ཅེས་དང་། ཕུ་ཆུང་བ་ང་ནི་འཆི་བ་བས་གསོ་བར་འདུག་ཅེས་

པ་ལྟར། འདས་མ་འོངས་གཉིས་ལ་སྦྱར་ནས་བསྒོམ་རྟོགས་དཔྱོད་གཉིས་ཀྱི་

@331 ཐར་གྱིས་བདག་འཛིན་གྱི་འཁྲིས་གནོད་པར་བྱའོ།། པའོ། །དེ་ཡང་དུ་དུས་གཅིག

ཏུ་ཡོང་བ་ཅིག་དགོས་པས། དོལ་ཆོད་དུ་སྦྱང་། ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཏར་

ཀའི་རྩ་ནད་ཆོད་བྱེད་པ་དོལ་ཆོད་ཟེར་བ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་ཚམ་ཚོམ་

དང་། ཉེས་ལྟུང་མེད་པར་གཉེན་པོས་འབུར་འཇོམས་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་

རང་དོན་དང་མ་འདྲེས་པ་གཅིག་དགོས་པས། དུག་ཅན་གྱི་ཟས་སྤྱང་། ཞེས་

བྱ་བ་ནི། ཟས་བཟང་པོས་ལུས་བརྟས་པར་བྱེད་ཀྱང་དུག་དང་འདྲེས་ན་འཆི་བ་ལྟར།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་ཡང་། དངོས་འཛིན་དང་འདྲེས་ན་

འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པས་དུག་ཅན་གྱི་ཟས་དང་འདྲའོ། །ཡང་ཕྱི་མ་ལྷ་

མིའི་བདེ་བ་དང་། ཉན་རང་གི་ཐར་པའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་བློ་སྦྱོང་གི་དུག་ཡིན་

པས་སྤྱང་བར་བྱའོ། །ཡང་བདེ་བ་འདོད་པས་གཞན་ལ་ངན་སེམས་བྱར་མི་རུང་

བ་ཉིད། སྐྱིད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་སྡུག་མ་འཚོལ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། དགྲ་ཤིན་རང་

ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། ཉེ་འབྲེལ་ཤིན་དེའི་ནོར་བདག་ལ་ཡོད་དུ་རེ་བ

དང་། སྒོམ་ཆེན་གྲོགས་པོ་ཤིན་ཡུལ་དེར་རང་ལ་བསོད་ནམས་ཡོད་དུ་རེ་བ་ལ་

སོགས་པ་དང་། ཁྲིམ་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་སོ་ནམ་རྣམ་བཞི་ལས་སྐྱིད་པ་རེ་

བ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་སྐྱིད་པ་འདོད་པས་སྡུག་བསྔལ་འཚོལ་བ་ཡིན། གླང་

རི་ཐང་པའི་བླ་སླན་ཇོ་བཙུན་རིན་བྱང་དཔོན་གཡོག་ལ་ཡོན་བདག་ཀུན་གྱི་ཚོ་བསྐྱལ་

ནས་སྐྱིད་པ་ལ་སྡུག་བཙལ་ཏ། དེ་བས་ཀྱང་འཛོམ་པ་གཅིག་པ་བཞིད་ནས་མཛོ་

མོ་གཅིག་སྤྲེལ་བས་ཞོ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེལ་བའི་འཕྲོ་ཆད། དབྱར་མཛོ་ཞིང་གསེབ་

ཏུ་སོང་ཞིང་ནེ་གནས་པ་སྦྲོང་ལོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་སྐྱིད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་སྡུག

བསྔལ་འཚོལ་བ་མང་པོ་ཡོང་བ་རྣམས་སྤྱང་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་ན་

དགའ། སྐྱིད་ན་དགའ་བ་ལ་བསམ་པ་བཟང་ཐེར་བ་ཡིན་པས་ད་ལྟར་བྱ་གསུངས།

@332 དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པ་བསྟན་ནས། དེ་ནི་ཤེས་

རབ་ཀྱི་ཆ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། བརྟན་པ་

ཐོབ་ནས་གསང་བ་བསྟན། །ཞེས་པ་ནི། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་

ཉམས་སུ་བླང་བར་བསྟན་པ་འདི་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། རྗེས་

གསུམ་དུ་གནས་པ་ལས། དང་པོ་ནི། དཀོན་མཆོག་གི་མཆོད་ཁང་དུ་ལྷ་

དང་བླ་མ་ལ་མཆོད་པ་ཕུལ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ལ། བསམ་གཏན་ཀྱི་ཁང་པར་སྟན་

བདེ་བ་ལ་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་འདུག་སྟེ། དབུགས་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་བགྲང་ངོ། །

དེ་ནས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་བསམ་གཏན་གྱི་སྣོད་དུ་རུང་བར་བྱས་པའོ། །དེ་

ནས་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་དུ་བཏང་ལ། དངོས་གཞི་ནི། འདི་ཀུན་
གཅིག་ཅར་འཇུག་པའི་ལུགས་ཡིན་པས། དངོས་གཞི་བདག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་
པར་གཅིག་ཅར་བསྒོམ་ཡང་སྦྱོར་བའ་དུས་སུ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རིམ་
པར་རྩེས་ལ་གདབ་སྟེ། འདི་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་རྣལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་སྒྱུ་གྱུ་སྐྱེ་བའི་
དགོས་པ་ཡོད་གསུངས། དེ་ལ་ཐོག་མར་བཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྒོམ་
པ་ནི། ཆོས་རྣམས་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་བསམ། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། འདི་

ལྷར་སྣང་བ་རང་བཞིན་གྱི་ཕྱི་ནང་སྣོད་བཅུད་འདི་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་འཁྲུལ་བའི་

སྣང་བ་ཙམ་ལས་མ་གཏོགས་པ་སེམས་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་རྡུལ་ཙམ་ཡང་ཡེ་ནས་

གྲུབ་པ་མེད། རིག་པས་དཔྱད་ན་རིགས་དོན་བདེན་པ་མེད་པར་སེམས་པ་དང་།

དེ་ནས་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྒོམ་པ་ནི། མ་སྐྱེས་རིག་པའི་གཞིས་ལ་

སྤྱོད། །ཅེས་གསུངས་པས་སེམས་འདི་ཡང་འདས་པ་འགག །མ་འོངས་

པ་མ་སྐྱེས། ད་ལྟ་བ་ཡང་ཆ་གསུམ་དང་ལྡན་ཞིང་གནས་འདི་ན་གནས་བྱ་བ་དང་།

ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་བོང་ཚོད་ལ་སོགས་པ་གཞིས་སྤྱིར་མ་གྲུབ་ཅིང་མ་སྐྱེས་པར་

@333 བསམ་པ་དང་། དེ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྒོམ་པ་ནི། གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱང་རང་སར་གྲོལ། །ཞེས་པས་ཡུལ་སེམས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་དཔྱད་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་སེམས་འདི་ཉིད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པས་ཡུལ་སེམས་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པའི་ཤེས་བྱ་མེད་ལ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་མེད་པར་དཔྱད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྤྱིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པའི་ངང་ལ་གློད་ལ། རིག་པ་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པ་འདི་བྱིང་རྒོད་ཀྱི་དབང་དུ་མི་བཏང་བར་སོ་མར་བཞག་གོ

ཅེས་སྨོན་པས། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཀུན་གཞི་དང་ལ་བཞག །བདུན་པོ་སེམས་བྱུང་རྟོག་པ་

སྣ་ཚོགས་བདུན་པོ་སེམས་བྱུང་རྟོག་པ་ཡིན་པས་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ཡུལ་ཅན་རང་

དག་པར་མི་བཏང་བར་རྟོགས་པ་གང་སྐྱེས་ལ། རིག་པས་བལྟས་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་

ངང་དུ་གློད་ལ། ཡིན་པས་སྣང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རྟོགས་པ་

སྐྱེས་ཚད་ཀྱང་རིག་པས་རིག་པ་ལ་ལྟས་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་གློད་ཅིང་འགྲོ་vཚོས་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བའི་གཞི་སྣ་བསམ་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བས་གཞི་མ་

ཛེ་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་དུ་སྣངས། དེ་ལྟར་བཞག་ཅིང་ཉམས་སུ་བླངས་པར་བྱའོ།།

བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཐུན་ཆུང་ལ་གྲངས་མང་བ་སྟེ། ཐུན་ཞབས་བསྡུ་བ་དང་
བཅས་ཤིང་བཟང་གྲིས་བྱེད་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། རྗེས་ལ་
བྱ་བ། ཐུན་མཚམས་སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་བུར་བསམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

ཕུང་པོ་ལྔ་དབང་པོ་དྲུག་སྤྱོད་ལམ་རྣམ་བཞི་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་ཚོགས་པའི་སྣང་བ་
སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བདེན་འཛིན་དང་ཆགས་སྡང་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་
མི་འབྲང་བར་མ་རྟོགས་པའི་འགྲོ་བ་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་ཞིང་མཉམ་བཞག་གི་ཉམས་མ་དོར་
བས་ཟུང་འཇུག་ཆེན་པོའི་ངང་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་

ཀྱང་། །དངོས་འཛིན་ཞེན་པས་མ་སླད་པར། །མཁའ་བཞིན་ཡེ་སྟོང་ཆེན་པོ

@334 དགྱེར། །འཆི་མེད་བདེ་ཆེན་ངང་དུ་འགྲོ །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། དུས་

གསུམ་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀུན་གྱི་ལམ། །ཐེག་ཆེན་སྤྱི་སྡོད་མ་ལུས་ཀུན་གྱི་བཅུད། །

བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་དམ་ཀུན་གྱི་གཙོ། །བློ་སྦྱོང་གདམས་པ་ཟབ་མོ་འདི་

ཡིན་ནོ། །རྣམ་དབྱེ་མ་ལུས་གཅིག་ཏུ་བསྡུ་ཕྱིར་དང་། །རྣམ་དབྱེའི་བྱེ་བྲག

ཁྱད་པར་རྟོགས་ཕྱིར་དང་། །རྣམ་གཉིས་ལ་བརྟེན་གོ་བ་སླ་ཕྱིར་དང་། །རང་

སེམས་དགའ་བ་བསྐྱེད་ཕྱིར་འདི་བྲུས་སོ། །རིན་ཆེན་བླ་མས་བླ་མའི་གསུང་ལ་

བརྟེན། །རང་གིས་བློས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་དོན་ལ་སྦྱོང་། །འབྲེལ་དང་གོ་རིམ་

གནད་ཀྱི་གནད་མས་པ་དང་། །བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བློ་སྦྱོང་འདི་བཤད་དོ། །དེ་

ལྟར་བྱུར་ལ་འགལ་འཁྲུལ་ཅི་མཆིས་པ། །བླ་མ་བརྒྱུད་པར་བཅས་ལ་བཟོད་པར་

གསོལ། །ལ་ལས་མཐོང་སྟེ་མ་དད་སྐྱེས་གྱུར་ན། །རྒྱུ་མཚན་བསྟན་ཕྱིར་དེ་

ཡང་བཟད་པར་གསོལ། །བདག་གིས་འདི་སྦྲུར་དགེ་བའི་མེ་ཏོག་ལ། །འགྲོ་དྲུག

བུང་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཉེར་བསྟེན་ཏེ། །གཞན་དོན་རོ་གཅིག་སྦྲང་རྩི་ལེགས་སྦྱད་

ནས། །ཆོས་འདི་ནམ་མཁའི་དོན་དུ་བྱེད་པར་ཤོག །འདི་སངས་རྒྱས་བསྒོམ་པའི་

ཚོགས་ལམ་ཆེན་མོ་ཡིན་ཞིང་། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་གློ་སྦྱོང་གི་

ཁྲིད་ཡིག་གི་བཏུས་གཞི་ཡང་འདི་ཡིན་ནོ། །ལུང་མ་ཐོབ། ཛ་ག་ཏཾ།། །།